

صبح جمعه

۹۷/۹/۳۰

آزمون ۳۰ آذر ماه ۹۷

آزمون عمومی گروه آزمایشی دوازدهم انسانی

نام درس	معمولاً دانش آموزان در هر رده ترازوی به چند سؤال از هر ۱۰ سؤال پاسخ می‌دهند.			
	۷۰۰۰	۶۲۵۰	۵۵۰۰	۴۷۵۰
فارسی	۶	۵	۳	۲
عربی زبان قرآن	۷	۶	۴	۲
دین و زندگی	۸	۷	۵	۳
زبان انگلیسی	۶	۵	۳	۲

نام و نام خانوادگی:	شماره داوطلبی:
تعداد سؤال: ۸۰	مدت پاسخ‌گویی: ۶۰ دقیقه

عنوان مواد امتحانی گروه آزمایشی علوم انسانی، تعداد، شماره‌ی سؤال‌ها و مدت پاسخ‌گویی

ردیف	مواد امتحانی	تعداد سؤال	از شماره	تا شماره	مدت پاسخ‌گویی (به دقیقه)
۱	فارسی	۲۰	۱	۲۰	۱۵
۲	عربی زبان قرآن	۲۰	۲۱	۴۰	۱۵
۳	دین و زندگی	۲۰	۴۱	۶۰	۱۵
۴	زبان انگلیسی	۲۰	۶۱	۸۰	۱۵

۱۵ دقیقه

فارسی ۳

ادبیات پایداری (دماوندیه)

ادبیات غنایی

ادبیات سفر و زندگی

درس ۵ تا پایان درس ۹

صفحه‌های ۳۴ تا ۸۱

۱- معنای «حریف» در کدام بیت با بیت «نی حریف هر که از یاری برید/ پرده‌هایش پرده‌های ما درید» یکسان نیست؟

- (۱) چه خوش باشد آهنگ نرم حزین
 به گوش حریفان مست صبح
- (۲) ای حریفان بت موزون خود
 من قدح‌ها می‌خورم پر خون خود
- (۳) مدتی رو ترک جان من بگو
 رو حریف دیگری جز من بگو
- (۴) سعدی نه حریف غم او بود ولیکن
 با رستم دستان بزند هر که درافتاد

۲- در کدام گزینه غلط املایی وجود دارد؟

- (۱) سموم سرد عقل بی‌درد، تبعیدی‌ها و مأموران، عزیمت رضاشاه
- (۲) حوضه حکمت و علم، صفای اهورایی، مار غاشیة حکومت
- (۳) ترقی عدلیته، حدّ و حصر، سوء هاضمه
- (۴) سلانه سلانه، عقرب جراره دموکراسی، وصله‌های طیلسان آبی

۳- پدیدآورنده چند اثر در مقابل آن درست آمده است؟

(تذکره الاولیا: عطار نیشابوری)، (تمهیدات: شهاب‌الدین سهروردی)، (از پاریز تا پاریس: محمد ابراهیم باستانی)، (مثل درخت در شب باران: م. سرشک)،

(قصه شیرین فرهاد: عیسی سلیمانی)، (بخارای من ایل من: محمدعلی بهمنی)، (فی حقیقة العشق: نجم‌الدین رازی)، (فیه ما فیه: عبدالرحمن جامی)،

(کویر: دکتر علی شریعتی)

- (۱) سه (۲) چهار (۳) پنج (۴) شش

۴- یکی از آرایه‌های مقابل کدام بیت درست نیست؟

- (۱) طوق قمری سرو بستان را کمند وحدت است
 نیست از زنجیر پروا مردم آزاد را (واج‌آرایی - اسلوب معادله)
- (۲) که پیش اهل دل آب حیات در ظلمات
 دعای زنده‌دلان است در شب تاری (تشبیه - تلمیح)
- (۳) هزار سال گرم باشد عمر ای گل رعنا
 به یاد روی تو هر لحظه چون هزار بنالم (اسلوب معادله - جناس)
- (۴) دل تهی ناشده از خویش به جایی نرسد
 تا بود پر ز شکر نی به نوایی نرسد (ایهام - کنایه)

۵- نوع وابسته مضاف‌الیه در کدام گزینه متفاوت است؟

- (۱) «نمایه»، دسترسی زود و آسان را به اطلاعات نقد و گفت‌وگو با انواع جست‌وجوهای پیشرفته فراهم می‌کند.
- (۲) تدوین مراجع گوناگون کار پژوهش را برای محققان بسیار آسان نموده است.
- (۳) من بعد از خواندن این مطلب متوجه شدم که دنیا عجیب فراموشکار است. بیست سی سال پیش چه کار کرده که امروز اصلاً به خاطر نمی‌آورد.
- (۴) جریان نگارش سرگذشت‌نامه از گذشته تاکنون در ادبیات فارسی رواج داشته است.

برای آمادگی در آزمون‌های جمع‌بندی نیم‌سال اول، می‌توانید از کتاب جمع‌بندی دروس عمومی دهم، یازدهم و دوازدهم استفاده نمایید. این کتاب یک جلد و شامل ۱۰ آزمون در هر سه مقطع به همراه پاسخ تشریحی است که می‌تواند بهترین منبع برای بازیابی مطالب نیم‌سال اول باشد.

۶- در همه گزینه‌ها به‌جز گزینه ... نقش تمام کلمات مشخص شده، به ترتیب درست است.

- (۱) نسیم صبحم، از من خویشتن‌داری نمی‌آید
 (۲) مشت خاکی چون شود سیلاب را مانع ز بحر؟
 (۳) ما پریشان‌نظران خود گره کار خودیم
 (۴) های‌های گریه‌ام را خنده پندارند خلق
- گره‌وامی‌کنم از کار مردم تا دمی دارم (مسند- نهاد)
 دیده‌ما را کجا دیوار و در حایل شود (مضاف‌الیه- نهاد)
 این چه حرف است که سررشته به دست ما نیست (بدل- بدل)
 با وجود آن کز اشکم دامن دوران پر است (مفعول- مسند)

۷- مفهوم کدام بیت با سایر ابیات متفاوت است؟

- (۱) این مستی نی نیست که هنگامه عشق است
 (۲) بگفتش لاف عشق و ناله بی‌جاست
 (۳) آتش فتاد در نی و عالم گرفت دود
 (۴) آتش عشق است کاندر نی فتاد
- این ناله نی نیست که آواز سروش است
 بگفتا درد حرمان ناله فرماست
 زیرا ندای عشق ز نی هست آتشی
 جوشش عشق است کاندر می فتاد

۸- کدام گزینه با مفهوم کلی بیت «گفتی: «به روزگاران مهری نشسته» گفتم: بیرون نمی‌توان کرد حتی به روزگاران» قرابت دارد؟

- (۱) تا مهر ماه چهره تو در دلم نشست
 (۲) وین عشق تو در من آفریدستند
 (۳) ز عقل و عافیت آن روز بر کران ماندم
 (۴) به مهر گفت که چون نیستت به کام جهان
- از مهر و ماه مهر به‌کلی بریده‌ام
 هرگز نرود ز زعفران زردی
 که روزگار حدیث تو در میان انداخت
 در این هوس منشین، روزگار خویش مبر

۹- مفهوم کدام گزینه با بیت «سرّ من از ناله من دور نیست/ لیک چشم و گوش را آن نور نیست» قرابت معنایی دارد؟

- (۱) بوی محبت می‌شود پوشیده ما را در سخن
 (۲) سخن تازه من در قلم از بیم حسود
 (۳) گفت‌وگوی عشق را هر گوش نتواند شنید
 (۴) نمی‌شود سخن راست در دهان پنهان
- گر بوی گل پنهان کند باد بهاران در بغل
 در گلو گریه پنهان شده را می‌ماند
 نیست جز چاه ذقن، این راز را گر محرمی است
 که تیر را نکند خانه کمان پنهان

۱۰- کدام دو بیت با بیت زیر تقابلی مفهومی دارند؟

«خامش منشین، سخن همی‌گوی/ افسرده مباش، خوش همی‌خند»

- (الف) اگر بلبل زند مهر خموشی بر لب گوینا
 (ب) در کشاکش از زبان آتشین بودم چو شمع
 (ج) بند سکوت هیچ‌گه از لب بی‌هنر مجوی
 (د) دل خاموش من و حرف شکایت هیهات
- که روی باغ، سرخ از شعله آواز می‌دارد؟
 تا نپیوستم به خاموشی نیاسودم چو شمع
 قابل مهر کی شود شیشه که بی‌شراب شد
 کسی از غنچه تصویر صدا نشنیده است

(۴) الف، ب

(۳) د، ب

(۲) د، الف

(۱) الف، ج

۱۱- معنی چند واژه، در مقابل آن نادرست است؟

(چاشنی: طعم)، (صنع: احسان)، (مخنقه: عقد)، (فام: رنگ)، (افگار: خسته)، (سور: روشنایی)، (شبگرد: شبرو)، (لقا: سیما)، (طعن: سرزنش کردن)، (برزن: محله)

(۱) یک (۲) دو (۳) سه (۴) چهار

۱۲- در کدام گزینه غلط املایی وجود دارد؟

- (۱) این تهمت حقیرتر از آن است که چون او بنده‌ای امانت خود را بدان معیوب گرداند یا حرص آن خرد او را مهجوب گرداند.
(۲) و از حقوق پادشاهان بر خدمت‌کاران گزارد حق نعمت و تقریر ابواب مناصحت است و نیز پرهیز از مخالفت.
(۳) هیچ چیز در موازنه دوستان مخلص نیاید که در ایام راحت معاشرت خوب از ایشان متوقع باشد در ایام محنت مظاهرهت به صدق.
(۴) چون مجمع به عوام و خواص آراسته گشت، زیرک زبان فصاحت و ابروی صباحت بگشاد و همگی را به لطایف چاکرنوازی و غرایب دلجویی بناوخت.

۱۳- در کدام گزینه، یکی از آرایه‌های مقابل آن نادرست آمده است؟

- (۱) طاق کرد از هر دو عالم طاق آن ابرو مرا
(۲) از آن از جبهه خورشید دایم نور می‌بارد
(۳) وقت بی‌برگی چو بلبل چون فراموشش کنم؟
(۴) جنبش گهواره خواب طفل را سازد گران
- ساخت وحشی از جهان آن نرگس جادو مرا (جناس - استعاره)
که با آن منزلت پیوسته سر بر آستان دارد (حسن تعلیل - تشخیص)
من که دیدم از بهاران بیش احسان از خزان (تشبیه - متناقض‌نما)
از تزلزل بیش محکم می‌شود بنیاد ما (اسلوب معادله - کنایه)

۱۴- در همه گزینه‌ها، هر دو آرایه «ایهام و تشبیه» وجود دارد به جز...

- (۱) گر نرنی بر صف دل، خنجر مژگان چه کشی
(۲) در روز چه سان جلوه کند کرم شب‌افروز
(۳) همه دیده‌ها به سویت نگران حسن رویت
(۴) شیرین ننماید به دهانش شکر وصل
- ور نشوی قلب‌شکن بر سر میدان چه کنی؟
با چهره تابان تو چون مهر برآید
منت آن کمینه مرغم که اسیر دام داری
آن را که فلک زهر جدایی نچشاند

۱۵- در عبارت زیر، به ترتیب چند واژه «مرکب» و «وندی-مرکب» وجود دارد؟

«از لحاظ آشنایی با ادبیات سعدی برای من مانند شیر آغوز بود برای طفل که پایه عضله و استخوان‌بندی او را می‌نهد. ذوق شعری من از

همان آغاز پرتوقع شد و چون مربی کارآموده‌ای نداشتم، در کورمال کورمال ادبی، آغاز به راه رفتن کردم.»

(۱) سه-سه (۲) دو-دو (۳) دو-سه (۴) یک-دو

۱۶- مفهوم کدام بیت با سایر ابیات، متفاوت است؟

- (۱) قلب مسیح خرم است از برکات مریمی
 (۲) تا به منزل نرسی، بر تو نگرود روشن
 (۳) چرخ از حرکت این برکت یافته است
 (۴) یقین تو راست جهان، باید از تو یک حرکت
- بزم خلیل روشن است از حرکات ساره‌ای
 برکت‌ها که نهان در حرکات است تو را
 از ما حرکت باید و از حق برکت
 که تا بود برکت در ممالک از دادار

۱۷- مفهوم عبارت «آن چه دارم اندک است، قانعم و این اندک‌مایه حطام دنیا حلال است و کفایت است و به هیچ زیادت حاجتمند نیستم. وزر و

وبال آن چه به کار آید؟» در کدام گزینه بیان نشده است؟

- (۱) راحتی گر هست در آغوش ترک مدعاست
 (۲) خلعت دنیا زیاد از خویشتن در دسر است
 (۳) نعمتی چون سیرچشمی نیست در خوان وجود
 (۴) کرده‌ام با خاکساری جمع اوج اعتبار
- احتیاج، آشوب‌ها دارد به استغنا زیند
 آن چه می‌آید زیاد از آستین چین می‌شود
 بی‌نیاز از بحر دارد آب این گوهر، مرا
 خار دیوارم، وبال هیچ دامان نیستم

۱۸- عبارت زیر، با کدام بیت تقابل مفهومی دارد؟

«مردان، بار را به نیروی همّت و بازوی حمیت کشند، نه به قوت تن.»

- (۱) قوی دار دل را و همّت بلند
 (۲) همّت عالی نظر به پست ندارد
 (۳) کسی را که همّت بلند اوفتد
 (۴) همّت خویش قوی دار که مرغ دل تو
- به همّت توان گشت، فیروزمند
 خانه گردون غم نشست ندارد
 مرادش کم اندر کمند اوفتد
 جز بدین بال به سرمنزل عنقا نرسد

۱۹- مفهوم کدام گزینه با بقیه متفاوت است؟

- (۱) در قبضه سعی است کلید در روزی
 (۲) مرغ دست‌آموز روزی بی‌نیاز است از طلب
 (۳) به کار تا نرود دست و پای سعی تو را
 (۴) از توکل در حنا مگذار دست سعی را
- شیر از کشش طفل ز پستان به در آید
 در تلاش این شکار رام دست و پا مزن
 امید رزق ز دست دعا نباید داشت
 قفل روزی گر کلیدی دارد ابرام (= پافشاری) است و بس

۲۰- مفهوم بیت «کدام دانه فرورفت در زمین که نرسد؟/ چرا به دانه انسانیت این گمان باشد؟» در کدام گروه ابیات آمده است؟

- (الف) چو دانه‌ای که بمیرد هزار خوشه شود
 (ب) چگونه دانه ما سر برآورد از خاک
 (ج) تو را غروب نماید ولی شروق بود
 (د) روز مرگم بر سر تابوت خواهد شعله زد
- شدم به فضل خدا صدهزار چون مردم
 هنوز موز کف دست برنیامده است
 لحد چو حبس نماید خلاص جان باشد
 آتش عشقت که در دل دارم از گهواره من

(۴) ب، د

(۳) الف، ب

(۲) ج، د

(۱) الف، ج

۱۵ دقیقه

عربی، زبان قرآن (۲)

مَوَاعِظُ قِيَمَةٌ

درس ۱

صفحة ۱ تا صفحه ۱۴

■ عَيْنِ الْأَصْحَحِّ وَالْأَدَقِّ فِي الْجَوَابِ لِلتَّرْجَمَةِ: (۲۱ - ۲۵)

۲۱- ﴿وَلَا تَصْعَرَ خَدَّكَ لِلنَّاسِ وَلَا تَمْسُ فِي الْأَرْضِ مَرَحًا إِنَّ اللَّهَ لَا يُحِبُّ كُلَّ مُخْتَالٍ فَخُورٍ﴾:

- (۱) و از مردم روی برنگردان و در زمین با ناز راه مرو که خداوند هر گناه پیشه فخرفروشی را دوست ندارد!
- (۲) و از مردم با کبر رویت را برنگردان و در زمین با خودپسندی راه مرو، همانا خداوند هیچ زورمند فخرفروشی را دوست ندارد!
- (۳) و با تکبر رویت را از مردم برنگردان و در زمین با ناز و غرور راه مرو که همانا خدا هیچ خودپسند فخرفروشی را دوست ندارد!
- (۴) و از روی تکبر با مردم روبه‌رو مشو و در زمین با ناز و شادمانه حرکت نکن چرا که خداوند هیچ یک از فخرفروشان مغرور را دوست ندارد!

۲۲- «عَلَى كُلِّ الطَّلَبَةِ أَنْ يَكُونُوا مُسْتَأْذِنِينَ إِلَى الْعَمَلِ الصَّالِحِ وَ نَاهِينَ عَنِ الْمُنْكَرَاتِ وَ صَابِرِينَ عَلَى الْمَشَاكِلِ فِي حَيَاتِهِمْ!»:

- (۱) همه دانش‌آموزان باید نسبت به کار شایسته علاقه‌مند و نهی‌کننده از زشتی‌ها و صبرکننده بر سختی‌ها در زندگیشان باشند!
- (۲) هر دانش‌آموزی باید مشتاق به کارهای شایسته و بازدارنده از زشتی و صبور بر مشکلات در زندگیش باشد!
- (۳) همه دانش‌آموزان واجب است که نسبت به کار شایسته مشتاق و به کارهای ناپسند نهی‌کننده و بر سختی در زندگی‌شان صبورتر باشند!
- (۴) دانش‌آموز باید علاقه‌مند به کار شایسته و نهی‌کننده از کارهای زشت و شکیبا بر سختی‌های در زندگی باشد!

۲۳- «وَلَدَى أَقَامَ صَلَاتَهُ وَ أَمَرَ بِالْمَعْرُوفِ وَ صَامَ صِيَامَهُ وَ نَهَى عَنِ الْمُنْكَرِ وَ صَبَرَ عَلَى مَا أَصَابَهُ فِي حَيَاتِهِ فَأَنَا غَنَّهُ رَاضٍ!»:

- (۱) ای پسر نماز را برپا دار و به کار خوب دستور بده و روزهات را بگیر و از کار زشت بازدار و بر آن چه در زندگی به تو می‌رسد صبر کن تا از تو راضی باشم!
- (۲) فرزندم نمازش را برپا داشت و به کار خوب فرمان داد و روزه‌اش را گرفت و از کار زشت بازداشت و بر آن چه در زندگیش به او رسید صبر نمود، پس من از او راضی هستم!
- (۳) پسر نماز خواند و امر به معروف کرد و روزه گرفت و نهی از منکر کرد و بر مصیبت‌ها صبور بود، پس من در زندگیش از او راضی و خشنودم!
- (۴) فرزندم که نمازش را خوانده و دستور به کار خیر داده و روزه گرفته و نهی از منکر کرده و بر هر چه به او رسیده در زندگی صبر پیشه کرده است، من هم از او راضی شدم!

۲۴- «مِنْ أَفْضَلِ أَعْمَالِ الطُّلَّابِ جُهْدُهُمْ فِي الدَّرْسِ حَتَّى يَنْجَحُوا فِي الْإِمْتِحَانِ فِي نَهَايَةِ الْعَامِ الدَّرَاسِيِّ!»:

- (۱) بهترین کار دانش‌آموزان، تلاش کردن در درس است تا اینکه پایان سال تحصیلی، در امتحان قبول شوند!
- (۲) از برترین کارهای دانش‌آموزان، این است که در درس‌هایشان تلاش کنند تا اینکه امتحان پایانی این سال تحصیلی را قبول شوند!
- (۳) از بهترین کارهای دانش‌آموزان، تلاش کردن آن‌ها در درس است، تا اینکه در امتحان در پایان سال تحصیلی قبول شوند!
- (۴) بهترین اعمال دانش‌آموزان، این است که با تلاش کردن در درس‌هایشان در امتحانات پایان سال تحصیلی، پذیرفته شوند!

۲۵- عین الصّحیح:

- (۱) أعلّم تلاميذی من یجمعُ علومَ النَّاسِ إلى علمیه! می دانم که دانش آموزان من کسانی اند که علوم مردم را به علم خود می افزایند!
- (۲) یا ربُّ نُؤْمِنُ بِکَ فَتَغْفِرْ لَنَا وَ تَرَحَّمْنَا! ای پروردگار به تو ایمان آوریم تا ما را ببخشی و به ما رحم کنی!
- (۳) کثیرٌ من النَّاسِ عَلِمُوا أَنَّ شَرَّ النَّاسِ ذُو الْوَجْهِينِ! بسیاری از مردم دانسته اند که بدترین مردم، انسان دوروست!
- (۴) خیر إخوان المؤمنینَ الَّذی یُهدی إلیهم عیوبهم! بهترین برادر مؤمن کسی است که عیب های او را به او هدیه کرده است!

۲۶- عین الخطأ فی المتضادّ للكلمات الّتی تحتها خطأ:

- (۱) یا بُنی! عاقِبْ صَدِيقَکَ بدون أن تَجرحه! استغفر
- (۲) ضَلَّ عَنْ سَبِيلِهِ مَنْ تَرَكَ الْوَجِيبَاتِ! إهتدی
- (۳) الإقْتِصَادُ فی استهلاك الماء من الأخلاق الحسنه! الإسراف
- (۴) یا قَنبراً دَعُ شَاتِمَکَ مُهَاناً تُرضِ الرَّحْمَنَ! مُکْرَمٌ

۲۷- إملأ الفراغَ بِالکَلِمَةِ الْمُنَاسِبَةِ: «..... هو تَقْلِيلُ السَّعْرِ الْمَعْرُوضِ لِلْأَشْيَاءِ أَوْ الْخِدْمَاتِ!»

- (۱) المَتَجَرُّ (۲) التَّخْفِيفُ (۳) التَّقْدِيمُ (۴) السُّوقُ

۲۸- عین الصّحیح فی مَفْهُومِ الْآیَةِ الشَّرِيفَةِ: «لَا يُکَلِّفُ اللهُ نَفْساً أَلًا وَ سَعَهَا»

(۱) ز تو هر چه نتوانی ایزد نخواست / تو آن کن که بتوانی از راه راست

(۲) به کارهای گران مرد کار دیده فرست / که شیر شزره درآرد به زیر خم کمند

(۳) «... لیسَ لِلانسانِ إِلَّا ما سَعَى»

(۴) «إِنَّ اللهَ لَا یُغَیِّرُ ما بِقومٍ حَتّی یُغَیِّرُوا ما بِأنفُسِهِم»

■ إقرأ النَّصَّ التَّالِیَ بِدِقَّةٍ وَ اكْمِلِ الْفَرَاعَاتِ: (۲۹-۳۲)

«یغفلُ النَّاسُ فی کثیرٍ من الأحيان مسألةً فی غاية الأهمیّة و هی التَّغْذِیة السَّلِیْمَة، فَالتَّغْذِیة السَّلِیْمَة فی حیاة الإنسان من أهمّ الأمور الّتی تُؤثِّرُ فی صحَّته البدنیة و النَّفْسِیة علی حدِّ سِوَاء. إنَّ لِلتَّغْذِیة السَّلِیْمَة دَوْرًا فی إعطاء الإنسان القدرة علی التَّعَلُّم، فالإنسان فی کلِّ مرحلةٍ من مراحل حیاته یحتاج إلى الطَّاقة الّتی تمکنه من التَّفْکیر و التَّعَلُّم، و هذه الطَّاقة بلا شکّ تأتي من الطَّعام و التَّغْذِیة السَّلِیْمَة. لِحَسْنِ التَّغْذِیة دور فی الوقایة من کثیر من الأمراض، فَقد وجدَ العلماء أنَّ هُنَاکَ أطِعمَة تُساعد علی الوقایة من مرض السَّرطان؛ فَعلینا أن نتعرَّف علی طُرُق التَّغْذِیة السَّلِیْمَة تَعَرُّفًا کاملاً.»

۲۹- عین غیر المناسِب للفرغ: «تُؤثِّرُ التَّغْذِیة السَّلِیْمَة علی.....!»

- (۱) الوقایة من الأمراض (۲) الطَّاقة الیومیّة (۳) معرفة الأشخاص (۴) تعلُّم العلوم

۳۰- عین سؤالاً لیسَ له جواب فی النَّصِّ:

(۱) لِماذا نَهتَمُّ بِحَسْنِ التَّغْذِیة کَثِیراً؟! (۲) کِیفَ یختارُ الإنسانُ الأعدِیة الصحّیة؟!!

(۳) کِیفَ نتجنَّب الإصابَة بالأمراضِ؟! (۴) هل تُؤثِّرُ التَّغْذِیة علی کِیفِیة التَّعَلُّم؟!!

۳۱- عَيْنِ الصَّحِيحِ: (عَلَى حَسَبِ النَّصِّ)

- (۱) الأمراضُ كُلُّهَا تُدَاوَى بِاسْتِخْدَامِ الْأَطْعَمَةِ السَّلِيمَةِ!
- (۲) اكتشفَ بعضَ العلماءِ تأثيرَ الطَّعامِ الصَّحِيَّ عَلَى عِلاجِ السَّرطانِ!
- (۳) لا طاقَةَ لِمَنْ لا يَهْتَمُّ بِحَسَنِ التَّغْذِيَةِ فِي مَراحِلِ الحَيَاةِ المُخْتَلِفَةِ!
- (۴) الطَّعامُ الَّذِي يَأْكُلُهُ الإنسانُ، يَلْعَبُ دوراً فِي تحسِينِ حالَتِهِ النَّفسِيَّةِ!

۳۲- عَيْنِ الصَّحِيحِ عَنِ المَحَلِّ الاعرابِيِّ لِلِكَلِمَاتِ الَّتِي تَحْتِهَا خَطٌّ: «لِحَسَنِ التَّغْذِيَةِ دورٌ فِي الوقايةِ مِنْ كَثِيرٍ مِنَ الأمراضِ.»

- (۱) مجرور بحرف الجرّ - خبر - مجرور بحرف الجرّ
(۲) مبتدأ - خبر - مضاف إليه
- (۳) مجرور بحرف الجرّ - مبتدأ - مجرور بحرف الجرّ
(۴) خبر - مبتدأ - مضاف إليه

■ إقرأ النَّصَّ التَّالِيَّ بِدَقَّةٍ ثُمَّ أَجِبْ عَنِ الأَسْئَلَةِ (۳۳ - ۳۶) بِمَا يَناسِبُ النَّصَّ:

«قالَ الإمامُ عَلِيُّ عَلَيْهِ السَّلَامُ: «يا كَمِيلُ، هَلَكَ خَزانُ الأُمُوالِ وَ هُمُ أَحياءُ وَ العُلَماءُ باقونَ ما بَقِيَ الدَّهْرُ، أَعينُهُم مَفقُودَةٌ وَ أمثالُهُم فِي الأُقلُوبِ مَوْجُودَةٌ. العِلْمُ خَيْرٌ مِنَ الأَمالِ، العِلْمُ يَحْرُسُكَ وَ أَنْتَ تَحْرُسُ الأَمالَ، الأَمالُ تُنْقِصُ النِّفَقَةَ وَ العِلْمُ يَزِكو عَلى الإِنفاقِ.» فِي الأُقُورِ الأَخيرةِ تَقَدَّمَ الأِنسانُ فِي العُلُومِ وَ فِي الأُنونِ بِسُرعةٍ، مَعَ ذَلِكَ ما يَجْهَلُ أَكْثَرَ مِمّا يَعلَمُ، وَ عِلْمُهُ بِالنِّسبَةِ إِلى جَهِلِهِ كَقِياسِ قَطْرَةِ ماءٍ بِالأَبْحَرِ الواسِعِ. فَقدَ قالَ الفيلسُوفُ الكَبيرُ سَفْراطُ: إِنِّي لا أَعْلَمُ إِلا شَيْئاً واحِداً وَ هُوَ «لا أَعْلَمُ شَيْئاً!» وَ هَكَذا العُلَماءُ مُتواضِعونَ فَيَعْتَرِفونَ بِجَهِلِهِم. العالِمُ يَشْكُ قَبْلَ الحُكْمِ وَ يَتَأَمَّلُ قَبْلَ التَّكَلُّمِ، وَ الجاهِلُ يَتَكَلَّمُ دُونَ تَأَمُّلٍ وَ يَحْكُمُ بِالأَقْطَعِ وَ اليَقينِ أَوْ يُخالِفُ دُونَ تَعَبٍ فِي تَحْقِيقِ!»

۳۳- عَيْنِ ما لا يَرْتَبِطُ بِمفهومِ النَّصِّ:

- (۱) «و ما أوتيتُم مِنَ العِلْمِ إِلا قليلاً»
(۲) غايةُ العِلْمِ الاعترافُ بِالجَهِلِ!
- (۳) قولُ «لا أَعْلَمُ» يَصِفُ العِلْمَ!
(۴) أنظُرْ إِلى ما قالَ وَ لا تَنظُرْ إِلى مَنْ قالَ!

۳۴- عَيْنِ الخَطِّ لِلْفَراغِ: مِنْ أَخلاقِ الجاهِلِ.....

- (۱) الأِجابَةُ قَبْلَ التَّأَمُّلِ!
(۲) المُعارَضَةُ قَبْلَ التَّحْقِيقِ!
- (۳) عَدَمُ الحُكْمِ قَبْلَ التَّحْقِيقِ!
(۴) التَّكَلُّمُ دُونَ تَأَمُّلِ!

۳۵- عَيْنِ الصَّحِيحِ: (عَلَى حَسَبِ النَّصِّ)

- (۱) الأِغْتِرافُ بِالجَهِلِ عِلْمٌ!
(۲) لا تُنْقِصُ العِلْمَ إِلا الإِنفاقُ!
- (۳) الأِغْتِرافُ بِالعِلْمِ تَواضُعٌ!
(۴) جَهِلُ الإنسانِ قَطْرَةٌ مِنْ بَحرِ عِلْمِهِ!

۳۶- عَيْنِ الصَّحِيحِ فِي التَّحْلِيلِ الصَّرْفِيِّ وَ الْمَحَلِّ الْأَعْرَابِيِّ: «هَلَكَ خَزَانُ الْأَمْوَالِ وَ هُمْ أَحْيَاءٌ وَ الْعُلَمَاءُ بَاقُونَ...!»

(۱) «خَزَانُ»: جَمْعُ تَكْسِيرٍ وَ مُفْرَدَهُ «خَازِنٌ» / خَيْرٌ

(۲) «الْأَمْوَالُ»: إِسْمٌ، مُفْرَدٌ، مُدَكَّرٌ / مِضَافٌ إِلَيْهِ

(۳) «أَحْيَاءٌ»: إِسْمٌ، جَمْعُ تَكْسِيرٍ وَ مُفْرَدَهُ «حَيٌّ» / صِفَةٌ

(۴) «الْعُلَمَاءُ»: إِسْمٌ، جَمْعُ تَكْسِيرٍ وَ مُفْرَدَهُ «عَلِيمٌ» / مُبْتَدَأٌ

۳۷- عَيْنِ مَا فِيهِ اسْمُ التَّفْضِيلِ أَقْلٍ:

(۱) إلهي! يا أسمع السامعينَ و يا أرحم الراحمين!

(۲) سَعَيْتُ أَنْ أُصَدِّقَ فِي أَصْعَبِ الطَّرُوفِ وَ أَعْمَلُ الْخَيْرِ!

(۳) أَحْسَنُ الْأَصْدِقَاءِ أَكْثَرَهُمْ مَرُوءَةً!

(۴) مُجَالَسَةُ الْأَفْضَالِ مِنْ أَهَمِّ أَسْبَابِ التَّقَدُّمِ!

۳۸- عَيْنِ اسْمِ التَّفْضِيلِ مُبْتَدَأٌ:

(۱) الْأَزْرَقُ مِنَ الْأَلْوَانِ الْمُهْدَتَةِ لِعُرْفِ النَّوْمِ وَ بَعْضِ الصَّفُوفِ!

(۲) أَظْهَرَ رَبِّي الْأَشْيَاءَ الْجَمِيلَةَ وَ سَتَرَ كُلَّ قَبِيحٍ!

(۳) أَحِبُّ أَحَاسِيْسَ مَجْهُولَةٍ لَا يُمكنُ تَعْبِيرُهَا أَبْدَأً!

(۴) اتِّقَاكُمْ مِنْ لَا يَخَافُ أَيْ عَقُوبَةَ إِلَّا عَقُوبَةَ اللَّهِ!

۳۹- عَيْنِ كَلِمَةِ «خَيْرٍ» لَا تَدُلُّ عَلَى التَّفْضِيلِ:

(۱) خَيْرُ إِخْوَانِكُمْ مَنْ أَهْدَى إِلَيْكُمْ غُيُوبِكُمْ!

(۲) «كُنْتُمْ خَيْرَ أُمَّةٍ أُخْرِجَتْ لِلنَّاسِ»

(۳) عداوةُ العاقلِ خَيْرٌ مِنْ صداقةِ الجاهلِ!

(۴) لا خَيْرَ فِي وَدِّ شَخْصٍ مُتَلَوِّنٍ!

۴۰- فِي أَيِّ جِوَابٍ مَا جَاءَ اسْمُ الْمَكَانِ؟

(۱) نَدَخَلُ هَذِهِ الْمِزَارِعَ مِنْ بَابِ صَغِيرٍ فِي قَرِيئَتِنَا!

(۲) هَذِهِ مَغْفِرَةٌ مِنْ عِنْدِ اللَّهِ لِلَّذِينَ يَتُوبُونَ حَقًّا!

(۳) قَدْ شَاهَدْتُ بَعْضَ الْمِصَانِعِ كَبِيرًا جَدًّا!

(۴) يَخْرُجُ الْعَمَالُ مِنَ الْمَطْبَعَةِ فِي السَّاعَةِ السَّابِعَةِ مَسَاءً!

۱۵ دقیقه

دین و زندگی (۳)

دانش‌آموزان اقلیت‌های مذهبی، شما می‌توانید سؤال‌های معارف مربوط به خود را از مسئولین حوزه دریافت کنید.

فقط برای او / قدرت پرواز /
سنت‌های خداوند در زندگی
درس ۴ تا پایان درس ۶
صفحه ۳۹ تا صفحه ۸۱

۴۱- بنا بر فرمایش روشن‌گرانه امام علی (ع) در برابر برداشت ناصحیح یارانش از قضا و قدر الهی در راه بازگشت از جنگ صفین، در

چه صورت پاداش و مجازات الهی بیهوده و باطل می‌شد و چرا خداوند به مجاهدان، اجرهای بزرگی عنایت می‌فرماید؟

(۱) قضا و قدر الهی، جبری و حتمی باشد. - به اراده خود به جنگ رفته، حضور یافته و بازگشته‌اند و مجبور نبوده‌اند.

(۲) قضا و قدر الهی، جبری و حتمی باشد. - از نوعی قضا و قدر الهی به نوع دیگری از قضا و قدر الهی پناه برده‌اند.

(۳) هر قضا بر اساس ویژگی و تقدیری خاص باشد. - به اراده خود به جنگ رفته، حضور یافته و بازگشته‌اند و مجبور نبوده‌اند.

(۴) هر قضا بر اساس ویژگی و تقدیری خاص باشد. - از نوعی قضا و قدر الهی به نوع دیگری از قضا و قدر الهی پناه برده‌اند.

۴۲- از مضمون کدام آیه شریفه، می‌توان دریافت که سنت الهی دایر بر عدم خلود و جاودانگی انسان در این جهان است؟

(۱) «مَنْ يَمُوتُ بِالذُّنُوبِ أَكْثَرَ مِمَّنْ يَمُوتُ بِالْأَجَالِ» (۲) «وَمَنْ يَعِيشُ بِالْإِحْسَانِ أَكْثَرَ مِمَّنْ يَعِيشُ بِالْأَعْمَارِ»

(۳) «كُلُّ نَفْسٍ ذَائِقَةُ الْمَوْتِ وَ نَبَلُوكُمْ بِالشَّرِّ وَ الْخَيْرِ فِتْنَةً» (۴) «إِنَّمَا نُمَلِّئُ لَهُمْ لِيَزِدَادُوا إِثْمًا وَ لَهُمْ عَذَابٌ مُهِينٌ»

۴۳- در دو عبارت قرآنی «إِنَّمَا نُمَلِّئُ لَهُمْ» و «لَقَدْ جَاءَنَا عَلَيْهِمْ» مصداق «هَم» به ترتیب کدام گروه‌ها هستند؟

(۱) کفار - مؤمنان باتقوا (۲) مشرکین - مؤمنان صالح

(۳) همه انسان‌ها - مؤمنان صالح (۴) بدکاران - مؤمنان باتقوا

۴۴- با تدبیر در پیام کدام آیه شریفه می‌توان دریافت که همیشه روی آوردن نعمت‌های دنیا و لذت‌های دنیوی نشانه لطف خداوند نیست؟

(۱) «وَلَكِنْ كَذَّبُوا فَأَخَذْنَاهُمْ بِمَا كَانُوا يَكْسِبُونَ» (۲) «مَنْ جَاءَ بِالسَّيِّئَةِ فَلَا يُجْزَى إِلَّا مِثْلَهَا وَ هُمْ لَا يُظْلَمُونَ»

(۳) «وَ الَّذِينَ كَذَّبُوا بِآيَاتِنَا سَنَسْتَدْرِجُهُمْ مِنْ حَيْثُ لَا يَعْلَمُونَ» (۴) «كُلًّا نُمِدُّ هُوَآءًا وَ هُوَآءًا مِنْ عَطَاءِ رَبِّكَ وَ مَا كَانَ عَطَاءُ رَبِّكَ مَحْظُورًا»

۴۵- «تعمیم تناسب قضا و قدر الهی به کل آفرینش» و «هدف از بیان منت خدا بر بندگان در نعمت‌دهی» به ترتیب از کدام عبارات شریفه مستفاد می‌گردد؟

(۱) «وَ كُلٌّ فِي فَلَكٍ يَسْبَحُونَ» - «لِتَبْتَغُوا مِنْ فَضْلِهِ» (۲) «وَ كُلٌّ فِي فَلَكٍ يَسْبَحُونَ» - «لَعَلَّكُمْ تَشْكُرُونَ»

(۳) «كُلُّ شَيْءٍ خَلَقْنَاهُ بِقَدَرٍ» - «لَعَلَّكُمْ تَشْكُرُونَ» (۴) «كُلُّ شَيْءٍ خَلَقْنَاهُ بِقَدَرٍ» - «لِتَبْتَغُوا مِنْ فَضْلِهِ»

۴۶- در ماجرای حضرت یوسف (ع) و دام‌هایی که شیطان به واسطه زلیخا برای او گسترده بود، «اعتراف زلیخا به پاکی یوسف (ع)» و «مشروط بودن عدم

ارتکاب به گناه به امداد الهی» به ترتیب از کدام عبارات قرآنی مفهوم می‌گردد؟

(۱) «وَلَئِن لَّمْ يَفْعَلْ مَا أَمَرَهُ لَيُسْجَنَنَّ» - «وَإِلَّا تَصْرِفْ عَنِّي كَيْدَهُنَّ أَصْبُ إِلَيْهِنَّ»

(۲) «وَلَئِن لَّمْ يَفْعَلْ مَا أَمَرَهُ لَيُسْجَنَنَّ» - «قَالَ رَبِّ السِّجْنُ أَحَبُّ إِلَيَّ مِمَّا يَدْعُونَنِي إِلَيْهِ»

(۳) «وَلَقَدْ رَاوَدتُّهُ عَن نَّفْسِهِ فَاسْتَعْصَمَ» - «قَالَ رَبِّ السِّجْنُ أَحَبُّ إِلَيَّ مِمَّا يَدْعُونَنِي إِلَيْهِ»

(۴) «وَلَقَدْ رَاوَدتُّهُ عَن نَّفْسِهِ فَاسْتَعْصَمَ» - «وَإِلَّا تَصْرِفْ عَنِّي كَيْدَهُنَّ أَصْبُ إِلَيْهِنَّ»

۴۷- چه چیزی درخت اخلاص را آبیاری می‌کند و طبق فرمایش امام صادق (ع) از مراتب بالای اخلاص، طلب تمجید از چه کسی است؟

(۱) ترک گناه و توجه به محرمات و اطاعت از خداوند- صرفاً خدا

(۲) ترک گناه و توجه به مستحبات و دوری از زشتی‌ها- ولی خدا

(۳) ترک گناه و دوری از مکروهات و دوری از زشتی‌ها- ولی خدا

(۴) ترک گناه و توجه به واجبات و اطاعت از خداوند- صرفاً خدا

۴۸- این بیت از اشعار حافظ: «برو این دام بر مرغی دگر نه / که عنقا را بلند است آشیانه» به کدام یک از میوه‌های درخت اخلاص اشاره دارد و طبق بیان

حضرت علی (ع) وجوب روزه برای آزمودن کدام است؟

(۱) نفوذناپذیری در برابر وسوسه‌های شیطان- ایمان مردم

(۲) دوری از گناه و تلاش برای انجام واجبات- ایمان مردم

(۳) دوری از گناه و تلاش برای انجام واجبات- اخلاص مردم

(۴) نفوذناپذیری در برابر وسوسه‌های شیطان- اخلاص مردم

۴۹- حضرت زینب (س) در شام و در برابر یزید در سخنرانی خویش به کدام عبارت قرآنی استناد می‌کند و عبارت قرآنی «من حیث لا يعلمون» مؤید کدام

سنت الهی است؟

(۱) «لَیَزِدَنَّوَا اِثْمًا وَّ لَیَمْلَأَنَّوَا صُدُورَهُمْ» - املاء

(۲) «لَیَزِدَنَّوَا اِثْمًا وَّ لَیَمْلَأَنَّوَا صُدُورَهُمْ» - استدراج

(۳) «وَالَّذِينَ كَذَّبُوا بِآيَاتِنَا سَنَسْتَدْرِجُهُمْ» - استدراج

(۴) «وَالَّذِينَ كَذَّبُوا بِآيَاتِنَا سَنَسْتَدْرِجُهُمْ» - املاء

۵۰- چه تعداد از عبارتهای زیر درست است؟

الف) مخلوقات جهان از آن جهت که خدای متعال با علم خود، ویژگی، اندازه و حدود آنان را تعیین می‌کند، مقدر به تقدیر الهی هستند.

ب) ایجاد مخلوقات با حکم، فرمان و اراده الهی براساس قضاست.

ج) در فعل اختیاری تا زمانی که انسان به انجام دادن فعلی اراده نکرده، آن فعل انجام نمی‌گیرد.

د) بدون پذیرش قدر و قضای الهی، هیچ نظمی برقرار نمی‌شود و هیچ زمینه‌ای برای کار اختیاری پدید نمی‌آید.

چهار (۴)

سه (۳)

دو (۲)

یک (۱)

دین و زندگی (۲)

هدایت الهی / تداوم هدایت /
آخرین پیامبر / معجزه جاودان
درس ۱ تا پایان درس ۴
صفحه ۱ تا صفحه ۴۶

۵۱- از کدام آیه کریمه به جلوه‌ای از قدرت الهی پی می‌بریم و اوج اعجاز قرآن از کدام عبارت نورانی مستفاد می‌گردد؟

(۱) «وَ لَا تَخْطُئُ بِیْمینِکَ إِذَا لَارْتَابَ الْمُبْطِلُونَ» - «أَنْ یَأْتُوا بِمِثْلِ هَذَا الْقُرْآنِ»

(۲) «وَ لَا تَخْطُئُ بِیْمینِکَ إِذَا لَارْتَابَ الْمُبْطِلُونَ» - «قُلْ فَأْتُوا بِسُورَةٍ مِثْلِهِ»

(۳) «وَ السَّمَاءُ بَنینَاهَا بِأَیْدٍ وَ إِنَّا لَمُوسِعُونَ» - «أَنْ یَأْتُوا بِمِثْلِ هَذَا الْقُرْآنِ»

(۴) «وَ السَّمَاءُ بَنینَاهَا بِأَیْدٍ وَ إِنَّا لَمُوسِعُونَ» - «قُلْ فَأْتُوا بِسُورَةٍ مِثْلِهِ»

۵۲- خاستگاه اصلی اختلافات و چند دینی از طرف چه کسانی بوده است و قرآن کریم شباهت تعالیم پیامبران را چگونه بیان نموده است؟

(۱) اهل کتاب که از روی جهل با آمدن پیامبر جدید به مخالفت برخاستند - «و ما محمدٌ آلا رسولٌ قد خلت من قبله الرُّسل»

(۲) اهل کتاب که از روی جهل با آمدن پیامبر جدید به مخالفت برخاستند - «انا اوحینا الیک كما اوحینا الی نوح و النبیین من بعده»

(۳) رهبران دینی که به‌خاطر حفظ منافع دنیوی خود پیامبر جدید را انکار کردند - «انا اوحینا الیک كما اوحینا الی نوح و النبیین من بعده»

(۴) رهبران دینی که به‌خاطر حفظ منافع دنیوی خود پیامبر جدید را انکار کردند - «و ما محمدٌ آلا رسولٌ قد خلت من قبله الرُّسل»

۵۳- قاعده قرآنی «أَحَلَّ اللَّهُ الْبَيْعَ وَ حَرَّمَ الرِّبَا» مربوط به کدام یک از عوامل ختم نبوت است و تشخیص ربا در هر دوره زمانی به عهده چه کسانی است؟

(۱) پویایی و روزآمد بودن دین اسلام - فقط حاکمان اسلامی (۲) اختیارات حاکم نظام اسلامی - فقط حاکمان اسلامی

(۳) پویایی و روزآمد بودن دین اسلام - فقها و مجتهدان (۴) اختیارات حاکم نظام اسلامی - فقها و مجتهدان

۵۴- از آیه شریفه «قَالَ رَبُّنَا الَّذِي أَعْطَى كُلَّ شَيْءٍ خَلْقَهُ ثُمَّ هَدَى» کدام موضوع مستفاد می‌گردد؟

(۱) خداوند متعال پیامبران را برای هدایت همه انسان‌ها فرستاده است.

(۲) لازمه ربوبیت خداوندی، هدایت همه انسان‌ها به وسیله پیامبران الهی است.

(۳) آفرینش همه مخلوقات مقدم بر هدایت‌بخشی به آنان است.

(۴) عمومیت هدایت تکوینی و تشریحی الهی برای همه مخلوقات بر اساس لطف و رحمت الهی است.

۵۵- در صورت نزول برنامه الهی به‌طور یک‌باره بر انسان نخستین، به‌ترتیب برای «انسان‌های همان عصر» و «انسان‌های سایر عصرها»، کدام یک از علل تجدید

نبوت‌ها دچار اختلال و چالش می‌شد؟

(۱) رشد تدریجی سطح فکر جوامع - اصلاح تحریف‌های وارد شده در تعلیمات پیامبر پیشین

(۲) اصلاح تحریف‌های وارد شده در تعلیمات پیامبر پیشین - اصلاح تحریف‌های وارد شده در تعلیمات پیامبر پیشین

(۳) اصلاح تحریف‌های وارد شده در تعلیمات پیامبر پیشین - آمادگی جامعه بشری برای دریافت برنامه کامل زندگی

(۴) رشد تدریجی سطح فکر مردم - آمادگی جامعه بشری برای دریافت برنامه کامل زندگی

۵۶- مصونیت قرآن از تحریف در عصر نزول آن، به ترتیب مؤید و معلول چیست؟

- (۱) بی‌نیازی از تنظیم - لطف الهی و اهتمام پیامبر (ص) و امامان معصوم
- (۲) استغنا از تصحیح - عنایت الهی و اهتمام پیامبر و تلاش مسلمانان
- (۳) بی‌نیازی از تنظیم - عنایت الهی و اهتمام پیامبر و تلاش مسلمانان
- (۴) استغنا از تصحیح - لطف الهی و اهتمام پیامبر (ص) و امامان معصوم

۵۷- «استفاده از همه سرمایه‌های ویژه» و «از دست دادن عمر» به ترتیب ما را متوجه کدام یک از نیازهای بنیادین آدمی می‌کند؟

- (۱) کشف راه درست زندگی - شناخت هدف زندگی
- (۲) شناخت هدف زندگی - درک آینده خویش
- (۳) درک آینده خویش - شناخت هدف زندگی
- (۴) کشف راه درست زندگی - درک آینده خویش

۵۸- همه‌جانبه بودن پاسخ به نیازهای برتر، چه ضرورتی را ایجاب می‌کند و کدام اقدام را منتفی می‌سازد؟

- (۱) توجه به محدودیت عمر انسان در آزمودن راه‌های مختلف - اتکا کردن به پاسخ‌های احتمالی و مشکوک
- (۲) پاسخگویی هماهنگ به نیازهای مختلف انسان - اتکا کردن به پاسخ‌های احتمالی و مشکوک
- (۳) پاسخگویی هماهنگ به نیازهای مختلف انسان - برنامه‌ریزی جداگانه برای هر بعد وجودی انسان
- (۴) توجه به محدودیت عمر انسان در آزمودن راه‌های مختلف - برنامه‌ریزی جداگانه برای هر بعد وجودی انسان

۵۹- «گرایش بسیاری از مردم به خصوص ادیبان و دانشمندان به اسلام» و «از نوع کتاب بودن معجزه پیامبر» به ترتیب ثمره کدام یک از عوامل زیر است؟

- (۱) اعجاز لفظی قرآن - تا قرآن بتواند سرچشمه انقلاب علمی در جهان اسلام باشد.
- (۲) اعجاز محتوایی قرآن - تا قرآن بتواند سرچشمه انقلاب علمی در جهان اسلام باشد.
- (۳) اعجاز لفظی قرآن - تا هم مردم زمان پیامبر (ص) و هم آیندگان اعجاز قرآن را تأیید کنند.
- (۴) اعجاز محتوایی قرآن - تا هم مردم زمان پیامبر (ص) و هم آیندگان اعجاز قرآن را تأیید کنند.

۶۰- سخن گفتن از موضوع‌هایی همچون عدالت‌خواهی، علم‌دوستی، معنویت و حقوق برابر انسان‌ها مربوط به کدام جنبه اعجاز محتوایی قرآن است و میراً

بودن قرآن از اتهام وجود ناسازگاری و اختلاف در آن نشانگر چیست؟

- (۱) جامعیت و همه‌جانبه بودن - اعجاز لفظی آن
- (۲) تأثیرناپذیری از عقاید دوران جاهلیت - الهی بودن آن
- (۳) جامعیت و همه‌جانبه بودن - الهی بودن آن
- (۴) تأثیرناپذیری از عقاید دوران جاهلیت - اعجاز لفظی آن

دانش‌آموزان گرامی در صورتی که شما **زبان غیرانگلیسی (فرانسه یا آلمانی)** آزمون می‌دهید، سؤال‌های مربوط به خود را از مسئولین حوزه دریافت کنید.

۱۵ دقیقه

زبان انگلیسی ۳

PART A: Grammar and Vocabulary

Directions: Choose the word or phrase (1), (2), (3), or (4) that best completes each sentence. Then mark the answer on your answer sheet.

*Sense of Appreciation,
Look it Up!*

درس ۱ و ۲
صفحه‌های ۳۳ تا ۵۹

- 61- Justin made lots of delicious, apple-filled cakes ... gave some pieces to our old neighbor, Mr. Frow.
1) so   2) but   3) and   4) or
- 62- Their government’s policies on education have ... in too much difficulty for the families to pay for the fees and prices of education.
1) imagined   2) resulted   3) improved   4) increased
- 63- I would like to ask you to kindly send us a useful CV which can ... your skills, experiences and achievements.
1) complicate   2) relate   3) appreciate   4) highlight
- 64- I never forget those happy days during which we were busy ... a list of the guests’ names we were to invite for my sister’s wedding ceremony.
1) publishing   2) depressing   3) measuring   4) compiling
- 65- To improve your pronunciation in English, you may use the international phonetic ... usually given at the beginning of the dictionaries.
1) weights   2) symbols   3) customs   4) mistakes
- 66- Because of his terrible mistakes, the company was not able to use all of its available resources ... .
1) effectively   2) generously   3) meaningfully   4) carelessly

PART B: Reading Comprehension

Directions: Read the following passage and answer the questions by choosing the best choice (1), (2), (3), or (4). Then mark the correct choice on your answer sheet.

Camping refers to an outdoor activity involving overnight stays away from home in a shelter, such as a tent. Generally, participants leave developed areas to spend time outdoors in more natural ones in search of activities providing them enjoyment. To be regarded as camping a minimum of one night is spent outdoors, distinguishing it from day-tripping, picnicking, and other similarly short-term recreational activities. Camping can be enjoyed through all four seasons.

Camping as a recreational activity became popular among elites in the early 20th century. Camping is a key part of many youth organizations around the world, such as scouting, which use it to teach both self-reliance and team work.

In the US, camping may be traced to William Henry Harrison Murray 1869 publication of Camp-life in the Adirondacks resulting in a flood of visitors to the Adirondacks Mountains that summer. The international federation of camping clubs was founded in 1932 with national clubs from all over the world.

در سوالات درک مطلب حتماً به اجزای اصل جمله سؤال (نهاد، فعل و مفعول) دقت کنید. پس از یافتن این کلمات در متن، به گزینه‌ای که مطالب موجود در متن را به بهترین شکل بازگویی می‌کنند دقت کنید. جواب صحیح غالباً همین گزینه است.

67- According to the passage ... .

- 1) we can enjoy camping only through spring
- 2) camping as a recreational activity became popular in the second half of the 20th century
- 3) camp-Life was published in the second half of the 19th century
- 4) camping is not different from day-tripping

68- The word “flood” in paragraph 3 is closest in meaning to ... .

- 1) too much water
- 2) families
- 3) young adults
- 4) a lot of people

69- The passage provides enough information to answer which of the following questions?

- 1) Why do many youth organizations emphasize camping?
- 2) How old was Henry Harrison when Camp-life was written?
- 3) Where did visitors choose as a holiday destination after publication of Camp-life?
- 4) How many people visited Adirondacks Mountains?

70- The first sentence of the passage, “Camping refers to an activity involving, ...”

- 1) refers to a social problem
- 2) is a definition
- 3) is a classification
- 4) describes the importance of social activities

زبان انگلیسی ۲

PART C: Vocabulary

Directions: Choose the word or phrase (1), (2), (3), or (4) that best completes each sentence. Then mark the answer on your answer sheet.

Understanding People

درس ۱
صفحه‌های ۱۵ تا ۳۶

71- Regarding the climate, this country is divided into three certain ... such as mountainous cold, dry desert and Northern humidity.

- 1) regions
- 2) continents
- 3) natives
- 4) percents

PART D: Cloze Test

Directions: Read the following passage and decide which choice (1), (2), (3), or (4) best fits each space. Then mark the correct choice on your answer sheet.

The number of people speaking a particular language influences its life. Today, English is considered to be the most usable ...(72)... language. As a result, numerous people, including the young and old, try to learn it and express their ideas in English. However, some languages enjoy ...(73)... speakers. They may have even less than 100 speakers. We usually call these rarely-used languages the ...(74)... ones. No matter how many people use a specific language, it is our responsibility to pay respect to all the developed languages and the less developed ones as they are the means of communicating human ideas and emotions and ...(75)... the needs of at least several living people. Let's think of a world with no languages! That sounds absolutely ...(76)...

- 72- 1) international   2) unpopular   3) near   4) tiny
- 73- 1) little   2) much   3) many   4) few
- 74- 1) endangered   2) simple   3) powerful   4) fortunate
- 75- 1) meet   2) search   3) quit   4) try
- 76- 1) usual   2) uncountable   3) impossible   4) important

PART E: Reading Comprehension

Directions: Read the following passage and answer the questions by choosing the best choice (1), (2), (3), or (4). Then mark the correct choice on your answer sheet.

Seeing the light of a star in an observatory as it shines from hundreds of light-years away can begin a lifelong appreciation of science. Scientists use an observatory to make sense of the “universe” by distinguishing between countless objects outside Earth’s atmosphere. The primary function of observatories is to elicit finer details for scientific research of all types. They may be on Earth or on a spacecraft.

Ground-based observatories are located on the surface of Earth. Most optical telescopes are housed within a dome to protect the devices from the elements. Telescope domes have an opening in the roof that can be opened during observing, and closed when the telescope is not in use. Radio telescopes, by contrast, usually do not have domes but can combine signals from separate radio telescopes. For optical telescopes, most ground-based observatories are located far from main centers of population, to avoid the effects of light pollution and to boost the telescope power. The ideal location for modern observatories are peaceful sites that have dark skies, clear nights per year, cold temperatures, and are at high mountains.

Space-based observatories are telescopes that are located in outer space, many in orbit around the Earth. Space telescopes are dedicated to observing distant heavenly objects which are impossible to observe using ground-based telescopes. Because of their location above the Earth's atmosphere, they generate images with better contrast and free from the effects of atmospheric turbulence. However, Space telescopes are much more expensive to build and repair. The Hubble Space Telescope was serviced by the Space Shuttle while many other space telescopes cannot be serviced at all.

77- The main purpose of this passage is ... .

- 1) to describe different types of telescopes
- 2) to give us a better sense of what the ‘universe’ looks like
- 3) to define ‘observatory’ and to add its history
- 4) to compare and contrast two types of observatories

78- Which sentence about ground observatories is true?

- 1) They can be repaired much more quickly and inexpensively.
- 2) They provide a better 'seeing' than space observatories.
- 3) They are used to observe the events on the surface of the Earth.
- 4) They are used to observe the farthest heavenly bodies.

79- At high mountains, the Earth's atmosphere is thinner. This helps ... .

- 1) to protect the devices from the elements
- 2) to combine signals from separate telescopes
- 3) to observe the distant objects more clearly
- 4) to build and repair the devices more easily

80- According to the passage, the farther the optical telescopes are located from big cities, ...

- 1) the cooler the air will be.
- 2) the less the light pollution will be.
- 3) the calmer the atmosphere will be.
- 4) the more polluted the air will be.

صبح جمعه

۹۷/۹/۳۰

آزمون ۳۰ آذر ماه ۹۷

آزمون اختصاصی گروه آزمایشی دوازدهم انسانی

نام درس	معمولا دانش آموزان در هر رده‌ی تراز به چند سؤال از هر ۱۰ سؤال پاسخ می‌دهند.				این قسمت را قبل از شروع آزمون پر کنید شما به چند سؤال از هر ۱۰ سؤال پاسخ خواهید داد؟
	۷۰۰	۶۲۵۰	۵۵۰۰	۴۷۵۰	
ریاضی	۶	۴	۲	۱	
اقتصاد	۸	۶	۴	۲	
علوم و فنون ادبی	۶	۵	۳	۲	
عربی زبان قرآن	۷	۵	۲	۱	
تاریخ	۷	۵	۳	۲	
جغرافیا	۷	۵	۳	۲	
جامعه‌شناسی	۸	۷	۶	۳	
منطق و فلسفه	۶	۴	۳	۱	
روان‌شناسی	۸	۷	۵	۳	

نام و نام خانوادگی:	شماره داوطلبی:
تعداد سؤال: ۱۸۰	مدت پاسخ‌گویی: ۱۶۵ دقیقه

عنوان مواد امتحانی گروه آزمایشی علوم انسانی، تعداد و شماره سؤال‌ها و مدت پاسخ‌گویی

ردیف	مواد امتحانی	تعداد سؤال	از شماره	تا شماره	مدت پاسخ‌گویی (به دقیقه)
۱	ریاضی و آمار (۳)	۱۰	۸۱	۹۰	۳۵
	ریاضی و آمار (۱)	۱۰	۹۱	۱۰۰	
	ریاضی و آمار (۲)	۱۰	۱۰۱	۱۱۰	
۲	اقتصاد	۱۰	۱۱۱	۱۲۰	۱۰
۳	علوم و فنون ادبی (۳)	۱۰	۱۲۱	۱۳۰	۳۰
	علوم و فنون ادبی (۱)	۱۰	۱۳۱	۱۴۰	
	علوم و فنون ادبی (۲)	۱۰	۱۴۱	۱۵۰	
۴	عربی، زبان قرآن (۳)	۱۰	۱۵۱	۱۶۰	۱۰
۵	تاریخ (۳)	۱۰	۱۶۱	۱۷۰	۲۵
	جغرافیا (۳)	۱۰	۱۷۱	۱۸۰	
	تاریخ (۱)	۱۰	۱۸۱	۱۹۰	
	جغرافیا (۱)	۱۰	۱۹۱	۲۰۰	
۶	جامعه‌شناسی	۲۰	۲۰۱	۲۲۰	۲۰
۷	فلسفه دوازدهم	۱۰	۲۲۱	۲۳۰	۲۵
	منطق و فلسفه یازدهم	۱۰	۲۳۱	۲۴۰	
	منطق و فلسفه یازدهم - آزمون شاهد (گواه)	۱۰	۲۴۱	۲۵۰	
۸	روان‌شناسی	۱۰	۲۵۱	۲۶۰	۱۰

ریاضی و آمار (۳)

پاسخ‌گویی به سؤال‌های این درس برای همه دانش‌آموزان اجباری است.
وقت پیشنهادی (مجموع دروس ریاضی): ۲۵ دقیقه

یکپارچگی چرخه آمار در حل مسائل
مدل‌سازی و دنباله
(تا ابتدای تعریف دنباله)
و دوره میانس گذشته
صفحه‌های ۲۲ تا ۵۳

۸۱- اگر فضای نمونه یک آزمایش تصادفی به صورت $S = \{۲۰, ۲۱, ۲۲, \dots, ۱۱۰\}$ و پیشامد A به صورت

$A = \{۵۰\}$ باشد، آن گاه مقدار $P(A')$ کدام است؟

(۴) $\frac{۲۷}{۹۰}$

(۳) $\frac{۷}{۹۰}$

(۲) $\frac{۷۶}{۹۱}$

(۱) $\frac{۸}{۹۱}$

۸۲- احتمال آن که از بین ۳ فرزند یک خانواده، حداقل ۲ نفرشان در یک روز هفته متولد شده باشند، کدام است؟

(۴) $\frac{۱۷}{۴۹}$

(۳) $\frac{۱۹}{۴۹}$

(۲) $\frac{۱۳}{۱۴۴}$

(۱) $\frac{۷}{۱۴۴}$

۸۳- طرح و برنامه‌ریزی در علم آمار، شامل کدام مورد زیر نمی‌شود؟

(۲) روش انتخاب نمونه تصادفی

(۱) شیوه تحلیل داده‌ها

(۴) انتخاب واحد اندازه‌گیری مناسب

(۳) حذف داده‌های دورافتاده

۸۴- در جدول داده‌های زیر، حداقل در چند مورد لازم است عملیات پاکسازی و اصلاح صورت گیرد؟ (فرض بر این است که سن تمام افراد، درست

ثبت شده ضمناً ۱ را زن بودن و ۲ را مرد بودن فرض می‌کنیم.)

سن افراد	جنسیت	گروه خونی	قد (متر)	وزن (کیلوگرم)
۱۷	۱	A^+	۱/۶	۳۵
۲۵	۳	B^{+-}	۸/۳	۷۲
۴	۲	AB^+	۰/۹	۶۵۳
۹۱	۲	O^-	۲	۸۰
۸۲	۴	A^+	۱/۸	۷۲

(۱) ۳

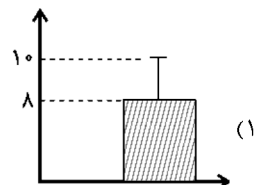
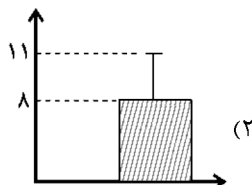
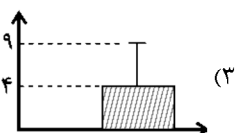
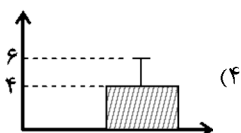
(۲) ۴

(۳) ۵

(۴) ۶

۸۵- برای داده‌های ۵, ۷, ۲, ۳, ۴, ۲, ۱, ۶, کدام نمودار مناسب است؟ (در نمودارها بلندی مستطیل نشان‌دهنده میانگین و میله خطا نشان‌دهنده

انحراف معیار است.)

محل انجام محاسبات

۸۶- ارائه نمودارها و جدولها، انتخاب شیوه اندازه‌گیری مناسب و ایده‌های جدید به ترتیب از راست به چپ متعلق به کدام گام‌های چرخه آمار هستند؟

(۲) ۱ - ۲ - ۵

(۱) ۲ - ۳ - ۴

(۴) ۱ - ۳ - ۵

(۳) ۴ - ۲ - ۵

۸۷- دامنه میان چارکی داده‌های ۱۶, ۱۷, ۱۵, ۱۶, ۱۴, ۱۸, ۱۴, ۱۵, ۱۶, ۱۷, ۱۴, ۱۸ چند واحد از دامنه تغییرات کم‌تر است؟

(۴) ۳

(۳) ۲/۵

(۲) ۱/۵

(۱) ۰/۵

۸۸- در یک نظرسنجی، می‌خواهیم بررسی کنیم هر دانش‌آموز یک مدرسه در یک هفته چه نوع برنامه‌های تلویزیونی را نگاه می‌کند. یک نمونه تصادفی از بچه‌ها را انتخاب می‌کنیم. داده‌های ۱۷, ۱۲, ۶, ۰, ۲۵, ۲۹, ۵۲, ۴۰, ۳ (برحسب ساعت)، مدت زمان تماشای تلویزیون هر دانش‌آموز

این نمونه در یک هفته است. کدام گزینه صحیح است؟

(۱) در مرحله اول چرخه آمار اشتباه رخ داده است و مجدداً باید از دانش‌آموزان، پرسش صورت گیرد.

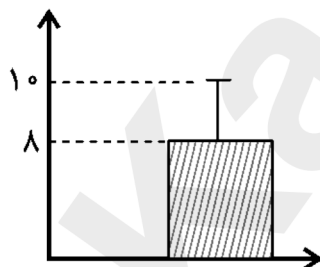
(۲) در مرحله دوم چرخه آمار اشتباه رخ داده است و باید واحد اندازه‌گیری را تغییر دهیم.

(۳) در مرحله سوم چرخه آمار اشتباه رخ داده است و باید جمع‌آوری داده‌ها دوباره صورت گیرد.

(۴) در مرحله پنجم چرخه آمار اشتباه رخ نخواهد داد چون مراحل چرخه آمار، مستقل از هم می‌باشند و تأثیری روی هم ندارند.

۸۹- تمام داده‌های مربوط به نمودار زیر را ابتدا ۳ برابر کرده و سپس با ۵ جمع می‌کنیم. واریانس داده‌های جدید کدام است؟ (در نمودار زیر،

بلندی مستطیل نشان‌دهنده میانگین و میله خط نشان‌دهنده انحراف معیار است.)

(۱) ۳۶

(۲) ۱۲

(۳) ۱۱

(۴) ۴۱

۹۰- دامنه تابع مدل کدام یک از گزینه‌های زیر، قسمتی از اعداد طبیعی است؟

(۲) مقدار درآمد سالانه کشور از ۱۳۸۰ الی ۱۳۹۶

(۱) حجم مکعبی به ضلع x

(۴) سرعت لحظه‌ای یک خودرو در یک سفر

(۳) مساحت دایره‌ای به شعاع r

عبارت‌های چپری
صفحه‌های ۹ و ۲۴

درس‌های ریاضی و آمار (۱) و (۲) زوج درس هستند، به سؤال‌های یک درس پاسخ دهید.

ریاضی و آمار (۱)

۹۱- کدام عبارت زیر گویا نیست؟

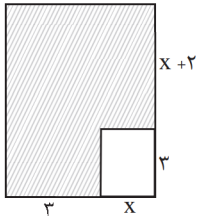
(۴) $\frac{x+y}{\sqrt{3x}}$

(۳) $\frac{\sqrt{x}}{5x+7}$

(۲) $\frac{1}{x^4 - \sqrt{2}}$

(۱) $\frac{x-3}{2x^2-5}$

۹۲- در شکل مقابل، مساحت قسمت هاشورخورده برحسب یک عبارت جبری کدام است؟

(۱) $x^2 + 5x + 15$

(۲) $x^2 + 11x + 15$

(۳) $x^2 - 3x + 15$

(۴) $x^2 + 5x - 8$

۹۳- ساده شده عبارت $\frac{x^3 + 6x^2 + 9x}{x^3 - 9x}$ کدام است؟ (عبارت‌ها تعریف شده هستند).

(۴) $\frac{x^2+3}{x-3}$

(۳) $\frac{x+3}{x-3}$

(۲) $\frac{x+3}{x}$

(۱) $\frac{x-3}{x}$

۹۴- قسمتی از مثلث خیام در زیر آمده است، حاصل $x+y$ کدام است؟

۱ ۵ x z ۵ ۱
۱ ۶ ۱۵ ۲۰ t ۶ ۱
۱ ۷ ۲۱ ۲۵ ۲۵ y ۷ ۱

(۱) ۳۱

(۲) ۴۵

(۳) ۲۶

(۴) ۲۷

۹۵- عبارت گویای $\frac{42a-25b}{am^2-25a}$ به ازای چه مقادیری از متغیرها تعریف نشده است؟

(۲) فقط $a=0$

(۴) $a=0$ یا $m=\pm 5$

(۱) فقط $m=\pm 5$

(۳) فقط $m=-5$ یا $a=0$

۹۶- حاصل عبارت $(\sqrt{2}x-y)(2x^2 + \sqrt{2}xy + y^2)$ به ازای $x=\sqrt{8}$ و $y=2$ کدام است؟

(۴) $32\sqrt{2}+8$

(۳) $16\sqrt{2}-8$

(۲) ۵۶

(۱) ۶۴

۹۷- حاصل عبارت $A = (x + \frac{1}{4}y)^3 - y(\frac{x}{4} - \frac{1}{8}y)^2$ کدام است؟

(۲) $x^3 + \frac{1}{2}x^2y + \frac{5}{16}xy^2$

(۱) $x^3 + x^2y + \frac{1}{16}xy^2$

(۴) $x^3 + x^2y + \frac{5}{16}xy^2$

(۳) $x^3 + \frac{1}{4}x^2y + \frac{1}{16}xy^2$

۹۸- در تجزیه عبارت $15x^5(x^2+8)^3 - 10x^3(x^2+8)^4$ کدام عامل وجود ندارد؟

(۴) $x+2$

(۳) x^2+8

(۲) $x-4$

(۱) $x+4$

۹۹- ساده شده عبارت تعریف شده $\frac{2x^2-2}{9x^2+1+6x} \div \frac{x^2-2-x}{3x^2-5x-2}$ کدام است؟

(۴) $\frac{x-1}{3+2x}$

(۳) $\frac{3x-1}{2x+2}$

(۲) $\frac{2x-2}{3x+1}$

(۱) $\frac{2x-1}{1-3x}$

۱۰۰- حاصل عبارت $\frac{1}{x^2-4} - \frac{1}{x^2-4x+4} + \frac{1}{2-x}$ کدام است؟

(۴) $\frac{-x^2}{(x-2)^2}$

(۳) $\frac{-x^2}{(x-2)(x^2-4)}$

(۲) $\frac{x^2}{(x+2)(x-4)}$

(۱) $\frac{x^2}{(x+2)^2(x-2)}$

محل انجام محاسبات

گزاره‌ها و ترکیب گزاره‌ها
صفحه‌های (۱) و (۲)

اگر به سؤال‌های درس ریاضی و آمار (۱) پاسخ ندهاده‌اید، به این سؤال‌ها پاسخ دهید.

ریاضی و آمار (۲)

۱۰۱- کدام گزینه یک گزاره است؟

(۱) $1 + 2^3$ عدد مربع کامل است.

(۳) در مصرف آب صرفه‌جویی کنید.

۱۰۲- کدام گزاره ارزش درست دارد؟

(۱) عدد ۷ عددی اول است و کتاب قرآن ۱۲۰ سوره دارد.

(۳) ارسطو شاگرد افلاطون است و صفر عددی طبیعی است.

۱۰۳- کدام گزاره شرطی زیر دارای ارزش نادرست است؟

(۱) $\frac{2}{3} < \left(\frac{1}{2}\right)^3 \Rightarrow 2 + 2^2 = 3 \times 5 + 1$

(۳) اگر ۲ عددی اول باشد، آن گاه ۳۱ عددی مرکب است.

(۲) حافظ بهترین شاعر ایرانی است.

(۴) برای موفقیت باید تلاش بیشتر کنید.

(۲) همه سوره‌های قرآن با بسم‌الله شروع می‌شود و هفته ۷ روز دارد.

(۴) ماه شهریور ۳۱ روز دارد و $5 \times 4 > 3 \times 2 + 2^3$

(۲) اگر $a < 1$ باشد، آن گاه $a^3 < a^2$

(۴) $2 + 3 \times 5 + 1 = 26 \Rightarrow 2^{2^3} = 2^6$

۱۰۴- اگر p گزاره‌ای درست، q گزاره‌ای نادرست و r گزاره دلخواهی باشد، آنگاه ارزش گزاره $(p \wedge q) \Leftrightarrow (\sim p \wedge r)$ و گزاره

$(\sim p \Rightarrow r) \Rightarrow \sim q$ به ترتیب از راست به چپ کدام است؟

(۴) F و F

(۳) T و T

(۲) T و F

(۱) F و T

۱۰۵- در جدول زیر ارزش گزاره‌های خواسته شده کدام است؟

p	q	$\sim p \Leftrightarrow \sim q$	$\sim p \vee (\sim p \Leftrightarrow \sim q)$
د	د	د	⊙
د	ن	□	△

(۲) $\Delta \equiv \text{د}$ ، $\square \equiv \text{د}$ ، $\circ \equiv \text{ن}$

(۴) $\Delta \equiv \text{د}$ ، $\square \equiv \text{ن}$ ، $\circ \equiv \text{د}$

(۱) $\Delta \equiv \text{د}$ ، $\square \equiv \text{د}$ ، $\circ \equiv \text{ن}$

(۳) $\Delta \equiv \text{د}$ ، $\square \equiv \text{ن}$ ، $\circ \equiv \text{د}$

۱۰۶- اگر p گزاره‌ای درست، q گزاره‌ای نادرست و s گزاره‌ای باشد که ارزش آن را ندانیم، آن گاه درباره ارزش گزاره $((s \vee \sim q) \vee (p \wedge \sim r))$

کدام گزینه درست است؟

(۲) به ارزش s بستگی دارد.

(۴) همواره نادرست است.

(۱) به ارزش r بستگی دارد.

(۳) همواره درست است.

۱۰۷- اگر $p \vee q \equiv T$ باشد، ارزش گزاره $(\sim p \Rightarrow q) \wedge (p \Leftrightarrow q)$ همواره کدام است؟

(۴) هم‌ارز با $\sim q$

(۳) هم‌ارز با p

(۲) T

(۱) F

۱۰۸- گزاره «مجموع جواب‌های معادله $x^2 - 5x + 4 = 0$ برابر است با -۵» با کدام یک از گزاره‌های زیر هم‌ارز است؟

(۱) خطی به معادله $y = mx + m - 3$ به ازای هر عدد منفی m از ناحیه اول محورهای مختصات نمی‌گذرد.

(۲) معادله $3x^2 + 2x - 7 = 0$ دو ریشه حقیقی دارد.

(۳) اگر S مجموع و P حاصل‌ضرب ریشه‌های یک معادله درجه دوم باشند، آنگاه آن معادله همواره به صورت $x^2 + Px + S = 0$ است.

(۴) اگر بین ضرایب معادله درجه ۲ $ax^2 + bx + c = 0$ رابطه $a + b + c = 0$ برقرار باشد، آنگاه یکی از ریشه‌های معادله ۱ و ریشه دیگر $\frac{c}{a}$ است.

۱۰۹- چه تعداد از هم‌ارزی‌های زیر همواره درست است؟

(ت) $\sim q \wedge (p \vee \sim q) \equiv q$

(۴) ۴

(پ) $p \Rightarrow \sim p \equiv F$

(۳) ۳

(ب) $p \wedge \sim p \equiv F$

(۲) ۲

(آ) $p \vee \sim p \equiv T$

(۱) ۱

۱۱۰- نقیض گزاره $(\sim q \vee r) \Rightarrow p$ با کدام گزاره هم‌ارز است؟

(۴) $\sim p \vee (q \wedge \sim r)$

(۳) $\sim p \wedge (q \wedge \sim r)$

(۲) $p \wedge (q \wedge \sim r)$

(۱) $p \wedge (q \vee \sim r)$

محل انجام محاسبات

فقر و توزیع درآمد
دولت و اقتصاد
صفحه‌های ۸۵ تا ۹۷

پاسخ‌گویی به سؤال‌های این درس برای همه دانش‌آموزان اجباری است.
وقت پیشنهادی: ۱۰ دقیقه

اقتصاد

۱۱۱- تفاوت میان «درآمد و ثروت یک گروه محدود» با «اکثریت چشم‌گیر مردم» در جوامع از چه طریقی کاهش می‌یابد؟

(۱) افزایش حقوق و دستمزدها و درآمد سرانه و به تبع آن «درآمد ملی»

(۲) با به‌کارگیری یک «نظام صحیح مالیاتی» و توزیع مجدد درآمد به نحوی قانونی

(۳) از طریق تأسیس صندوق‌های «قرض‌الحسنه» و اعطای تسهیلات اعتباری به نیازمندان واقعی

(۴) آموزش شغلی مستمر و افزایش انگیزش و ایجاد زمینه‌های مناسب به منظور بروز ابتکار و خلاقیت

۱۱۲- کدام گزینه مبین پاسخ صحیح و کامل پرسش‌های زیر است و جای خالی را به درستی تکمیل می‌کند؟

(الف) در شرایطی که اقتصاد کشور دچار تورم شده است، دولت با چه روشی ثبات اقتصادی را در جامعه برقرار می‌کند؟

(ب) کدام یک از موارد بیان شده جزء سیاست‌های مالی دولت به‌شمار نمی‌رود؟

(ج) ... و ... از جمله سیاست‌های توسعه‌ای دولت می‌باشند.

(د) بسته سیاست‌های مالی دولت از چه ابزاری تشکیل شده است؟

(۱) (الف) افزایش مالیات، (ب) کاهش حجم پول در گردش، (ج) توجه به زیرساخت‌ها - سرمایه‌گذاری در مناطق محروم، (د) امنیت اقتصادی

(۲) (الف) کاهش مخارج دولت، (ب) افزایش حجم پول در گردش، (ج) توجه به زیرساخت‌ها - سرمایه‌گذاری در مناطق محروم، (د) درآمدها و مخارج دولت

(۳) (الف) کاهش مالیات، (ب) کاهش پایه‌های مالیاتی، (ج) کاهش واردات غیرضروری - بهبود محیط کسب و کار، (د) درآمدها و مخارج دولت

(۴) (الف) سیاست بازار باز، (ب) افزایش در مخارج دولت، (ج) کاهش واردات غیرضروری - بهبود محیط کسب و کار، (د) برنامه‌ریزی دقیق

۱۱۳- عبارات کدام گزینه جاهای خالی زیر را به درستی تکمیل می‌کند؟

(الف) یکی از معیارهای سنجش وضعیت توزیع درآمد... است و مهم‌ترین ابزار رویارویی با نابرابری توزیع درآمد... می‌باشد.

(ب) از جمله راهکارهای افزایش بهره‌وری نیروی کار و در پی آن، افزایش درآمد ملی... می‌باشد.

(ج) سطح حداقل معیشت (خط فقر) از یک کشور به کشور دیگر و از زمانی به زمان دیگر متفاوت است، این مفهوم... نامیده می‌شود و

منعکس کننده... است.

(۱) (الف) درآمد سرانه - اعمال سیاست‌هایی در جهت بهبود وضع نامطلوب زندگی، (ب) اصلاح ساختار توزیع درآمدها و عادلانه کردن آن، (ج)

فقر مطلق - سطح حداقل معیشت

(۲) (الف) درآمد سرانه - برقراری یک سامانه و نظام مناسب و کارآمد مالیاتی، (ب) سرمایه‌گذاری در زمینه آموزش و تأمین اقتصادی - اجتماعی انسان‌ها،

(ج) فقر نسبی - تفاوت در نیازها

(۳) (الف) شاخص دهک‌ها - اعمال سیاست‌هایی در جهت بهبود وضع نامطلوب زندگی، (ب) اصلاح ساختار توزیع درآمدها و عادلانه کردن آن، (ج)

فقر مطلق - سطح حداقل معیشت

(۴) (الف) شاخص دهک‌ها - برقراری یک سامانه و نظام مناسب و کارآمد مالیاتی، (ب) سرمایه‌گذاری در زمینه آموزش و تأمین اقتصادی -

اجتماعی انسان‌ها، (ج) فقر نسبی - تفاوت در نیازها

۱۱۴- از میان عبارات زیر مجموعاً چند مورد نادرست بیان گردیده است؟

- اقتصاددانان مکتب اقتصاد آزاد با تکیه بر تجارب کشورهای پیشرفته و موفق عامل اصلی پیشرفت را دولت می‌دانند.

- در سال‌های اخیر در کشور ما توجه جدی سیاست‌گذاران به ضرورت اقتصاد مردمی و نقش‌آفرینی و مشارکت بیشتر بخش‌های خصوصی،

تعاونی و عمومی جلب شده است.

- تقریباً همه اقتصاددانان در مورد اصل حضور دولت در اقتصاد اتفاق نظر دارند اما منشا اختلافشان در خصوص دخالت دولت در میزان، زمان و

چگونگی آن است.

(۴) سه

(۳) دو

(۲) یک

(۱) صفر

محل انجام محاسبات

۱۱۵- جدول زیر نشان دهنده وضعیت توزیع درآمد کشور فرضی A در سال ۲۰۱۶

وضعیت توزیع درآمد کشور A در سال ۲۰۱۶ میلادی	
سهام دهک اول	۳ درصد
سهام دهک دوم	۵ درصد
سهام دهک سوم	۵ درصد
سهام دهک چهارم	۶ درصد
سهام دهک پنجم	۷ درصد
سهام دهک ششم	۸ درصد
سهام دهک هفتم	۱۲ درصد
سهام دهک هشتم	۱۵ درصد
سهام دهک نهم	۱۸ درصد
سهام دهک دهم	۲۱ درصد
۱۰۰ درصد جمعیت کشور	۱۰۰ درصد درآمد ملی

میلادی است. اگر در سال ۲۰۱۷ میلادی سهم دهک دهم $\frac{3}{5}$ واحد افزایش یابد، سهم دهک اول کدام عدد می‌تواند باشد تا توزیع درآمد نسبت به سال قبل مناسب‌تر گردد؟

(۱) $\frac{3}{5}$ درصد

(۲) $\frac{3}{7}$ درصد

(۳) $\frac{2}{5}$ درصد

(۴) $\frac{2}{7}$ درصد

۱۱۶- وضعیت توزیع درآمد کشور فرضی A در سال ۱۹۹۹ میلادی در جدول زیر آمده است. اگر بدانیم سهم دهک سوم و چهارم با هم برابر است

وضعیت توزیع درآمد کشور A در سال ۱۹۹۹ میلادی	
سهام دهک اول	۳ درصد
سهام دهک دوم	۵ درصد
سهام دهک سوم	؟
سهام دهک چهارم	؟
سهام دهک پنجم	۸ درصد
سهام دهک ششم	۹ درصد
سهام دهک هفتم	$\frac{10}{5}$ درصد
سهام دهک هشتم	$\frac{12}{5}$ درصد
سهام دهک نهم	۱۶ درصد
سهام دهک دهم	؟
۱۰۰ درصد جمعیت کشور	۱۰۰ درصد درآمد ملی

و سهم دهک نهم $\frac{2}{3}$ سهم دهک دهم است:

الف) شاخص دهک‌ها برابر با چه عددی است؟

ب) سهم دهک سوم چند درصد است؟

ج) اگر فرض کنیم، سهم دهک دهم و اول در کشور فرضی B به ترتیب برابر با ۲۵ و ۵ باشد، وضعیت توزیع درآمد در کدام کشور عادلانه‌تر است؟

(۱) الف) ۹، ب) ۶، ج) کشور A (۲) الف) ۹، ب) ۷، ج) کشور B

(۳) الف) ۸، ب) ۶، ج) کشور B (۴) الف) ۸، ب) ۷، ج) کشور A

۱۱۷- هریک از فعالیت‌های زیر به کدام محور فعالیت‌های دولت در عرصه اقتصاد مربوط می‌شود؟

- هدایت فعالیت‌های اقتصادی به سمت و سوی مورد نظر خود

- اداره برخی واحدهای صنعتی و تولیدی

- آموزش و پرورش

- فعالیت‌های اقتصادی با هدف ایجاد نظم

(۱) عرضه کالاها و خدمات - وضع مقررات، سیاست‌گذاری و حکمرانی - وضع مقررات، سیاست‌گذاری و حکمرانی - عرضه کالاها و خدمات

(۲) وضع مقررات، سیاست‌گذاری و حکمرانی - عرضه کالاها و خدمات - عرضه کالاها و خدمات - وضع مقررات، سیاست‌گذاری و حکمرانی

(۳) عرضه کالاها و خدمات - وضع مقررات، سیاست‌گذاری و حکمرانی - وضع مقررات، سیاست‌گذاری و حکمرانی - وضع مقررات، سیاست‌گذاری و حکمرانی

سیاست‌گذاری و حکمرانی

(۴) وضع مقررات، سیاست‌گذاری و حکمرانی - عرضه کالاها و خدمات - وضع مقررات، سیاست‌گذاری و حکمرانی - عرضه کالاها و خدمات

۱۱۸- جدول زیر بیانگر وضعیت توزیع درآمد در کشور فرضی A در سال ۱۹۹۸ میلادی بر اساس شاخص دهک‌ها است. چنانچه تفاوت سهم دهک پنجم و سوم ۴ درصد و تفاوت سهم دهک ششم و سوم ۷ درصد باشد:

وضعیت توزیع درآمد در کشور A در سال ۱۹۹۸ میلادی	
سهم دهک اول	۳
سهم دهک دوم	۴
سهم دهک سوم	؟
سهم دهک چهارم	۶
سهم دهک پنجم	۹
سهم دهک ششم	؟
سهم دهک هفتم	۱۳
سهم دهک هشتم	۱۵
سهم دهک نهم	؟
سهم دهک دهم	۱۷
۱۰۰ درصد جمعیت کشور	۱۰۰ درصد درآمد ملی

الف) مجموع سهم دهک نهم و دهم چند درصد است؟
 ب) اگر مجموع جمعیت افراد دهک‌های چهارم تا هفتم ۲۰ میلیون نفر باشد، جمعیت کل کشور چند میلیون نفر است؟
 ج) اگر درآمد ملی معادل ۵۰,۰۰۰ میلیارد دلار باشد، به ترتیب سهم دهک‌های سوم و ششم چند میلیارد دلار است؟

۱) الف) ۳۳٪ (ب) ۵۰ (ج) ۲,۰۰۰ - ۴,۰۰۰

۲) الف) ۳۱٪ (ب) ۴۵ (ج) ۲,۰۰۰ - ۴,۰۰۰

۳) الف) ۳۳٪ (ب) ۵۰ (ج) ۲,۵۰۰ - ۶,۰۰۰

۴) الف) ۳۱٪ (ب) ۴۵ (ج) ۲,۵۰۰ - ۶,۰۰۰

۱۱۹- عبارات کدام گزینه جاهای خالی زیر را به درستی تکمیل می‌کند؟

الف) بهترین راه تحریک تقاضای عمومی... است که در مواقع... می‌تواند کارآمد باشد.

ب) برای حل اساسی مشکل رکود اقتصادی در بلندمدت باید سیاست‌های جانب عرضه مانند... را در پیش گرفت.

ج) سیاست‌های اقتصادی دولت می‌تواند...
 د) هیچ‌کدام

۱) الف) افزایش در مخارج دولت و کاهش در نرخ‌های مالیاتی، رکود، ب) کاهش واردات غیرضروری و تشویق صادرات، ج) حرکت رو به پیشرفت کشور را کند سازد.

۲) الف) کاهش در مخارج دولت و افزایش در نرخ‌های مالیاتی، تورم، ب) بهبود بهره‌وری، ج) حرکت رو به پیشرفت کشور را سرعت بخشد.

۳) الف) کاهش در مخارج دولت و افزایش در نرخ‌های مالیاتی، تورم، ب) کاهش وابستگی و شکنندگی اقتصادی در مقابل تکان‌های داخلی و خارجی، ج) حرکت رو به پیشرفت کشور را کند سازد یا برعکس بر سرعت آن بیفزاید.

۴) الف) افزایش در مخارج دولت و کاهش در نرخ‌های مالیاتی، رکود، ب) افزایش سرمایه‌گذاری، ج) حرکت رو به پیشرفت کشور را کند سازد یا برعکس بر سرعت آن بیفزاید.

۱۲۰- عبارات کدام گزینه پاسخ صحیح پرسش‌های زیر است؟

الف) در کشور فرضی A، ۵۰٪ مالکیت صنعت کشتیرانی و ۱۰٪ مدیریت اجرایی آن در اختیار دولت و ۵۰٪ دیگر مالکیت و نیز ۹۰٪ مدیریت آن برای استفاده از نخبگان به عهده بخش خصوصی است. به دنبال بروز تنش‌های سیاسی و نظامی در منطقه، دولت تصمیم گرفته است ۱۰۰٪ مالکیت و مدیریت کشتیرانی را در انحصار خود بگیرد. اتخاذ این تصمیم، بیانگر چیست؟

ب) در سال‌های اخیر در کشور ما دولت در چارچوب سیاست‌های اجرایی اصل ۴۴ قانون اساسی، ملزم به انجام چه کاری شده است و اتخاذ این تصمیم به چه معناست؟

پ) کدام گزینه نظر اقتصاددانان مکتب «اقتصاد آزاد» است؟

۱) الف) تقسیم بهینه نقش‌ها، وظایف و تقسیم کار ملی بین دولت و دیگر بخش‌ها در موقعیت‌های مختلف، ب) مشارکت بخش تعاونی و عمومی و دولتی و افزایش توان و اقتدار آن‌ها - حرکت در مسیر دستیابی به ترکیب بهینه از حضور دولت و بخش غیردولتی در اقتصاد، پ) بهترین دولت، دولتی است که هرچه کمتر حضورش احساس شود.

۲) الف) حضور مستقیم دولت در مدیریت و عرصه اقتصاد برای افزایش اقتدار دولت، ب) واگذاری بخش مهم از فعالیت‌های اقتصادی خود به بخش غیردولتی و سپردن ۲۵٪ آن به بخش تعاونی - حرکت در مسیر دستیابی به ترکیب بهینه از حضور دولت و مشارکت آن در بخش اقتصاد، پ) حضور دولت، هرچه بیشتر، بهتر.

۳) الف) تقسیم بهینه نقش‌ها، وظایف و تقسیم کار ملی بین دولت و دیگر بخش‌ها در موقعیت‌های مختلف، ب) واگذاری بخش مهم از فعالیت‌های اقتصادی خود به بخش غیردولتی و سپردن ۲۵٪ آن به بخش تعاونی - حرکت در مسیر دستیابی به ترکیب بهینه از حضور دولت و مشارکت بخش غیردولتی در بخش اقتصاد، پ) حضور دولت، هرچه کمتر، بهتر.

۴) الف) حضور مستقیم دولت در مدیریت و عرصه اقتصاد برای افزایش اقتدار دولت، ب) مشارکت بخش تعاونی و عمومی و دولتی و افزایش توان و اقتدار آن‌ها - حرکت در مسیر دستیابی به ترکیب بهینه از حضور دولت و بخش غیردولتی در اقتصاد، پ) بهترین دولت، دولتی است که هرچه کمتر حضورش احساس شود.

سبک‌شناسی قرن‌های دوازدهم و سیزدهم
 اختیارات شاعری (۱): ترانی
 لغت‌شناسی، تضاد و متناقض‌نما
 صفحه‌های (۴ ۳ ۶۶)

باسخ‌گویی به سؤال‌های این درس برای همه دانش‌آموزان اجباری است.
 وقت پیشنهادی (مجموع دروس علوم و فنون ادبی): ۳۰ دقیقه

علوم و فنون ادبی (۳)

۱۲۱- با توجه به ویژگی‌های سبکی شعر عصر بیداری، بیت کدام گزینه نمی‌تواند متعلق به این سبک باشد؟

- (۱) طعنه بر مرشد و نقال مزن / سنگ بر کله رمال مزن
- (۲) چون که بی‌رنگی اسیر رنگ شد / موسی‌ای یا موسی‌ای در جنگ شد
- (۳) یاران عبث نصیحت بی‌حاصلم کنید / دیوانه‌ام من عقل ندارم ولم کنید
- (۴) آخر ای ایرانیان ای مردمان باشرف / از چه رو دادید این‌سان ملک ایران را ز کف

۱۲۲- نوع اختیار زبانی به کار رفته در بیت گزینه ... متفاوت است.

- (۱) قافله شب چه شنیدی ز صبح / مرغ سلیمان چه خبر از سبا؟
- (۲) گو رمقی بیش نماند از ضعیف / چند کند صورت بی‌جان بقا؟
- (۳) بر سر خشم است هنوز آن حریف / یا سخنی می‌رود اندر رضا؟
- (۴) هر سحر از عشق دمی می‌زنم / روز دگر می‌شنوم بر ملا

۱۲۳- در کدام بیت تغییر کمیت مصوت بلند به کوتاه رخ نداده است؟

- (۱) برق وی از وادی موسی بجست / لمعه نور آمد از آتش به‌دست
- (۲) موسی طور عشقم در وادی تمنا / مجروح لن ترانی چون خود هزار دارم
- (۳) فرعون‌وار لاف اناالحق همی زنی / و آنگاه قرب موسی عمرانت آرزوست
- (۴) بدید آن‌چه موسی بجست و ندید / شنید آن‌چه موسی چنان کم شنید

۱۲۴- در کدام بیت اختیار زبانی بیش‌تری به کار رفته است؟

- (۱) بده ساقی می باقی که در جنت نخواهی یافت / کنار آب رکناباد و گلگشت مصلی را
- (۲) ز عشق ناتمام ما جمال یار مستغنی است / به آب و رنگ و خال و خط چه حاجت روی زیبا را
- (۳) من از آن حسن روزافزون که یوسف داشت دانستم / که عشق از پرده عصمت برون آرد زلیخا را
- (۴) نصیحت گوش کن جانا که از جان دوست‌تر دارند / جوانان سعادت‌مند پند پیر دانا را

۱۲۵- در کدام گزینه آرایه لف و نشر مشوش به کار رفته است؟

- (۱) زلف مشکین و شب بخت به هم ساخته‌اند / تا نشانند به این روز پریشان ما را
- (۲) ببردی نور روز و شب بدان زلف و رخ زیبا / زهی جادو زهی دلبر شبت خوش باد من رفتم
- (۳) روز چون روشن شود زان روی انور یاد کن / شب چو گردد تیره زان زلف معنبر یاد کن
- (۴) روی تو و موی تو بسنده است جهان را / گو روز و شب و انجم و افلاک نباشد

۱۲۶- در چند بیت زیر بیش از یک بار از آرایه «تضاد» استفاده شده است؟

(الف) بی مه روی تو ای گوهر تابنده من / روز روشن شب تاری است که گفتن نتوان

(ب) سخنش دارویی که می‌بخشد / گاه مستی و گاه هشیاری

(پ) در زندگی مطالعه دل غنیمت است / خواهی بخوان و خواه نخوان ما نوشته‌ایم

(ت) صور دوم بلند گشت و نکرد / ز اولین خواب میل بیداری

(ث) در مرض خواجهگان ز من خواهند / هم مداوا و هم پرستاری

(ج) چون شفا یافت به که باز او را / چشم پوشی و مرده انگاری

(چ) گفתי که پس از سیاه رنگی نبود / پس موی سیاه من چرا گشت سفید

(۱) دو (۲) سه (۳) یک (۴) چهار

۱۲۷- کدام بیت دارای آرایه تناقض می‌باشد؟

(۱) در کنار من ز گرمی برکناری ای دریغ / وصل و هجران و غم و شادی به هم باشد مرا

(۲) عاشقان دوش ز گیسوی تو دیوانه شدند / حال آشفته آن جمع پریشانم کرد

(۳) بی روی تو راحت ز دل زار گریزد / چون خواب که از دیده بیمار گریزد

(۴) در این غمکده کس ممیراد یا رب / به مرگی که بی‌دوستان زیستم من

۱۲۸- ترتیب توالی ابیات زیر به لحاظ دارا بودن آرایه‌های «مراعات نظیر - تناقض - لف و نشر - مجاز - تضاد» به کدام صورت صحیح است؟

(الف) تا گفت خموشی به تو راز دل عرفی / دانست که از ناصیه غمازتری هست

(ب) حدیث عاشقی با او بگفتیم / بخندید او و گریان کرد ما را

(پ) علاج ناز طبیبان نمی‌توان کردن / وگرنه هر مرض مهلکی دوا دارد

(ت) هرکجا رخسار او را بینی و اشک مرا / شعله شعله نار بینی، قطره قطره آب نار

(ث) شب هزاران در در گیسو کشید / سرخ و زرد و بانظام و بی‌نظام

(۱) پ - الف - ت - ث - ب (۲) ت - ب - ث - پ - الف

(۳) پ - ب - ت - ث - الف (۴) ت - الف - ث - پ - ب

۱۲۹- همه گزینه‌ها به استثنای گزینه ... دارای آرایه‌های «تناقض و تشبیه» می‌باشند.

(۱) آخر برای دیده بی‌خواب ما چو شمع / افسانه شد صدای خموش شکست رنگ

(۲) طمع در آن لب شیرین نکردم اولی / ولی چگونه مگس از پی شکر نرود

(۳) زان سوی بحر آتش گر خوانیم به لطف / رفتن به روی آتشم از آب خوشتر است

(۴) جامه فتحی چو گرد عجز نتوان یافتن / پیکر موج از شکست خویش جوشن می‌شود

۱۳۰- بیت «نباشد چون جبین و زلف و رخسار و لب هرگز / مه روشن شب تیره گل سوری می‌احمر» چند مورد از آرایه‌های زیر را ندارد؟

(الف) تناقض (ب) مجاز (پ) لف و نشر (ت) تضاد

(۱) ۴ (۲) ۳ (۳) ۲ (۴) ۱

سازها و عوامل تأثیرگذار شعر فارسی
همه‌گنی پاره‌های کلام
صفحه‌های ۶۷ تا ۷۸

پاسخ‌گویی به سؤال‌های این درس برای همه دانش‌آموزان اجباری است.

علوم و فنون ادبی (۱)

۱۳۱- کدام گزینه نادرست است؟

- (۱) عاطفه اساسی‌ترین عامل پیدایی شعر و پس از آن وزن، موثرترین عامل است.
- (۲) علت این که شعر را بیش‌تر از نثر می‌خوانیم، شوق به زمزمه و آوازخوانی است.
- (۳) وزن در شعر جنبه تزیینی ندارد؛ بلکه جزء طبیعت شعر است.
- (۴) وزن امری حسّی نیست و بیرون از ذهن آدمی موجودیت دارد.

۱۳۲- در کدام بیت به کمک وزن و آهنگ کوبنده، کوتاه، ضربی و تند، بار حماسی فضای شعر غنی‌تر شده است؟

- (۱) امروز صد چندان شدی حاجب بدی سلطان شدی / هم یوسف کنعان شدی هم فر نور مصطفی
- (۲) فرنگیس بگرفت گیسو به دست / گل ارغوان را به فندق بخت
- (۳) خنده بیاموز گل سرخ را / جلوه کن آن دولت پاینده را
- (۴) کسی کاو شود کشته زین رزمگاه / بهشتی بود شسته پاک از گناه

۱۳۳- وزن کدام بیت حالت شادی و نشاط شاعر را که در مضمون بیت نهفته است، القا می‌کند؟

- (۱) سرو چمان من چرا میل چمن نمی‌کند / همدم گل نمی‌شود یاد سمن نمی‌کند
- (۲) تو ز حرص و حسد میان سعیر / گرد تو چون سرای پرده اثیر
- (۳) برآمیزی و بگریزی و بنمایی و بریایی / فغان از قهر لطف‌اندود و زهر شکر‌آمیزت
- (۴) غرقه جوی کرمم بنده آن صبح‌دمم / کان گل خوشبوی کشد جانب گلزار مرا

۱۳۴- بیت کدام گزینه از تکرار منظم موسیقی به خوبی بهره گرفته و تناسب و هم‌سویی وزن و عاطفه را برقرار کرده است؟

- (۱) درهای گلستان ز پی تو گشاده‌ایم / در خارزار چند دویی از برهنه پای
- (۲) از بهر خدا بنگر در روی چو زر جانا / هر جا که روی ما را با خویش ببر جانا
- (۳) برآمد خروش از سپاه از دو روی / جهان شد پر از مردم جنگجوی
- (۴) آواز تو را طبع دل ما یاد / اندر شب و روز شاد گویا بادا

۱۳۵- کدام گزینه نادرست است؟

- (۱) واژه‌های آریا و آرزو با صامت آغاز شده و به مصوت بلند ختم می‌شوند.
- (۲) واژه خوانندگی از چهار هجا شامل یک هجای کوتاه و سه هجای بلند تشکیل شده است.
- (۳) هر هجا تنها یک مصوت دارد و تعداد هجاها با تعداد مصوت‌های یک کلمه برابر است.
- (۴) هجای کوتاه از کنار هم قرار گرفتن یک صامت و یک مصوت کوتاه یا بلند ساخته می‌شود.

۱۳۶- همه واژگان کدام گزینه از لحاظ تعداد واج برابرند؟

- (۱) مو - کار - آب (۲) سال - سیر - سرد (۳) می‌ساخت - بلندی - مرکب (۴) بها - خواست - نامه

۱۳۷- در چند واژه حرف «و» و «ی» مصوت هستند و دومین حرف هجا محسوب می‌شوند؟

- «قوم - سیل - آلوده - نیک - صید - گریه - دونده - زیرک - نورافشان - باغبانی - یارانه - عنایت - آسوده»
(۱) پنج (۲) هفت (۳) شش (۴) نه

۱۳۸- کلمات کدام گزینه، به ترتیب، از نظر نشانه‌های هجایی با کلمات «خواب، ندانسته، دیروز، آرامش» یکسان هستند؟

- (۱) هوار، بازنده، روزها، آسایش (۲) کار، هوادار، بن‌بست، دشواری
(۳) دور، سراپرده، بی‌جا، فرمان (۴) خورد، رمنده، سواری، خداداد

۱۳۹- در مصراع زیر چند هجای بلند به کار رفته است؟

«ساغر تهی نشد ز می صاف روشنم»

- (۱) ۸ (۲) ۹ (۳) ۷ (۴) ۶

۱۴۰- تقطیع هجایی هیچ‌یک از مصراع‌های زیر درست نیست، به‌جز گزینه ...

- (۱) سرمست کسی باشد کو خود خبرش نبود
- (۲) سر / مس / ات / ک / اسی / با / شد / کو / خو / اد / ا / خ / اب / ارش / ان / ابود
- (۳) با / ز / این / دل / دیوانه / زنجیر / همی / بُرد
- (۴) کوه‌ها را ز تجلی همه چون طور کنیم
- (۵) کوه‌ها / را / ز / ات / جل / الی / اه / ام / چن / اطو / ار / اک / انیم
- (۶) چون تیر همی پرد از قوس تنم جانم
- (۷) چون / تیر / اه / امی / پر / ارد / از / اقو / اس / ات / انم / اجا / نم

تاریخ ادبیات فارسی در قرن‌های ۱۰ و ۱۱
صفحه‌های ۵۹ تا ۶۴

باسخ‌گویی به سؤال‌های این درس برای همه دانش‌آموزان اجباری است.

علوم و فنون ادبی (۲)

۱۴۱- کدام گزینه درباره تاریخ ادبیات قرن دهم درست است؟

- (۱) جریان شعر بابافغانی، شعر سعدی را به سوی سبک هندی می‌کشاند.
- (۲) بعد از ظهور شاعرانی چون سعدی، مولانا و حافظ، فرصت رشد ادبیات فارسی فراهم شد.
- (۳) اوضاع سیاسی و اجتماعی این قرن به تبع اوضاع ادب فارسی، آشفته بود.
- (۴) جریان مکتب وقوع، بازتاب طبیعی محیط اجتماعی این عصر بود.

۱۴۲- در کدام گزینه مصداق عبارت زیر را می‌توان یافت؟

«شاعران قرن دهم تشخیص داده بودند که سبک عراقی از واقعیت دور شده و کاملاً جنبه ذهنی و تخیلی یافته است، پس باید به سوی حقیقت‌گویی و واقع‌گویی بازگشت.»

- (۱) مرد آن مرد است که چون پهلو نهد اندر لحد / هم به ساعت از بهشتش بالش و بستر برند
- (۲) چندگویی که میا و مرو از کوچه ما؟ / می‌روم، راه من است این، به تو کاری دارم؟
- (۳) آب حیوان است یا گفتار خواجه یا شکر / ماه تابان است یا گل یا بناگوش شما
- (۴) برگ بنفشه کز چمن آید نسیم او / تابی است از دو سنبل عنبرفشان ما

۱۴۳- ویژگی اصلی شعر «وحشی بافقی» و «محتشم کاشانی» به ترتیب کدام است؟

- (۱) رقت معانی - استفاده از قالب ترکیب‌بند
- (۲) واقع‌گرایی - سرودن اشعار مذهبی
- (۳) ظرافت معنا - واقع‌گرایی
- (۴) واقع‌گرایی - رقت معانی

۱۴۴- کدام ویژگی‌های زیر، مربوط به صائب تبریزی و اشعار اوست؟

(الف) انتساب لقب «خلاق‌المعانی» به او

(ب) کاربرد الفاظ محاوره

(ج) رواج تکبیت‌های شاعر به صورت ضرب‌المثل

(د) نزدیکی به افق خیال عامه

(ه) غزل‌سرایی

- (۱) الف - ب   (۲) ب - ج   (۳) ج - ه   (۴) د - ه

۱۴۵- کدام گزینه درباره عصر صفوی و ادبیات این دوره نادرست است؟

- (۱) شاهان صفوی به دلیل رقابت با شاهان عثمانی و هندی و دلایلی دیگر، به مسائل فرهنگی توجه داشتند.
- (۲) در عصر صفوی، شاهان دستی در زمینه ادبیات و تصوف داشتند.
- (۳) از شاهان این عهد، اشعاری به زبان ترکی و فارسی باقی مانده است.
- (۴) یکی از دلایل بی‌توجهی حکومت صفوی به شاعران، جلوگیری از نفوذ معارف هندوان بود که برخی شعرا با آن آشنا بودند.

۱۴۶- رواج مناظره و نقد ادبی در میان شاعران عهد صفوی، حاصل کدام رویداد بود؟

(۱) افزایش رفاه اقتصادی (۲) وابسته نبودن شعر به دربار

(۳) فرهنگ پروری حکومت صفوی (۴) آشنایی ایرانیان با اروپا

۱۴۷- مهم‌ترین کانون فرهنگی ادب فارسی در قرن دهم کدام است؟

(۱) هندوستان (۲) آذربایجان (۳) اصفهان (۴) خراسان

۱۴۸- در کدام گزینه به شاعران مهم قرن دهم هجری اشاره شده است؟

(۱) وحشی بافقی - کلیم کاشانی - رضا عباسی (۲) بیدل دهلوی - بهزاد - وحشی بافقی

(۳) بابافغانی شیرازی - رضا عباسی - کلیم کاشانی (۴) وحشی بافقی - بابافغانی شیرازی - محتشم کاشانی

۱۴۹- ویژگی‌های عمده شعر بیدل در کدام گزینه مشهود نمی‌باشند؟

(۱) اگر به گلشن ز ناز گردد قد بلند تو جلوه‌فرما / ز پیکر سرو موج خجلت شود نمایان چو می ز مینا

(۲) ای خیال قامتت آه ضعیفان را عصا / بر رخت نظاره‌ها را لغزش از جوش صفا

(۳) یکی خال سیه جا کرده بر کنج لب لعلش / که گویا بر لب آب بقا بنشسته هندویی

(۴) غبار صیح دیدی شرم دار از سیر این گلشن / ز عبرت خاک بر سر کرده می‌آید هوا اینجا

۱۵۰- با توجه به ویژگی‌های شعر سبک هندی، بیت کدام گزینه نمی‌تواند مربوط به این سبک باشد؟

(۱) باز است چشم خلق به قدر گدا ز خویش / پاشیده‌اند بر رخ محفل گلاب شمع

(۲) صنعت جرأت عبرت‌نگهان هوش‌ریاست / حلقه چشمی است که بر نوک سنان دارد شمع

(۳) زعفران‌زار طرب سیر رخ کاهی ماست / نوبهار دگر از رنگ خزان دارد شمع

(۴) روز و شب خوابم نمی‌آید به چشم غم‌پرست / بس که در بیماری هجر تو گریانم چو شمع

من الأشعار المنسوبة إلى الإمام علي
الوجه النافع والوجه المضر
ثلاث قصص قصيرة
درس های ۱، ۲ و ۳
صفحه های ۱۱ تا ۳۸

پاسخ گویی به سؤال های این درس برای همه دانش آموزان اجباری است.
وقت پیشنهادی: ۱۰ دقیقه

عربی زبان قرآن (۳)

■ ■ عین الأصحّ و الأدقّ في الجواب للترجمة: (۱۵۱ - ۱۵۳)

۱۵۱- ﴿قَبِمَا رَحْمَةٍ مِنَ اللَّهِ لِنْتَ لَهُمْ وَ لَوْ كُنْتَ فَظًّا غَلِيظَ الْقَلْبِ لَانْفَضُّوا مِنْ حَوْلِكَ﴾:

- (۱) پس با رحمت خدا با ایشان نرم برخورد کردی، و اگر خشمگین و بی رحم بودی، قطعاً از اطرافت دور می شدند!
- (۲) پس به رحمتی از خدا با آنان نرم خو شدی، و اگر تندخو و سنگدل بودی، قطعاً از اطرافت تو پراکنده می شدند!
- (۳) پس به برکت رحمتی از سوی خدا با ایشان مهربان شدی، و اگر از اطرافت پراکنده می شدند، قطعاً خشمگین و تیره دل می شدی!
- (۴) پس با رحمت الهی با آنان نرم خو شدی و چنان که آنان را خشمگین و غمگین می کردی، بی شک از اطرافت تو پراکنده شده بودند!

۱۵۲- «نادانی صدیقی رؤوفاً: لا تحزن، ستفوز في الامتحان لأنك قد سعيت كثيراً!»:

- (۱) دوستم با مهربانی مرا صدا زد: اندوهگین مباش، در امتحان موفق می شوی، در حالی که بسیار کوشش کرده ای!
- (۲) دوستم را با مهربانی صدا زد: غم مخور، در امتحان موفق خواهی شد، چون تو بسیار تلاش کردی!
- (۳) دوست مهربانم مرا صدا زد: اندوهگین نباش، در امتحان موفق می شوی، زیرا تو کوشش بسیار کرده ای!
- (۴) دوستم با مهربانی صدایم زد: غم مخور، در امتحان موفق خواهی شد، چون تو بسیار تلاش کرده ای!

۱۵۳- عین الخطأ:

- (۱) إِنَّ النَّاسَ حَوْلَ الْعَالَمِ كُلِّهِمْ يَعْلَمُونَ: مردم در سرتاسر دنیا همه می دانند،
- (۲) أَنَّ رَمَزَ السَّلَامِ هُوَ حِمَامَةٌ تَحْمَلُ غُصْنَ زَيْتُونٍ مَعَهَا: که نماد صلح، کبوتر است درحالی که با خود شاخه زیتونی حمل می کند،
- (۳) وَ لَكِنَّ أَكْثَرَ النَّاسِ لَا يَعْلَمُونَ سَبَبَ إِخْتِيَارِ هَذَيْنِ الرَّمْزَيْنِ: ولی بیشتر مردم دلیل انتخاب این دو نماد را نمی دانند،
- (۴) عِنْدَمَا كَانَ نُوحٌ (ع) فِي السَّفِينَةِ أَخْبَرَتْهُ الْحِمَامَةُ أَنَّ الْمِيَاهَ قَدْ جَفَّتْ! وَ قَتَى نُوحٌ (ع) فِي الْكَيْسِ، كَبُوتَرٌ هُوَ أَوْ خَبْرٌ دَادَ كَمَا أَنَّهَا خَشْكَ شَدِيدًا!

۱۵۴- عین الخطأ في المفرد أو الجمع للكلمات:

- (۱) هناك في البحر آلاف الأطنان من الأسماك! - المفرد: «الطن»
- (۲) يتم حفر الأنفاق في المناطق الجبلية بدقة كثيرة! - المفرد: «النقفة»
- (۳) القفز بالحبل رياضة أحبها جداً! - الجمع: «الأحبال»
- (۴) المصنع مُعطلٌ يوم الجمعة بلا شك! - الجمع: «المصانع»

۱۵۵- عین الأصحّ للترتيب (على الترتيب): «إذا ..... الإنسان بين أن يذهب ماله أو يفقد ولده، ..... ذهاب المال!»

- (۱) خَيْرَ - إختارَ (۲) إختارَ - أَمَلَ (۳) خَيْرَ - إختارَ (۴) إختارَ - أَمَلَ

۱۵۶- «لا يَرْحَمُ اللَّهُ مَنْ لَا يَرْحَمُ النَّاسَ!»: عَيْنُ الْمُنَاسِبِ لِلْمَقْهُومِ:

- (۱) خدا را بر آن بنده بخشایش است / که خلق از وجودش در آسایش است
- (۲) میبخشای بر هر کجا ظالمی است / که رحمت بر او، ظلم بر عالمی است
- (۳) تو با خدای خود انداز کار و دل خوش دار / که رحم اگر نکند مدعی خدا بکند
- (۴) خدا را رحمی ای مُنعم که درویش سر کویت / دری دیگر نمی‌داند، رهی دیگر نمی‌گیرد

۱۵۷- عَيْنُ الْخَطَأِ فِي التَّحْلِيلِ الصَّرْفِيِّ وَ الْمَحَلِّ الْإِعْرَابِيِّ: «كَانَ النَّاسُ أُمَّةً وَاحِدَةً فَبَعَثَ اللَّهُ النَّبِيِّينَ مُبَشِّرِينَ...»

- (۱) النَّاسُ: مذکر - معرفة - مُعرب / اسم للأفعال الناقصة و مرفوع
- (۲) أُمَّةٌ: اسم - نكرة - مُعرب / خبر «كان» و منصوب بالفتحة
- (۳) النَّبِيِّينَ: جمع مذکر سالم (مفردُه: النَّبِيُّ) - مُعرب / مفعول به و منصوب
- (۴) مُبَشِّرِينَ: اسم فاعل - نكرة - مُعرب / صفة و منصوب بالتبعية للموصوف

۱۵۸- ما هو الخطأ حول الحروف التي تحتها خطاً؟

- (۱) قُلْتُ لِإِحْدَى التَّمِيذَاتِ: لِعَلَّ تَيَّارَ الْكَهْرَبَاءِ مَقْطُوعٌ هُنَاكَ! (جاءت لبيان التوقع)
- (۲) نَصَحَنِي أَبِي: لَا تَبِيعِي الْآخِرَةَ، فَتَخْسِرِينَ الْآخِرَةَ وَ الدُّنْيَا! («لا» الناهية)
- (۳) إِنَّ الْكُذَّابَ أَشَدُّ النَّاسِ نَدَمًا فِي الْآخِرَةِ! (جاءت للتأكيد)
- (۴) لَا يَفْتَخِرِ الْإِنْسَانُ الْعَاقِلُ بِمَا يَفْنَى سَرِيعًا! («لا» النافية)

۱۵۹- عَيْنُ الْحَالِ:

- (۱) رَأَيْنَا الطُّلَّابَ الشَّيْطِينَ فِي الْمُسَابَقَةِ الْعِلْمِيَّةِ!
- (۲) جَاءَنَا ضُيُوفٌ عِنْدَنَا مُحْتَرَمُونَ!
- (۳) نَظَرْتُ التَّلْمِيذَةَ نَادِمَةً إِلَى مُعَلِّمِهَا مِنْ كَسَلِهَا!
- (۴) أَخِي وَ أُخْتِي مَسْرُورَانِ مِنْ نِجَاحِهِمَا!

۱۶۰- عَيْنُ الْفِعْلِ يَدُلُّ عَلَى الْإِسْتِمْرَارِ فِي الْفَارْسِيَّةِ:

- (۱) أَشَاهِدُ تَلْمِيذًا وَ هُوَ وَاقِفٌ جَنْبَ الصَّفِّ!
- (۲) إِجْتَمَعَ الْمُسْلِمُونَ فِي سَاحَةِ الْمَدِينَةِ مُطَالِبِينَ بِحَقُوقِهِمْ!
- (۳) رَأَيْتُ الْإِحْسَانَ وَ هُوَ يَمْدُحُ مُعَلِّمِيهِ وَ يَشْكُرُهُمْ!
- (۴) هَلْ تُرِيدُ أَنْ تَذْهَبَ إِلَى الْمَلْعَبِ وَ أَنْتَ مُصَابٌ بِالزَّكَامِ!

درس‌های ۳ و ۶
صفحه‌های (۴ و ۸۹)

پاسخ‌گویی به سؤال‌های این درس برای همه دانش‌آموزان اجباری است.
وقت پیشنهادی (مجموع دروس تاریخ و جغرافیا): ۲۵ دقیقه

تاریخ (۳)

۱۶۱- به ترتیب، انگلستان در زمان کدام پادشاهان قاجار از حاکم هرات و امیران شورشی افغان حمایت کرد و این کشور با تحمیل معاهده «پاریس» کدام مناطق را از ایران جدا کرد؟

- (۱) ناصرالدین شاه و مظفرالدین شاه / مناطقی از سیستان و بلوچستان
- (۲) محمد شاه و ناصرالدین شاه / مناطقی از سیستان و بلوچستان
- (۳) ناصرالدین شاه و مظفرالدین شاه / هرات و افغانستان
- (۴) محمد شاه و ناصرالدین شاه / هرات و افغانستان

۱۶۲- دلیل اصلی حکومت قاجار، برای برقراری ارتباط با کشورهای آمریکا و اتریش چه بود؟

- (۱) حل مسائل اقتصادی و اجتماعی کشور
- (۲) کاستن از نفوذ و دخالت‌های روسیه و انگلستان
- (۳) توسعه و تقویت ارتش
- (۴) نوسازی نظام آموزشی کشور

۱۶۳- به ترتیب، اشتغال کارگران در کارگاه‌ها مربوط به کدامیک از شیوه‌های تولید در دوره قاجار است و در دوره صدارت امیرکبیر برای احیای کدام صنایع در ایران تلاش زیادی صورت گرفت؟

- (۱) شیوه تولید شبانی - صنایع نساجی
- (۲) شیوه تولید خرده‌کالایی دولتی و خصوصی - صنایع دستی
- (۳) شیوه تولید شبانی - صنایع دستی
- (۴) شیوه تولید خرده‌کالایی دولتی و خصوصی - صنایع نساجی

۱۶۴- حاج ملاهادی سبزواری، کتاب ... را به درخواست ... به زبان فارسی نوشت.

- (۱) اسرارالحکم - ناصرالدین شاه
- (۲) اسرارالحکم - مظفرالدین شاه
- (۳) فصوصالحکم - ناصرالدین شاه
- (۴) فصوصالحکم - مظفرالدین شاه

۱۶۵- کدامیک از عبارات زیر، مربوط به «زمینه‌های فرهنگی» انقلاب مشروطه نمی‌باشد؟

- (۱) روش‌های کشورداری و حکومت مبتنی بر قانون در اروپا
- (۲) ورود صنعت چاپ به ایران
- (۳) افکار و اندیشه‌های سید جمال‌الدین اسدآبادی
- (۴) نگرانی علما از سلطه بیگانگان بر منابع کشور

۱۶۶- در جریان کشمکش میان دربار و مجلس، چه عاملی امکان توافق دو طرف را از بین برد؟

- (۱) بهانه قرار دادن سوء قصد نافرجام به جان محمدعلی شاه برای برقراری حکومت نظامی
- (۲) برخوردهای تند برخی از مشروطه‌خواهان و روزنامه‌نگاران افراطی با شاه و خانواده او
- (۳) کشته شدن چند تن از مشروطه‌خواهان پرشور مانند صوراسرافیل به دستور شاه
- (۴) انحلال مجلس شورای ملی و برقراری مجدد استبداد به مدت حدوداً یک سال

۱۶۷- پس از انقلاب مشروطه، کارشناسان سوئدی به چه منظوری به استخدام دولت ایران درآمدند؟

- (۱) ایجاد پایانه‌های مرزی در کشور
- (۲) تکوین نظام نوین اداری
- (۳) تدوین متمم قانون اساسی
- (۴) تأسیس نیروی ژاندارمری

۱۶۸- کدام کشور شکل‌گیری آلمان متحد و نیرومند را تهدیدی برای خویش می‌دانست؟

- (۱) روسیه
- (۲) امپراتوری اتریش - مجارستان
- (۳) آمریکا
- (۴) انگلستان

۱۶۹- به ترتیب، بر اساس کدام قرارداد، دولت‌های انگلستان و روسیه ایران را به دو قسمت تقسیم کردند و چه کسی در ناحیه تنگستان و دشتستان فرماندهی دلاورمردان ایرانی را در نبرد با نیروهای انگلیسی برعهده داشت؟

- (۱) ۱۹۱۵ - رئیسعلی دلواری
- (۲) ۱۹۰۷ - ناصر دیوان کازرونی
- (۳) ۱۹۱۵ - ناصر دیوان کازرونی
- (۴) ۱۹۰۷ - رئیسعلی دلواری

۱۷۰- کدامیک از شخصیت‌های زیر یکی از جدی‌ترین مخالفان قرارداد ۱۹۱۹ بود؟

- (۱) شیخ فضل‌الله نوری
- (۲) آیت‌الله میرزای نائینی
- (۳) سید حسن مدرس
- (۴) آیت‌الله طباطبایی

درس‌های ۲ و ۳
صفحه‌های ۳۰ تا ۵۸

پاسخ‌گویی به سؤال‌های این درس برای همه دانش‌آموزان اجباری است.

جغرافیا (۳)

۱۷۱- کدام مورد به تعریف کامل‌تری از «فقر روستایی» اشاره دارد و چند درصد فقر در جهان مربوط به نواحی روستایی است؟

(۱) فقر اقتصادی، نداشتن درآمد کافی و بیکاری - ۷۶ درصد

(۲) مشکلات اقتصادی و کمبود تجهیزات و خدمات - ۷۶ درصد

(۳) فقر اقتصادی، نداشتن درآمد کافی و بیکاری - ۶۳ درصد

(۴) مشکلات اقتصادی و کمبود تجهیزات و خدمات - ۶۳ درصد

۱۷۲- اجرای «طرح‌های هادی روستایی» از وظایف کدام نهاد است و راهکارهای ارائه‌شده در این طرح به چه منظور است؟

(۱) جهاد سازندگی - محرومیت‌زدایی از روستاها و خودبسندگی کشاورزی

(۲) بنیاد مسکن انقلاب اسلامی - محرومیت‌زدایی از روستاها و خودبسندگی کشاورزی

(۳) جهاد سازندگی - بهبود وضعیت اقتصادی و اجتماعی روستاها

(۴) بنیاد مسکن انقلاب اسلامی - بهبود وضعیت اقتصادی و اجتماعی روستاها

۱۷۳- داده‌ها و اطلاعات جغرافیایی، ... و ... هستند و از ویژگی‌های سامانه اطلاعات جغرافیایی ... است.

(۱) داده‌های مکانی - داده‌های زمانی - طبقه‌بندی و ترکیب داده‌های مربوط به پدیده‌های دنیای مجازی

(۲) داده‌های مکانی - داده‌های توصیفی - پردازش حجم زیادی از اطلاعات با سرعت و دقت زیاد

(۳) داده‌های زمانی - داده‌های توصیفی - مدیریت و تجزیه و تحلیل اطلاعات مکانی و جغرافیایی

(۴) داده‌های زمانی - داده‌های آماری - استفاده از اطلاعات پردازش‌شده در برخی از علوم و رشته‌های مختلف

۱۷۴- چرا امروزه GIS در امور متعددی کاربرد دارد و «مدل‌سازی اطلاعات» مربوط به کدام مرحله از مراحل کار در سامانه اطلاعات جغرافیایی است؟

(۱) زیرا این سامانه مجموعه‌ای از سخت‌افزارها و نرم‌افزارهای رایانه‌ای است. - مرحله پردازش

(۲) زیرا پردازش و تحلیل اطلاعات با GIS به تصمیم‌گیری می‌انجامد و به روند آن کمک می‌کند. - مرحله پردازش

(۳) زیرا این سامانه مجموعه‌ای از سخت‌افزارها و نرم‌افزارهای رایانه‌ای است. - مرحله خروجی

(۴) زیرا پردازش و تحلیل اطلاعات با GIS به تصمیم‌گیری می‌انجامد و به روند آن کمک می‌کند. - مرحله خروجی

۱۷۵- با توجه به تاریخچه گسترش حمل‌ونقل، کدام گزینه صحیح نیست؟

(۱) تا پیش از انقلاب صنعتی، در خشکی‌ها نیروی انسان و چارپایان عامل حرکت مسافر و بار و در دریاها نیروی باد محرک کشتی‌ها بود.

(۲) نخستین لوکوموتیوهای مجهز به موتور بخار، در انگلستان ساخته شد و بعدها با استفاده از نفت به جای زغال‌سنگ، سرعت و کارایی آن‌ها بیش‌تر شد.

(۳) در اوایل قرن نوزدهم، اختراع و تولید انبوه خودرو، چهره فضاها را شهری و خارج از شهرها را تغییر داد.

(۴) طی جنگ جهانی دوم اولین هواپیمای جت در آلمان ساخته شد و بعدها با تولید هواپیماهای بویینگ، حمل‌ونقل هوایی در سراسر جهان گسترش یافت.

۱۷۶- کدام عبارت درباره حمل و نقل درست است؟

- (۱) از پنج شیوه حمل و نقل، دو دسته فقط به جابه‌جایی بار اختصاص دارد.
- (۲) حمل و نقل کلید توسعه اقتصادی و رکن زیربنایی اقتصاد کشورها است.
- (۳) ماهیت حمل و نقل اساساً اقتصادی است.
- (۴) جغرافیای حمل و نقل شاخه‌ای از جغرافیای سیاسی است.

۱۷۷- چه تعداد از عبارت‌های زیر درباره شیوه‌های حمل و نقل نادرست است؟

- (الف) حمل و نقل جاده‌ای برای مسافت‌های متوسط (کمتر از ۶۰۰ کیلومتر) مناسب‌تر است.
- (ب) در نیمه اول قرن بیستم، ساختن آزادراه‌ها و بزرگراه‌ها متداول شد.
- (پ) لوکوموتیوهای بخاری بهترین لوکوموتیوها از نظر سازگاری با محیط زیست هستند.
- (ت) مصرف سوخت در حمل و نقل ریلی $\frac{1}{4}$ حمل و نقل جاده‌ای است.

- (۱) چهار (۲) سه (۳) دو (۴) یک

۱۷۸- به ترتیب، ... دارای طولانی‌ترین شبکه ریلی در جهان است و طولانی‌ترین خط قطار تندروی جهان متعلق به کشور ... است. تنها خط برقی

ایران، در حال حاضر، مسیر ... می‌باشد.

- (۱) چین / ژاپن / تهران - مشهد
- (۲) ایالات متحده آمریکا / چین / جلفا - تبریز
- (۳) ایالات متحده آمریکا / ژاپن / جلفا - تبریز
- (۴) چین / چین / تهران - مشهد

۱۷۹- کدام گزینه در مورد «کشتی‌های کروز» درست می‌باشد؟

- (۱) تفریحی هستند و مسافران را از مکانی به مکان دیگر در فواصل دور می‌برند.
- (۲) باربری هستند و تعداد زیادی وسیله چرخ‌دار با بار به درون آن می‌رود و در مقصد خارج می‌شود.
- (۳) تفریحی هستند و مسافران را مدت محدودی روی آب گردش داده و دوباره به مبدأ بازمی‌گرداند.
- (۴) باربری هستند و به دلیل قرار گرفتن کالاها در محفظه‌های خاص، مدیریت و انبارداری محموله‌ها را تسهیل می‌کند.

۱۸۰- در ارتباط با «حمل و نقل از طریق خطوط لوله در ایران»، کدام گزینه نادرست است؟

- (۱) ایران طولانی‌ترین خط انتقال نفت و گاز بین کشورهای عضو اوپک را داراست.
- (۲) در عرصه تجارت جهانی، عراق، آذربایجان و ترکیه از جمله کشورهایی هستند که هدف صادرات گاز طبیعی ایران می‌باشند.
- (۳) خطوط لوله انتقال نفت در ایران از خطوط لوله فشار قوی انتقال گاز این کشور، طولانی‌تر است.
- (۴) نخستین گام برای احداث خط لوله سراسری برای انتقال فراورده‌های نفتی در ایران، در سال ۱۳۳۶ برداشته شد.

فصل‌های اول و دوم
درس‌های ۱ تا ۶
صفحه‌های ۱ تا ۶۰

درس‌های تاریخ و جغرافیا زوج درس هستند، به سؤال‌های یک درس پاسخ دهید.

تاریخ (۱)

۱۸۱- در ارتباط با مراحل پژوهش در تاریخ، کدام یک از گزینه‌ها با مفهوم روبه‌روی آن هم‌خوانی ندارد؟

- ۱) مورخان برای انجام این کار، نیازمند روش‌ها و مهارت‌های خاصی هستند. ← تحلیل و تفسیر اطلاعات
- ۲) پژوهشگر اطلاعات مربوط به موضوع تحقیق را از منابع و اسناد تاریخی استخراج می‌کند. ← شناسایی منابع
- ۳) مانع از بیراهه رفتن پژوهشگر از مسیر درست پژوهش می‌شود. ← تدوین پرسش‌های تحقیق
- ۴) مسئله تازه‌ای را مورد بررسی قرار می‌دهد و نظر جدیدی را ارائه می‌دهد. ← انتخاب موضوع

۱۸۲- کدام مورد از فواید و کارکردهای مطالعه تاریخ نیست؟

- ۱) منبع شناخت و تفکر
- ۲) بهره‌گیری از گذشته برای حال و آینده
- ۳) تحلیل و تفسیر اطلاعات سایر علوم
- ۴) تقویت حس میهن‌دوستی و هویت ملی

۱۸۳- کدام یک از گزاره‌های زیر در ارتباط با «تاریخچه گاه‌شماری در جهان» صحیح است؟

- ۱) در گاه‌شماری خورشیدی - قمری هر دو سال، یک ماه به سال می‌افزودند.
- ۲) در گاه‌شماری مصری، سال به ۱۲ ماه ۳۰ روزه تقسیم می‌شد و چهار روز اضافی، به آخر ماه دوازدهم افزوده می‌گردید.
- ۳) در گاه‌شماری رومی برای محاسبه یک چهارم شبانه‌روز اضافی، هر چهار سال یک روز به سال می‌افزودند.
- ۴) ژولیوس سزار دستور داد گاه‌شماری رومی بر اساس گاه‌شماری مصری اصلاح شود.

۱۸۴- موضوع علم جغرافیای تاریخی، ... است.

- ۱) تأثیر مکان در آب و هوا، اقلیم و نحوه ارتباطات مردم
- ۲) بررسی مناطق مختلف در بستر زمان و تأثیر آن بر رویدادهای تاریخی
- ۳) تحقیق درباره تأثیر زمان بر جغرافیای هر سرزمین
- ۴) بررسی رابطه جغرافیا و تاریخ‌شناسی در بستر مکان

۱۸۵- درباره ارتباط باستان‌شناسی و تاریخ کدام گزینه نادرست است؟

- ۱) اطلاعاتی که تاکنون درباره جوامع دوران پیش از تاریخ به دست آمده، حاصل تحقیقات علمی باستان‌شناسی است.
- ۲) نتایج کاوش‌های باستان‌شناسی، از منابع تحقیقات مورخان به‌شمار می‌رود.
- ۳) مطالعه و شناخت دوران بسیار طولانی پس از تاریخ عمدتاً متکی بر کاوش‌های باستان‌شناسی است.
- ۴) باستان‌شناسان از نوشته‌های مورخان برای شناسایی، کشف و مطالعه آثار باستانی بهره می‌برند.

۱۸۶- کدام گزینه، از مهم‌ترین پیامدهای کشاورزی در زندگی نخستین جوامع انسانی نمی‌باشد؟

- ۱) شکل‌گیری نخستین روستاها به‌عنوان سکونتگاه‌های دائمی
- ۲) روی آوردن عده‌ای از افراد به فعالیت‌های غیر از کشاورزی
- ۳) ابداع آتش و به‌کار گرفتن آن در تولید غذا و سایر فعالیت‌ها
- ۴) فراهم کردن زمینه آشنایی مردم مناطق مختلف با یکدیگر

۱۸۷- کدام نمودار فرآیند تشکیل تمدن‌ها را به صورت صحیح بیان می‌کند؟

- ۱) یکجانشینی ← تخصصی شدن کارها ← کشاورزی و دامداری ← شکل‌گیری شهرها و تمدن‌ها
- ۲) کشاورزی و دامداری ← تخصصی شدن کارها ← تولید مازاد بر نیاز ← شکل‌گیری شهرها و تمدن‌ها
- ۳) تولید مازاد بر نیاز ← شکل‌گیری تجارت ← تخصصی شدن کارها ← شکل‌گیری شهرها و تمدن‌ها
- ۴) تولید مازاد بر نیاز ← تخصصی شدن کارها ← شکل‌گیری تجارت ← شکل‌گیری شهرها و تمدن‌ها

۱۸۸- با انتشار خبر مرگ اسکندر، یکی از فرماندهان هندی به نام ... سر به شورش برداشت و سلسله ... را بنیان گذاشت.

- ۱) آشوکا - گوپتا
- ۲) چندرا گوپتا - گوپتا
- ۳) چندرا گوپتا - موریان
- ۴) آشوکا - موریان

۱۸۹- کدام مورد از چهار حقیقت عالی که بودا مطرح کرد، نمی‌باشد؟

- ۱) زندگی سراسر رنج و درد بی‌پایان است.
- ۲) سرچشمه درد، آرزو و خواستن است.
- ۳) راه غلبه بر آرزو، رسیدن به «نیروانا» است.
- ۴) راه رسیدن به «نیروانا» طلب روشنایی از درخت مقدس است.

۱۹۰- شرط استخدام شهروندان رومی در مقام و منصب‌های دولتی چه بود؟

- ۱) رسیدن به سن بلوغ
- ۲) شرکت در ده نبرد
- ۳) همکاری گسترده با مجلس سنا
- ۴) اصیل بودن

- ۱۹۱- چگونگی شکل‌گیری محیط‌های جغرافیایی، که حاصل ... است، سبب می‌شود جغرافی‌دان با ... موضوعات را بررسی کند؛ زیرا ...
- (۱) روابط متقابل انسان و محیط - کل‌نگری - پدیده‌ها با تمام ویژگی‌های آن در یک مکان مورد مطالعه قرار می‌گیرند.
  - (۲) تبعیت موجودات از محیط طبیعی - کل‌نگری - کل‌نگری به حل برخی از مسائل جغرافیا کمک می‌کند.
  - (۳) روابط متقابل انسان و محیط - دید ترکیبی - اجزاء و عوامل محیط جغرافیایی در ارتباط با یکدیگر عمل می‌کند.
  - (۴) تبعیت موجودات از محیط طبیعی - جزء‌نگری - جغرافی‌دان جزء به جزء پدیده‌ها را مطالعه و آزمایش می‌کند.
- ۱۹۲- در ارتباط با شیوه مطالعه جغرافیایی، در کدام گزینه عبارتی ناهماهنگ با سایر عبارات بیان شده است؟
- (۱) فرضیه‌سازی، جهت‌دهی به فعالیت‌ها، ارائه پیشنهادات و خبرهای اولیه در چارچوب مسئله پژوهش
  - (۲) بررسی نتایج پژوهش دیگران، تبیین مسئله با عبارات واضح، بیان اهمیت مسئله
  - (۳) حذف اطلاعات غیرضروری، تجزیه و تحلیل و طبقه‌بندی اطلاعات، حفظ اطلاعات مرتبط با پژوهش
  - (۴) پاسخ به مسئله پژوهش، ارائه پیشنهادات، تأیید یا رد فرضیه
- ۱۹۳- ایران در عرض جغرافیایی ... در ... منطقه معتدله نیمکره شمالی قرار گرفته و هم‌چنین در ... درجه طول شرقی واقع شده است.
(۱) ۴۴ تا ۶۳ درجه - جنوب - ۲۵ تا ۳۹	(۲) ۴۴ تا ۶۳ درجه - شمال - ۲۵ تا ۳۹
(۳) ۲۵ تا ۳۹ درجه - جنوب - ۴۴ تا ۶۳	(۴) ۲۵ تا ۳۹ درجه - شمال - ۴۴ تا ۶۳
- ۱۹۴- کدام عوامل پس از دوره کواترنر موجب افزایش سرعت تغییرات و در نتیجه تغییر شکل ناهمواری‌های ایران شده است؟
- (۱) اختلاف دما - فرسایش - فعالیت‌های آتشفشانی
  - (۲) بهره‌برداری‌های گوناگون انسان از محیط - کوه‌زایی - تغییرات دما
  - (۳) آب‌های روان - باد - عملکرد انسان در محیط
  - (۴) اختلاف دما - باد - فعالیت‌های زمین‌ساختی
- ۱۹۵- نحوه تشکیل دشت تراکمی و نمونه آن در کشور ایران، در کدام گزینه آمده است؟
- (۱) رسوب مواد حاصل از فرسایش در بین کوه‌ها - دشت نپاوند
  - (۲) رسوب مواد حاصل از فرسایش در بین کوه‌ها - دشت لوت
  - (۳) رسوب مواد حاصل از فرسایش در بین کوه‌ها - دشت لوت
  - (۴) رسوب مواد حاصل از فرسایش در بین کوه‌ها - دشت لوت
- ۱۹۶- چه عاملی موجب شده است کارشناسان، اقلیم ایران را به چهار ناحیه مختلف آب‌وهوایی تقسیم کنند و «اختلاف شدید دما» ویژگی کدام نوع اقلیم است؟
- (۱) یکسان نبودن میانگین سالانه بارش، دما و رطوبت هوا - کوهستانی
  - (۲) وجود کانون‌های پرفشار جنب حاره متعدد در کشور - گرم و خشک
  - (۳) وجود کانون‌های پرفشار جنب حاره متعدد در کشور - کوهستانی
  - (۴) یکسان نبودن میانگین سالانه بارش، دما و رطوبت هوا - گرم و خشک
- ۱۹۷- علت به وجود آمدن دشت کویر چیست و دمای آن در زمستان چگونه است؟
- (۱) جهت رشته‌کوه‌های البرز و زاگرس - سرد
  - (۲) جهت رشته‌کوه‌های البرز و زاگرس - سرد
  - (۳) پرفشار جنب حاره‌ای - سرد
  - (۴) پرفشار جنب حاره‌ای - سرد
- ۱۹۸- «وارونگی دما» بیانگر کدام وضعیت است؟
- (۱) وضعیتی که هوای سرد و سنگین در ارتفاع بالاتر و آلودگی در سطح زمین قرار می‌گیرد.
  - (۲) وضعیتی که با افزایش ارتفاع، دمای هوا به‌طور ناگهانی کاهش پیدا کند.
  - (۳) وضعیتی که هوای سرد و سنگین در سطح زمین قرار می‌گیرد و آلودگی به سمت بالا حرکت می‌کند.
  - (۴) وضعیتی که با افزایش ارتفاع، دمای هوا به‌طور ناگهانی افزایش یابد.
- ۱۹۹- کدام گزینه در رابطه با ویژگی رودهای کشور ما، نادرست است؟
- (۱) رودهای مناطق نسبتاً خشک، بیش‌تر طغیانی، تصادفی و اتفاقی هستند.
  - (۲) رودهایی که از کوه‌های بلند و برف‌گیر تغذیه می‌شوند، فصلی هستند.
  - (۳) با حرکت به سمت غرب کشور، مقدار آب رودها بیش‌تر می‌شود.
  - (۴) در اوایل فصل بهار، آبدهی رودها بیش‌تر می‌شود.
- ۲۰۰- بزرگ‌ترین دریاچه ایران، دریاچه ... است و ... به آن می‌ریزد.
(۱) دیلم - زرينه‌رود	(۲) خزر - سيمينه‌رود	(۳) کیودان - تلخه‌رود	(۴) ارومیه - اترک

جامعه‌شناسی

پاسخ‌گویی به سؤال‌های این درس برای همه دانش‌آموزان اجباری است.
وقت پیشنهادی: ۲۰ دقیقه

جامعه‌شناسی (۱)
هویت فردی و اجتماعی
پژوهش‌های هویت اجتماعی
صفحه‌های ۵۵ تا ۷۳
جامعه‌شناسی (۲)
جهان دو قطبی
صفحه‌های ۷۵ تا ۸۴
جامعه‌شناسی (۳)
نظم اجتماعی، کنش اجتماعی،
معنای زندگی
صفحه‌های ۱۹ تا ۵۳

۲۰۱- کدام یک از گزینه‌های زیر، هنر جامعه‌شناسان برای شناختن نظم را نشان نمی‌دهد؟
(۱) برای مشاهده نظم، آن را در کنار بی‌نظمی می‌شناسند و نظم‌های شگفت‌انگیزی را کشف می‌کنند.
(۲) از امور ناآشنا و نامأنوس، آشنایی‌زایی می‌کنند؛ یعنی به موضوعات روزمره اطراف خود نگاه می‌کنند و در کنار بی‌نظمی، نظم را می‌شناسند.
(۳) آن‌ها آشنایی‌زدایی می‌کنند به این معنا که نظم را که به آن عادت کرده‌اند و نمی‌توانند مشاهده کنند، از منظر فرد غریبه مطالعه می‌کنند.
(۴) آن‌ها از نگاهی دیگر به موضوعات زندگی روزمره نگاه می‌کنند و نظم‌های پنهان بسیاری را کشف می‌کنند.

۲۰۲- به ترتیب هریک از عبارات زیر، پیامد چیست؟

- رشد جمعیت کشور انگلستان در طول قرن نوزدهم
- شکل‌گیری توقعات و انتظارات از دیگران
- تصور جامعه همچون واقعیتی بیرونی

- (۱) تغییرات نظام اجتماعی در محیط - ساختار اجتماعی - تسلط انسان بر جامعه
- (۲) حفظ حیات نظام اجتماعی - ساختار اجتماعی - تطبیق جامعه با انسان و ویژگی‌های آن
- (۳) حفظ حیات نظام اجتماعی - نظم اجتماعی - یکسان‌انگاری طبیعت و جامعه
- (۴) تغییرات نظام اجتماعی در خود - نظم اجتماعی - وابستگی جامعه به انسان

۲۰۳- در ارتباط با رویکرد جامعه‌شناسی پوزیتیویستی و پیامد آن به انسان و جامعه کدام گزینه نادرست است؟

- (۱) انسان‌ها را به پیچ و مهره‌های نظم اجتماعی تقلیل دادند که قادر نیستند در جامعه تغییری بنیادین ایجاد کنند.
- (۲) تفاوت میان جوامع مختلف را تنها تفاوتی کمی می‌دیدند و از نظر آنان، برخی جوامع از برخی دیگر پیچیده‌ترند، و همه جوامع مسیر یکسانی به سوی پیشرفت طی می‌کنند.
- (۳) جامعه‌شناسان فقط قادرند از دانش‌های ابزاری برای شناخت جامعه و پدیده‌های اجتماعی استفاده کنند، زیرا جامعه با قوانینی به استحکام قوانین طبیعت اداره می‌شود.

(۴) از نظر آن‌ها انسان صرفاً یک موجود طبیعی پیچیده‌تر از سایر موجودات طبیعی است و جامعه، محصول طبیعی کنش انسانی است.

۲۰۴- عبارات کدام گزینه به ترتیب در رابطه با نظم اجتماعی درست نیست، اما در رابطه با عبور از جامعه‌شناسی پوزیتیویستی به جامعه‌شناسی تفهیمی - تفسیری درست است؟

- (۱) مشکلات و مسائل اجتماعی، بیرون از دایره نفوذ و تأثیر ما هستند و فقط افراد خاصی، مثل مسئولان و مدیران می‌توانند بر آن تأثیر بگذارند. - مهم دانستن اراده و ارزش‌ها و آن‌ها را برخاسته از آگاهی و تابع آن دیدن، موجب تغییر مسیر از جامعه‌شناسی پوزیتیویستی به جامعه‌شناسی تفهیمی - تفسیری بود.
- (۲) زندگی اجتماعی انسان و نظم، همزاد یکدیگرند اما انسان‌ها صرفاً مجریان نظم نیستند بلکه قادرند با توجه به آرمان‌ها و ارزش‌های خود، نظم اجتماعی را تغییر دهند. - مهم دانستن اراده و ارزش‌ها اما آن‌ها را برخاسته از آگاهی و تابع آن دیدن، موجب تغییر مسیر از جامعه‌شناسی پوزیتیویستی به جامعه‌شناسی تفهیمی - تفسیری بود.
- (۳) مشکلات و مسائل اجتماعی، بیرون از دایره نفوذ و تأثیر ما هستند و فقط افراد خاصی، مثل مسئولان و مدیران می‌توانند بر آن تأثیر بگذارند. - تأکید بیش از اندازه بر نظم اجتماعی به بسط اراده و خلاقیت، ارزش و اخلاق و آگاهی و معنا در زندگی اجتماعی می‌انجامد.
- (۴) زندگی اجتماعی انسان و نظم، همزاد یکدیگرند اما انسان‌ها صرفاً مجریان نظم نیستند بلکه قادرند با توجه به آرمان‌ها و ارزش‌های خود، نظم اجتماعی را تغییر دهند. - تأکید بیش از اندازه بر نظم اجتماعی به بسط اراده و خلاقیت، ارزش و اخلاق و آگاهی و معنا در زندگی اجتماعی می‌انجامد.

۲۰۵- هریک از عبارات زیر، به ترتیب با کدام موضوع، مرتبط است؟

«نظم اجتماعی که گویا هدفی جدا از انسان‌ها و نیازهای واقعی او دارد.» «قابل فهم نبودن ارزش‌های مهربانی و فداکاری و ضد ارزش بودن کینه‌توزی و خودخواهی» و «محدود شدن مطالعات پوزیتیویستی به توصیف خصوصیات و رفتارهای قابل مشاهده»

- (۱) قفس آهنین - استفاده از روش تجربی - نادیده گرفتن معنای کنش
- (۲) معنازدایی - استفاده از روش تجربی - نادیده گرفتن معنای کنش
- (۳) قفس آهنین - نادیده گرفتن معنای کنش - استفاده از روش تجربی
- (۴) قفس آهنین - استفاده از روش تجربی - استفاده از روش تجربی

۲۰۶- عبارات زیر را به ترتیب از حیث درست یا غلط بودن مشخص نمایید.

- رویکرد پوزیتیویستی بر آنچه مشاهده می‌شود، تمرکز می‌کند و اغلب معنای کنش و آنچه در درون انسان می‌گذرد را نادیده می‌گیرد.
- برای فهم برخی از انگیزه‌های جوانان و نوجوانان، می‌توان از روش‌های تجربی استفاده کرد.
- کنش انسانی، خشت بنای جامعه است.
- حکومت ترکیه با تأیید نفوذ اسلام در جامعه و با هدف گسترش اسلام واقعی، مدارس امام خطیب را بنا کرد.

(۱) ص - غ - ص - غ

(۳) ص - غ - غ - غ

(۲) ص - ص - ص - غ

(۴) غ - غ - ص - غ

۲۰۷- عبارات کدام گزینه به ترتیب در رابطه با پیامد رویکرد جامعه‌شناسی پوزیتیویستی درست است، اما در رابطه با موضوع کنش اجتماعی، نادرست است؟

(۱) به سبب این که بسیاری از کنش‌های عاطفی، هنری، اخلاقی و مذهبی با رویکرد پوزیتیویستی قابل توضیح نیست، کسانی که فقط روش تجربی را معتبر می‌دانند با انکار ارزش‌های عاطفی، اخلاقی، مذهبی و ... دچار اخلاق‌گریزی می‌شوند. - پدیده‌های اجتماعی خرد و کوچک و پدیده‌های کلان با کنش اجتماعی به وجود می‌آیند.

(۲) به سبب این که بسیاری از کنش‌های عاطفی، هنری، اخلاقی و مذهبی با رویکرد پوزیتیویستی قابل توضیح نیست، کسانی که فقط روش تجربی را معتبر می‌دانند با انکار ارزش‌های عاطفی، اخلاقی، مذهبی و ... دچار اخلاق‌گریزی می‌شوند. - نارسایی‌های موجود در نظام اداری، فرصت‌ها و محدودیت‌هایی برای کنشگران فعال ایجاد نمی‌کند.

(۳) اجرای صحیح تئوری‌های جامعه‌شناسی پوزیتیویستی، موجب سرکوب روحیه خلاق انسان‌ها نمی‌شود. - پدیده‌های اجتماعی خرد و کلان با کنش اجتماعی به وجود می‌آیند.

(۴) اجرای صحیح تئوری‌های جامعه‌شناسی پوزیتیویستی، موجب سرکوب روحیه خلاق انسان‌ها نمی‌شود. - نارسایی‌های موجود در نظام اداری، فرصت‌ها و محدودیت‌هایی برای کنشگران فعال ایجاد نمی‌کند.

۲۰۸- کدام یک از گزینه‌های زیر در رابطه با پیامد نادیده گرفتن کنش اجتماعی، درست است؟

(۱) جامعه‌شناسان تفهیمی با تأکید بیش از اندازه بر نظم اجتماعی و یکسان دانستن نظم اجتماعی و نظم طبیعی، اراده و خلاقیت انسان‌ها را نادیده می‌گیرند.

(۲) برخی از اهداف کنشگران قابل مشاهده‌اند ولی انسان‌ها اغلب در کنش‌هایشان به دنبال تحقق اهداف و ارزش‌هایی هستند که دیگران نمی‌توانند آنها را مشاهده کنند.

(۳) بیش‌تر جوانان و نوجوانان، استفاده هرچه بیشتر از اینترنت و بازی‌های رایانه‌ای را به‌روز بودن و سرگرمی و هیجان، معنا می‌کنند.

(۴) برای دانستن میل جوانان و نوجوانان نمی‌توان از راهکار جامعه‌شناسی پوزیتیویستی استفاده کرد، بلکه باید همدلانه با آنان همراه شد تا مسائل زندگی و آرزوی آن‌ها را فهمید و آنان را تأیید نمود.

۲۰۹- به ترتیب هر یک از عبارات زیر با کدام موارد، ارتباط دارند؟

- مطالعه تمامی ابعاد یک پدیده اجتماعی خاص

- تفاوت فدا کردن جان برای وطن، شهادت‌طلبی و خودکشی

- فهم دلالت‌های کنش

(۱) قوم‌نگاری - معانی متفاوت - دشواری فهم معانی کنش

(۳) مشاهده مشارکتی - استقبال از مرگ - تنوع و تکثر معانی

(۲) مطالعه موردی - معانی متفاوت - رجوع به زمینه فرهنگی کنشگر

(۴) مطالعه موردی - دست شستن از جان - راه یافتن به ذهن کنشگر

۲۱۰- کدام گزینه در ارتباط با هویت‌زدایی، صحیح است ولی در رابطه با تقابل رویکرد تفهیمی - تفسیری با رویکرد پوزیتیویستی، صحیح نیست؟
(۱) از دید یک فرد غریبه به موضوعات روزمره و مانوس نگاه می‌کنند و به پاسخ‌های کاملاً قابل پیش‌بینی می‌رسند و از پدیده‌های اجتماعی و انسانی هویت‌زدایی می‌کنند. - رویکرد تفهیمی - تفسیری معتقد است که برای فهم زندگی اجتماعی باید از ظاهر پدیده‌های اجتماعی عبور کرد و به معانی نهفته رسید.

(۲) درباره چرایی وقوع پدیده‌های اجتماعی، پیچیدگی و عمق این پدیده‌ها را در نظر گرفته و توأمان تفاوت‌های فردی و اجتماعی و وجوه مشترک انسان‌ها را می‌شناسند. - رویکرد پوزیتیویستی با به‌کارگیری روش‌های کمی به تنوع و تکثر معانی و پیچیدگی کنش‌های انسانی پی می‌برد.

(۳) برخی رویکردها برای دستیابی به پاسخ‌های ساده و سراسر و کاملاً قابل پیش‌بینی درباره چرایی وقوع پدیده‌های اجتماعی، پیچیدگی و عمق این پدیده‌ها را نادیده می‌گیرند. - رویکرد پوزیتیویستی بر این باور است که کنشگران فردی و جمعی، هم در معانی ذهنی و هم در معانی فرهنگی، فعال و خلاق است.

(۴) با نادیده گرفتن پیچیدگی و عمق پدیده‌ها و دستیابی به پاسخ‌های ساده و سراسر از پدیده‌های اجتماعی و انسانی، هویت‌زدایی می‌کنند. - رویکرد تفهیمی - تفسیری معتقد است که کنشگران بر اساس معنایی که در ذهن دارند، دست به عمل می‌زنند و باید از ظاهر پدیده‌های اجتماعی عبور کرد و به معانی نهفته در کنش‌ها راه یافت.

۲۱۱- کدام عبارت دربارهٔ بازتولید هویت اجتماعی، نادرست است؟

- (۱) جامعه‌پذیری، انتقال فرهنگ از نسلی به نسل دیگر است.
- (۲) مدرسه، گروه‌های هم‌بازی، مجالس علمی و مذهبی و رسانه‌های جمعی، از عوامل آشنایی افراد با جهان اجتماعی هستند.
- (۳) جهان اجتماعی برای بقا و تداوم، اعتقادات، ارزش‌ها و شیوهٔ زندگی خود را به فرد آموزش می‌دهد.
- (۴) به مجموعهٔ فعالیت‌هایی که برای پذیرش فرهنگ جامعه و انطباق افراد با انتظارات جامعه انجام می‌گیرد، جامعه‌پذیری می‌گویند.

۲۱۲- جامعه‌پذیری، کجروی اجتماعی و کنترل اجتماعی به ترتیب با عبارات کدام گزینه در ارتباط‌اند؟

- (۱) فرهنگ‌پذیری، مهم‌ترین آشنایی فرد با زندگی همسالان او است - جامعه‌پذیری ناقص، استفاده از تشویق به جای تنبیه - شیوهٔ رسمی تنبیه بیش‌تر جواب می‌دهد.
- (۲) انتقال فرهنگ، مشارکت در جهان اجتماعی - پذیرش ناقص هویت اجتماعی، اقناع اجباری افراد - کنترل توسط خانواده‌ها تأثیر عمیق و ناپایدار دارد.
- (۳) آشنایی با جهان اجتماعی و موقعیت فرد در آن - نپذیرفتن ارزش‌ها و عقاید، مخالفت با حقوق و تکالیف - کنترل اجتماعی نباشد، جامعه در معرض آسیب‌های بیش‌تری قرار می‌گیرد.
- (۴) فرهنگ‌پذیری، مجالس علمی و رسانه‌های جمعی - جامعه‌پذیری ناقص، افزایش قدرت اقناعی فرهنگ - امر به معروف و نهی از منکر در مواقعی همگانی است که جامعه، ظرفیت پذیرش آن را داشته باشد.

۲۱۳- کدام گزینه با تصاویر مقابل مرتبط است؟ (به ترتیب)

(الف)

(ب)

- (۱) الف) هویت اجتماعی، انتسابی، متغیر - ب) فردی، انتسابی، ثابت
- (۲) الف) هویت فردی، اکتسابی، ثابت - ب) اجتماعی، انتسابی، متغیر
- (۳) الف) هویت اجتماعی، اکتسابی، متغیر - ب) فردی، اکتسابی، ثابت
- (۴) الف) هویت فردی، انتسابی، ثابت - ب) اجتماعی، اکتسابی، متغیر

۲۱۴- به ترتیب صحیح یا غلط بودن عبارت‌های زیر را مشخص کنید.

- شیوهٔ رسمی پاداش و مجازات، بیش‌تر توسط سازمان‌ها و مؤسسات اجتماعی مانند ادارات، پلیس، دادگاه و زندان و اغلب خانواده‌ها صورت می‌گیرد.
- فتوت‌نامه عبارت بود از دستورالعمل‌هایی که اهل هر حرفه برای خود داشتند و به استناد آن، هم روابط میان اعضای حرفه و هم روابط میان حرفه و جامعه را تعیین می‌کردند.
- فرد با آموزش‌های اساسی و ماندگاری که در خانواده می‌بیند، اولین و مهم‌ترین آشنایی‌ها را با جهانی که در آن متولد شده است، پیدا می‌کند.

- فرهنگ‌هایی که ظرفیت علمی بیش‌تری دارند و با فطرت آدمیان سازگارترند، از قدرت اقناعی بیش‌تری برخوردارند.

- (۱) غ - ص - ص - غ (۲) غ - غ - ص - ص (۳) ص - ص - غ - ص (۴) ص - غ - غ - ص

۲۱۵- به ترتیب هر یک از عبارات زیر، پیامد چیست؟

«شکل‌گیری چالش فقر و غنا»، «درهم ریختن نظام ارباب-رعیتی و ارزش‌های اجتماعی آن» و «از دست رفتن آزادی افراد»

- (۱) لیبرالیسم اقتصادی - کمونیسم - نظام‌های سوسیالیستی
- (۲) سکولاریسم - لیبرالیسم متقدم - چالش دو بلوک شرق و غرب
- (۳) پیدایش طبقهٔ جدید - سوسیالیسم - لیبرالیسم اقتصادی
- (۴) لیبرالیسم اقتصادی - لیبرالیسم متقدم - نظام‌های مارکسیستی

۲۱۶- ویژگی اصلی لیبرالیسم متقدم کدام است و مشکل اساسی جوامع سوسیالیستی چیست؟

(۱) آزادی انسان در همه موارد - از بین رفتن مالکیت خصوصی

(۲) آزادی اقتصادی - شکل‌گیری طبقه جدید سازمان‌یافته بر مدار قدرت

(۳) رویکرد فردی و اقتصادی - شیوه جدید توزیع ثروت

(۴) مخالفت با هر گونه مداخله دولت - فقدان عدالت اجتماعی و از بین رفتن آزادی افراد

۲۱۷- به ترتیب کدام گزینه در ارتباط با چالش بلوک شرق و غرب صحیح و در مورد آرای ریکاردو نادرست است؟

(۱) چالش بلوک شرق و غرب به لحاظ جغرافیایی چالش منطقه‌ای نبود؛ بلکه چالشی جهانی بود. - معتقد بود که دولت باید اجازه دهد تا سرمایه، پرسودترین راه خود را دنبال کند.

(۲) چالش بلوک شرق و غرب از نوع چالش‌هایی است که بین فرهنگ‌های مختلف به وجود می‌آید. - افزایش حقوق کارگران و رفاه آنان را منشأ مشکلات بعدی می‌دانست.

(۳) چالش بلوک شرق و غرب، چالشی جهانی نبود، بلکه چالشی منطقه‌ای بود. - مخالف دخالت دولت در اقتصاد بود.

(۴) چالش بلوک شرق و غرب از نوع چالش‌هایی بود که درون یک فرهنگ و تمدن واحد پدید می‌آید. - پاداش دولت به استعداد و تلاش را تأمین‌کننده پیشرفت کشور می‌دانست.

۲۱۸- «انسانی که در دنیای از قبل تملک‌شده به دنیا می‌آید، اگر نتواند قدرت خود را از والدینش دریافت کند، هیچ‌گونه حقی برای دریافت

کمترین غذا یا چون و چرا در مورد مقام و موقعیت خود ندارد»، «باید از هر اقدامی برای مقابله با قحطی ایرلند خودداری شود» و «جامعه

آرمانی از فردگرایی لیبرالیستی و اقتصاد سرمایه‌داری عبور می‌کند» به ترتیب نظریه کدام اندیشمند را بیان می‌کند؟

(۱) راسل، المیت، انگلس (۲) مالتوس، راسل، لنین

(۳) راسل، مالتوس، لنین (۴) مالتوس، راسل، مارکس

۲۱۹- کدام یک از گزینه‌های زیر در ارتباط با نظام‌های سوسیالیستی و مارکسیستی صحیح نیست؟

(۱) با انتقاد از لیبرالیسم متقدم، توزیع مناسب ثروت را شعار خود قرار دادند.

(۲) کمونیسم به مالکیت خصوصی، قائل نیست.

(۳) از مخالفان نظام سرمایه‌داری بودند که احزاب و اتحادیه‌های کمونیستی را تشکیل دادند.

(۴) با شعار عدالت اقتصادی، آزادی‌های معنوی و دنیوی افراد را تأمین کردند.

۲۲۰- به هنگام تولد هر فرد ... بخشی از ... او را تعیین می‌کند و جامعه‌پذیری مسیری است که برای ...

(۱) نظام اجتماعی - هویت اجتماعی - پذیرش فرهنگ و انطباق دادن افراد با انتظارات جامعه طی می‌شود.

(۲) نظام اجتماعی - هویت انتسابی - پیشگیری و کنترل کجروی‌های اجتماعی طی می‌شود.

(۳) جهان اجتماعی - هویت انتسابی - تکوین و شکل‌گیری هویت اجتماعی افراد طی می‌شود.

(۴) جهان اجتماعی - هویت اجتماعی - شکل‌گیری هویت اجتماعی افراد، طی می‌شود.

فلسفه دوازدهم

پاسخ‌گویی به سؤال‌های این درس برای همه دانش‌آموزان اجباری است.
وقت پیشنهادی (مجموع فلسفه و منطق): ۲۵ دقیقه

میانی حکمت مشاء (۲)
نمایندگان مکتب مشاء (۱)
صفحه‌های ۳۵ تا ۶۸

۲۲۱- در رابطه با علت در معنای ... می‌توان گفت ...

- (۱) خاص - برای ایجاد معلول ناقص می‌باشد.
(۲) عام - معلول را از حد تساوی خارج می‌کند.
(۳) خاص - شرط کافی برای ایجاد معلول است.
(۴) عام - همان علت هستی‌بخش یا حقیقی است.

۲۲۲- کدام گزینه درست است؟

- (۱) طبق عقیده فلاسفه و متکلمان می‌توان زمانی را فرض کرد که فرشتگان نبوده‌اند.
(۲) متکلمان در بیان نظریه حدود، ظرف زمان و مکان را معیار دانسته‌اند.
(۳) نقطه اشکال فلاسفه بر نظریه حدود، همان فعل فاعل و اثر علت است.
(۴) واحد بودن واجب‌الوجود در نظریه حدود، حادث بودن فرشتگان را ایجاب می‌کند.

۲۲۳- در رابطه با عقول مجردة نمی‌توان گفت ...

- (۱) کاملاً قابل شناخت اما غیر قابل درک هستند.
(۲) فیض الهی را به عالم طبیعت منتقل می‌کنند.
(۳) موجودات برای رسیدن به تکامل به آن‌ها نیازمندند.
(۴) در مافوق طبیعت قرار گرفته اما در طبیعت اثرگذارند.

۲۲۴- با توجه به ماهیت و حدود فلسفه و علوم، کدام عبارت درست نیست؟

- (۱) هر شناخت تجربی و غیرتجربی، ضرورتاً با یقین همراه است.
(۲) هدف هر علمی دست یافتن به برخی از سنت‌های هستی است.
(۳) اصول و مبانی هر نوع شناختی، در مباحث فلسفی تحکیم می‌شود.
(۴) کلیت و ضرورتی که در تجربه علمی کسب می‌شود، در فلسفه بررسی می‌گردد.

۲۲۵- ظاهراً فارابی به حرفه ... نسبت داده شده است و کتاب ... اثر وی نیست.

- (۱) طبابت - اغراض مابعدالطبیعه
(۲) شاعری - مابعدالطبیعه
(۳) سیاستمداری - مابعدالطبیعه
(۴) شاعری - اغراض مابعدالطبیعه

۲۲۶- کدام گزینه نادرست است؟

- (۱) آدمی به صورت ارادی به اجتماع می‌پیوندد.
(۲) هدف از اجتماع چیزی جز سعادت دنیا و آخرت نیست.
(۳) مدنی بالطبع بودن ریشه در نیازهای آدمی دارد.
(۴) سعادت اخروی نیز وابسته به مدنی بودن آدمی است.

۲۲۷- با تحقق سیاست فاضله کدام یک محقق نمی‌شود؟

- (۱) تأسیس نظام عادلانه
(۲) تقسیم مشاغل
(۳) دریافت مصالح مردم
(۴) شایستگی سعادت دنیا و آخرت

۲۲۸- از نظر فارابی کدام ویژگی را نمی‌توان وصف الزامی شخصی دانست که شایسته ریاست مدینه فاضله است؟

- (۱) علم مطلق به احکام الهی و مصالح مردم
(۲) قدرت تعلیم و تدبیر و راهنمایی مردم
(۳) توانایی بیان شرایع و احکام الهی برای مردم
(۴) رسیدن به درجات بالای تعقل و تفکر

۲۲۹- کدام مورد را می‌توان «هدف اجتماعی» تشکیل مدینه فاضله (نزد فارابی) دانست؟

- (۱) استفاده از تعالیم روحانی
(۲) ایجاد و گسترش خیر و عدل
(۳) تقسیم صناعات برحسب استعدادها
(۴) قیادت زعیم الهی و تحقق نظر او

۲۳۰- کدام یک از موارد زیر به دلیل اصلی اعطای عنوان «معلم ثانی» برای فارابی نزدیک‌تر است؟

- (۱) بنا نهادن اصول و مبانی جدید در فلسفه
(۲) رفع اختلاف علوم مختلف با دین
(۳) هضم و جذب میراث یونان و اصلاح و تفسیر آن
(۴) بنیان‌گذاری فلسفه سیاسی جدید

منطق و فلسفه یازدهم

پاسخ‌گویی به سؤال‌های این درس برای همه دانش‌آموزان اجباری است.

منطق

اقسام قضایای حملی و شرطی

صفحه‌های ۳۶ تا ۴۳

فلسفه یازدهم

شهید راه حکمت

(از آخرین سخنران)

صفحه‌های ۵۳ تا ۶۲

- ۲۳۱- در کدام گزینه قضیه اول «شخصیه» و قضیه دوم «محصوره» است؟
 (۱) فداکاری و ایثار، ریشه در فرهنگ ملت دارد. - انسان، ذاتاً گرایش به اجتماع دارد.
 (۲) عده‌ای از افراد، این عمل را نپسندیدند. - بازدیدهای امروز موزه، از دیروز بسیار بیشتر بود.
 (۳) تعداد مجلات فروخته شده در سه ماهه اول سال، در نمودار آورده شده است. - هنر جان‌مایه نزدیکی‌هاست و شاید آغازی بر یک عشق پایدار.
 (۴) او بیشتر اوقات را در حال مطالعه است. - حضاران مجلس به نشانه اعتراض جلسه را ترک کردند.
- ۲۳۲- کدام قضیه شرطی متفاوت است؟
 (۱) این فرد یا در ایران است یا در اروپا.
 (۲) این جسم یا رسانا است و یا عایق.
 (۳) خانه یا در بالای شهر است یا پایین شهر.
 (۴) این ساعت یا سوئیسی است یا ژاپنی.
- ۲۳۳- با کدام دو کلمه می‌توان یک قضیه شرطی منفصله حقیقی ساخت؟
 (۱) آهن - غیرفلز
 (۲) ناطق - غیرانسان
 (۳) تمساح - غیرخزنده
 (۴) محسوس - غیرمعقول
- ۲۳۴- در رابطه با قضیه شرطی متصل و منفصل می‌توان گفت ...
 (۱) قالب کلی اولی برخلاف دومی ثابت است.
 (۲) پیوستگی و اتصال حکم در دومی مشاهده نمی‌شود.
 (۳) در دومی برخلاف اولی حکم مشروط است.
 (۴) هر دو ماهیتی یکسان دارند.
- ۲۳۵- درباره مصراع «هر که آمد به جهان، نقش خرابی دارد» کدام گزینه درست است؟
 (۱) «هر که آمد به جهان» مستلزم «نقش خرابی دارد» است.
 (۲) «نقش خرابی دارد» در معنای تابع است و تالی نامیده می‌شود.
 (۳) «هر که آمد به جهان» مقدم است زیرا با معنای اگر شروع می‌شود.
 (۴) این عبارت یک قضیه حملی است.
- ۲۳۶- استفاده از سور از چه نظر حائز اهمیت است و کدام قضا یا از جهت نسبت به دو دسته تقسیم می‌شوند؟
 (۱) معین کردن موضوع قضیه - محصوره
 (۲) معین کردن موضوع قضیه - شخصیه
 (۳) بیان محدوده مصادیق - محصوره
 (۴) بیان محدوده مصادیق - حملی
- ۲۳۷- نوع قضایای زیر در کدام گزینه به درستی بیان شده است؟
 - ملاک نیازمندی معلول به علت یا در خود شیء قابل توجه است یا خارج از آن.
 - رابطه محمول وجود با علل یا امکانی است یا وجوبی.
 (۱) شرطی منفصل حقیقی - شرطی منفصل مانع‌الجمع
 (۲) شرطی منفصل مانع‌الجمع - شرطی منفصل مانع‌الجمع
 (۳) شرطی منفصل مانع‌الجمع - شرطی منفصل حقیقی
 (۴) شرطی منفصل حقیقی - شرطی منفصل حقیقی
- ۲۳۸- سقراط علت محکوم شدن خود را چه می‌داند؟
 (۱) نترسیدن از مرگ و به تبع آن عدم تلاش برای رهایی از تهمت‌ها
 (۲) قطعی دانستن مرگ و اعتقاد به وجود جهان پس از آن
 (۳) ناتوانی از گفتن سخنانی که آتینان خواهان شنیدن آن بودند.
 (۴) علم او به ندانستن خویش و آموزش این مسلک به جوانان.
- ۲۳۹- به نظر سقراط اگر او پیشنهاد گریختن از زندان را می‌پذیرفت، کدام اعتقاد خود را نقض کرده بود؟
 (۱) شیرین بودن مرگ به خاطر روبه‌رو شدن با داوران دادگر آن جهان
 (۲) بی‌اعتنایی به دنیا و عدم علاقه به زندگی دنیوی
 (۳) دشوار نبودن گریز از مرگ و دشوار بودن گریز از بدی
 (۴) جست‌وجوی حقیقت در لحظه لحظه زندگی
- ۲۴۰- دست یافتن به یک معیار برای پاسخ‌گویی به سؤالات زندگی مرتبط با کدام گام از گام‌های فلسفی می‌باشد؟
 (۱) گام دوم (۲) گام سوم (۳) گام چهارم (۴) گام اول

منطق و فلسفه یازدهم - آزمون شاهد

منطق

اقسام قضایای حملی و شرطی

صفحه‌های ۳۶ تا ۴۳

فلسفه یازدهم

شهید راه حکمت

(از آخرین سخنران)

صفحه‌های ۵۳ تا ۶۲

۲۴۱- کدام عبارت درباره «قضیه‌ای که به افراد محدود، نسبتی می‌دهد»، ضرورتاً درست است؟

- (۱) ممکن است کلیه نباشد.
 (۲) ممکن است محصوره نباشد.
 (۳) از اقسام قضایای شخصی است.
 (۴) حتماً موجبه جزئی است.

۲۴۲- کدام گزینه نشان‌دهنده یک قضیه شخصی است؟

- (۱) همه مردم ایران ۷۵ میلیون‌اند.
 (۲) بشر، قدر امنیت را نمی‌داند.
 (۳) قدرت مقبول، لزوماً مشروع نیست.
 (۴) انسان، خلیفه خداوند بر روی زمین است.

۲۴۳- با کدام دو مفهوم می‌توان یک منفصله مانع‌الجمع ساخت؟

- (۱) جزئی و کلی
 (۲) کلی و ذاتی
 (۳) حملیه و محصوره
 (۴) ذاتی و عرض عام

۲۴۴- در کدام قضیه انفصال تام وجود دارد و نمونه آن کدام است؟

- (۱) شرطی متصل - اگر درس بخوانیم پیشرفت خواهیم کرد.
 (۲) شرطی منفصل حقیقی - فردا یا جمعه است یا تعطیل نیست.
 (۳) شرطی منفصل مانع‌الجمع - مثلث یا متساوی الاضلاع است یا قائم‌الزاویه.
 (۴) شرطی منفصل حقیقی - قضیه یا سالبه است یا موجبه.

۲۴۵- در قضیه «الف، ب یا ج است» اگر «یا» حذف شود، ...

- (۱) یک قضیه حملی با محمول «ب ج» باقی می‌ماند.
 (۲) دو قضیه حملی باقی می‌ماند.
 (۳) یک قضیه حملی با موضوع «الف» باقی می‌ماند.
 (۴) قضیه‌ای باقی نمی‌ماند.

۲۴۶- نوع قضایای زیر در کدام گزینه به درستی ذکر شده است؟

- الف) چو فردا شود فکر فردا کنیم
 ب) کشتی یا در خشکی است یا غرق می‌شود
 ج) عدد یا زوج است یا فرد

- (۱) شرطی متصل - شرطی منفصل مانع‌الجمع - شرطی منفصل حقیقی
 (۲) شرطی منفصل حقیقی - شرطی منفصل مانع‌الجمع - شرطی منفصل حقیقی
 (۳) شرطی متصل - شرطی منفصل حقیقی - شرطی منفصل حقیقی
 (۴) حملی - شرطی منفصل حقیقی - شرطی منفصل حقیقی

۲۴۷- قضیه «ظلم خوشایند نیست» یک قضیه ... است و موضوع آن ... می‌باشد.

- (۱) شخصی - ظلم
 (۲) سالبه کلی - ظلم
 (۳) موجبه کلی - خوشایند
 (۴) شخصی - خوشایند

۲۴۸- ماهیت یک قضیه شرطی متصل را چگونه می‌توان یافت؟

- (۱) حکم به اتصال یا عدم اتصال دو یا چند نسبت
 (۲) استلزام بین مقدم و تالی
 (۳) حکم مشروط این قضایا
 (۴) استفاده از ادات شرط

۲۴۹- در مقایسه «نمی‌دانم» سقراط با «نمی‌دانم» سوفسطائیان کدام مورد درست نیست؟

- (۱) «نمی‌دانم» سقراط بیان جهل بسیط است، برخلاف «نمی‌دانم» سوفسطائیان که ناشی از جهل مرکب است.
 (۲) «نمی‌دانم» سوفسطائیان برخلاف «نمی‌دانم» سقراط، بر عشق به دانایی و فرزاندگی استوار نیست.
 (۳) «نمی‌دانم» سوفسطائیان علیرغم ظاهرش، حاکی از جهل مرکب است که سقراط با نمی‌دانم خود سعی در از بین بردن آن دارد.
 (۴) «نمی‌دانم» سوفسطائیان یعنی نمی‌توانم بدانم، ولی «نمی‌دانم» سقراط یعنی عدم اطمینان به همه دانسته‌ها.

۲۵۰- به اعتقاد سقراط، پرده جهل مرکب را چگونه می‌توان از مقابل چشم‌ها فروانداخت و راه‌هایی از وسوسه‌های شک و گمان کدام است؟

- (۱) با خداشناسی - استمداد از منطق
 (۲) با خودشناسی - استمداد از منطق
 (۳) با خودشناسی - تکیه بر عقل خدادادی
 (۴) با خداشناسی - تکیه بر عقل خدادادی

تفکر (۱) حل مسئله
صفحه‌های ۱۱۲ تا ۱۳۳

پاسخ‌گویی به سؤال‌های این درس برای همه دانش‌آموزان اجباری است.
وقت پیشنهادی: ۱۰ دقیقه

روان‌شناسی

۲۵۱- موارد کدام گزینه به ترتیب به مزیت و محدودیت روش تحلیلی حل مسئله اشاره کرده‌اند؟

(۱) پیروی از قواعد مشخص - زمان بر بودن

(۲) تضمین دستیابی به راه‌حل مسئله - تابعیت از احساسات شخصی

(۳) مورد قبول همگان بودن - احتمال منجر شدن به ناکامی

(۴) مبتنی بودن بر نظر شخصی - مناسب نبودن برای برخی از مسائل

۲۵۲- به ترتیب اهمیت گذشت زمان از ویژگی‌های کدام روش اکتشافی است و مصداق روش کاهش تفاوت وضعیت موجود با وضعیت مطلوب، کدام مورد است؟

(۱) روش شروع از آخر - روش بارش مغزی

(۲) روش بارش مغزی - مسئله برج هانوی

(۳) روش مهندسی معکوس - مسئله برج هانوی

(۴) روش خرد کردن مسئله - روش مهندسی معکوس

۲۵۳- به ترتیب هریک از موارد «درک ناقص از مسئله»، «استفاده کردن از راه‌حل‌های غیرمنطقی» و «عدم شناسایی موانع احتمالی»، در ارتباط با کدام‌یک از ویژگی‌های مسئله می‌باشند؟

(۱) هدفمند بودن مسئله - تحت کنترل بودن حل مسئله - مشخص بودن موقعیت فعلی یا مبدأ

(۲) تحت کنترل بودن حل مسئله - تحت کنترل بودن حل مسئله - هدفمند بودن مسئله

(۳) تحت کنترل بودن حل مسئله - محدودیت توانمندی‌های ما در جریان حل مسئله - مشخص بودن موقعیت فعلی یا مبدأ

(۴) هدفمند بودن مسئله - محدودیت توانمندی‌های ما در جریان حل مسئله - مشخص بودن موقعیت فعلی یا مبدأ

۲۵۴- با توجه به مسئله زیر، کدام گزاره صحیح است؟

«احمد قرار است به یک جلسه مهم کاری برود و زمان کمی دارد. او هنوز موفق نشده است به مطالبی که قصد ارائه آن‌ها را در جلسه دارد، انسجام ببخشد. از طرفی دیگر، اتومبیل احمد پنچر شده است و برای رسیدن به جلسه باید از وسایل نقلیه عمومی استفاده کند؛ بنابراین زمان بیشتری را در راه خواهد بود.»

(۱) پیچیدگی مسئله مورد نظر، آن را در دسته مسئله‌های بدتعریف‌شده قرار می‌دهد.

(۲) نرفتن به جلسه می‌تواند یک راه‌حل برای این مسئله باشد.

(۳) براساس اطلاعات موجود، تعیین احتمال موفقیت احمد در جلسه دشوار است.

(۴) موانع مبهم و قوانین استاندارد برای رسیدن به هدف، از ویژگی‌های این مسئله است.

۲۵۵- کدام روش‌های اکتشافی حل مسئله، راه‌حل مناسب‌تری برای حل مسائل بزرگ ارائه می‌دهند؟

(۱) شروع از آخر - بارش مغزی

(۲) خرد کردن - شروع از آخر

(۳) کاهش تفاوت وضعیت موجود با وضعیت مطلوب - بارش مغزی

(۴) کاهش تفاوت وضعیت موجود با وضعیت مطلوب - خرد کردن

۲۵۶- گزاره «تجربه طولانی مطالعه کتاب، از طریق تلفن‌های هوشمند، مطالعه کتاب به صورت فیزیکی را دشوار می‌کند.» با کدام یک از عوامل مؤثر

در حل مسئله مرتبط است و کدام عبارت درباره آن نادرست است؟

(۱) انتقال - کودکان بیشتر در معرض این پدیده قرار می‌گیرند.

(۲) انتقال - اغلب موجب تسهیل حل مسئله می‌شود.

(۳) نهفتگی - نادیده گرفتن عوامل مانع حل مسئله جدید، باعث فراموشی می‌گردد.

(۴) نهفتگی - تکرار تکلیف جدید، دستیابی به راه حل مسئله جدید را تضمین می‌کند.

۲۵۷- چه تعداد از گزاره‌های زیر در رابطه با پیامدهای ناتوانی حل مسئله نادرست است؟

(الف) ناتوانی در حل مسئله، وضعیت عاطفی ناخوشایندی را ایجاد می‌کند که پرخاشگری نام دارد.

(ب) بسیاری از افرادی که احساس شکست می‌کنند، مشکلات عاطفی جدی دارند.

(ج) ناکامی باعث پرخاشگری می‌شود.

(د) آشنایی مردم یک جامعه با راه‌های مقابله با فشار روانی، احتمال استفاده از روش‌های تهاجمی را کاهش می‌دهد.

۴ (۴)

۲ (۳)

۱ (۲)

۳ (۱)

۲۵۸- «در بازی «فکر بکر»، یک نفر چهار مهره رنگی آبی، قرمز، سبز و زرد را به همین ترتیب، به نحوی که طرف مقابل آن‌ها را نبیند، زیر دست

خود می‌چیند. حال طرف مقابل باید با در اختیار داشتن مهره‌هایی به همان رنگ‌ها، بتواند ترتیب چینش فرد دیگر را حدس بزند. او ابتدا از

تشخیص رنگ اول شروع می‌کند، بعد از پیدا کردن آن سراغ سایر رنگ‌ها می‌رود.» در این مثال از کدام روش حل مسئله استفاده شده است؟

(۲) بارش مغزی

(۱) شروع از آخر

(۴) کاهش تفاوت وضعیت موجود با وضعیت مطلوب

(۳) مهندسی معکوس

۲۵۹- کدام یک از عبارات زیر در مورد حل مسئله نادرست است؟

(۱) ناکامی و پرخاشگری، پیامدهای مستقیم ناتوانی در حل مسئله هستند.

(۲) عدم کسب مهارت‌های حل مسئله، ممکن است باعث احساس شکست در فرد شود.

(۳) در مرحله دوم روش بارش مغزی، راه‌حلی برای حل مسئله ارائه می‌شود.

(۴) بعد از استفاده از روش‌های اکتشافی، برای کسب اطمینان بیشتر، می‌توان از روش‌های تحلیلی استفاده کرد.

۲۶۰- در کدام یک از مسائل زیر، دستیابی به راه‌حل‌های احتمالی دشوارتر است و علت آن کدام مورد نمی‌تواند باشد؟

(۱) نسبت وزن اجسام به سرعت سقوط و انرژی حاصله از آن‌ها - عدم تعریف دقیق هدف

(۲) همبستگی بین استعمال دخانیات والدین و پرخاشگری فرزندان - امکان پیش‌بینی هدف

(۳) تأثیر رضایتمندی دانش‌آموزان از معلمان خود در پیشرفت تحصیلی آن‌ها - عدم امکان شناسایی موقعیت اولیه

(۴) علل آلودگی هوا و تأثیر آن در بروز بیماری‌های جسمانی - وجود ابهام در تشخیص مسئله

تماس تلفنی پشتیبان

۲۸۸- آیا پشتیبان شما از آزمون گذشته تاکنون با شما تماس تلفنی گرفته است؟

- (۱) خیر، ایشان تماس تلفنی نگرفتند.
- (۲) بله، ایشان تماس تلفنی گرفتند.
- (۳) بله، تماس تلفنی ایشان از لحاظ زمانی (در حد ۵ دقیقه) واز لحاظ محتوا در حد خوب و کافی بود.
- (۴) بله، تماس تلفنی ایشان از لحاظ زمانی (بیش از ۵ دقیقه) واز لحاظ محتوا در حد عالی بود.

تماس تلفنی: چه زمانی؟

۲۸۹- پشتیبان چه زمانی با شما تماس گرفت؟

- (۱) در زمان مناسب طبق توافق قبلی (قبلاً در مورد روز و ساعت تماس توافق کرده بودیم)
- (۲) در زمان مناسب تماس گرفت (البته قبلاً در مورد روز و ساعت تماس توافق نکرده بودیم)
- (۳) در روز پنجشنبه (روز قبل از آزمون) تماس گرفت.
- (۴) در روز یا ساعت نامناسب تماس گرفت.

تماس تلفنی: چند دقیقه؟

۲۹۰- پشتیبان شما چند دقیقه با شما تماس تلفنی داشت؟

- (۱) یک دقیقه تا سه دقیقه
- (۲) ۳ دقیقه تا ۵ دقیقه
- (۳) بین ۵ تا ۱۰ دقیقه
- (۴) بیش از ۱۰ دقیقه

تماس پشتیبان با اولیا

۲۹۱- آیا پشتیبان شما طی یک ماه گذشته تا کنون با اولیای شما تماس تلفنی داشته است؟

- (۱) بله، یک تماس تلفنی مستقل با ایشان داشته است.
- (۲) بله، هنگامی که با من گفت و گو کرد با والدینم نیز سخن گفت.
- (۳) نمی‌دانم، شاید تماس گرفته باشد.
- (۴) خیر، ایشان هنوز با اولیای من تماس نگرفته است.

بررسی دفتر برنامه‌ریزی

۲۹۲- آیا پشتیبان شما طی یک ماه گذشته تا کنون دفتر برنامه‌ریزی شما را بررسی کرده است؟

- (۱) پشتیبان من دفتر برنامه‌ریزی‌ام را با دقت بررسی کرد.
- (۲) پشتیبان من دفتر برنامه‌ریزی‌ام را بررسی کرد.
- (۳) پشتیبان من دفتر برنامه‌ریزی‌ام را بررسی نکرد.
- (۴) من دفتر برنامه‌ریزی ندارم.

کلاس رفع اشکال

۲۹۳- آیا در کلاس رفع اشکال پشتیبان شرکت می‌کنید؟

- (۱) بله، امروز در کلاس رفع اشکال پشتیبان خودم شرکت خواهم کرد.
- (۲) بله، در کلاس پشتیبان دیگر شرکت خواهم کرد (زیرا به آن درس نیاز بیش تری دارم)
- (۳) پشتیبان من کلاس رفع اشکال برگزار می‌کند اما من امروز شرکت نمی‌کنم.
- (۴) پشتیبان من کلاس رفع اشکال برگزار نمی‌کند.

شروع به موقع

۲۹۴- آیا آزمون در حوزه‌ی شما به موقع شروع می‌شود؟

- (۱) بله، هر دو مورد به موقع و دقیقاً سر وقت آغاز می‌شود.
- (۲) پاسخ‌گویی به نظر خواهی رأس ساعت آغاز نمی‌شود.
- (۳) پاسخ‌گویی به سؤال‌های علمی رأس ساعت آغاز نمی‌شود.
- (۴) در هر دو مورد بی‌نظمی وجود دارد.

متأخرین

۲۹۵- آیا دانش‌آموزان متأخر در محل جداگانه متوقف می‌شوند؟

- (۱) خیر، متأسفانه تا زمان شروع آزمون (و حتی گاهی اوقات پس از آن) داوطلبان متأخر در حال رفت و آمد در سالن آزمون هستند.
- (۲) این موضوع تا حدودی رعایت می‌شود اما نه به طور کامل
- (۳) بله، افراد متأخر ابتدا متوقف می‌شوند و بعداً وارد حوزه می‌شوند اما در هنگام ورود، سروصدا و همهمه ایجاد می‌شود.
- (۴) بله، افراد متأخر بعداً وارد حوزه می‌شوند ضمناً برای آنان محل جداگانه‌ای در نظر گرفته شده و بی‌نظمی و سروصدا ایجاد نمی‌شود.

مراقبان

۲۹۶- عملکرد و جدیت مراقبان آزمون امروز را چگونه ارزیابی می‌کنید؟

- (۱) خیلی خوب
- (۲) خوب
- (۳) متوسط
- (۴) ضعیف

پایان آزمون - ترک حوزه

۲۹۷- آیا در حوزه‌ی شما به داوطلبان قبل از پایان آزمون اجازه‌ی خروج زودهنگام داده می‌شود؟

- (۱) بله، قبل از پایان آزمون اجازه‌ی ترک حوزه داده می‌شود.
- (۲) گاهی اوقات
- (۳) به ندرت
- (۴) خیر، هیچ‌گاه

ارزیابی آزمون امروز

۲۹۸- به طور کلی کیفیت برگزاری آزمون امروز را چگونه ارزیابی می‌کنید؟

- (۱) خیلی خوب
- (۲) خوب
- (۳) متوسط
- (۴) ضعیف

A : پاسخ نامه (کلید) آزمون ۳۰ آذر ۱۳۹۷ گروه دوازدهم انسانی دفترچه

1	☐	☐	☐	☒	51	☐	☐	☐	☒	101	☒	☐	☐	151	☐	☒	☐	201	☐	☒	☐	251	☒	☐	☐
2	☐	☒	☐	☐	52	☐	☐	☒	☐	102	☐	☐	☒	152	☐	☐	☒	202	☐	☒	☐	252	☐	☒	☐
3	☐	☒	☐	☐	53	☐	☐	☒	☐	103	☐	☒	☐	153	☒	☐	☐	203	☐	☐	☒	253	☐	☐	☒
4	☐	☐	☒	☐	54	☐	☐	☒	☐	104	☐	☒	☐	154	☐	☒	☐	204	☒	☐	☐	254	☐	☒	☐
5	☐	☐	☐	☒	55	☒	☐	☐	☐	105	☒	☐	☐	155	☐	☒	☐	205	☒	☐	☐	255	☐	☐	☒
6	☐	☐	☐	☒	56	☐	☒	☐	☐	106	☐	☒	☐	156	☒	☐	☐	206	☐	☒	☐	256	☒	☐	☐
7	☐	☒	☐	☐	57	☒	☐	☐	☐	107	☒	☐	☐	157	☐	☐	☒	207	☒	☐	☐	257	☐	☒	☐
8	☐	☒	☐	☐	58	☐	☐	☒	☐	108	☐	☒	☐	158	☐	☐	☒	208	☒	☐	☐	258	☐	☐	☒
9	☐	☐	☒	☐	59	☐	☐	☒	☐	109	☒	☐	☐	159	☐	☒	☐	209	☒	☐	☐	259	☒	☐	☐
10	☐	☐	☒	☐	60	☐	☒	☐	☐	110	☐	☒	☐	160	☐	☒	☐	210	☐	☒	☐	260	☐	☒	☐
11	☒	☐	☐	☐	61	☐	☒	☐	☐	111	☒	☐	☐	161	☐	☒	☐	211	☐	☐	☒				
12	☒	☐	☐	☐	62	☐	☒	☐	☐	112	☐	☒	☐	162	☒	☐	☐	212	☐	☐	☒				
13	☐	☐	☒	☐	63	☐	☐	☒	☐	113	☐	☐	☒	163	☒	☐	☐	213	☐	☐	☐				
14	☐	☐	☐	☒	64	☐	☐	☒	☐	114	☐	☒	☐	164	☒	☐	☐	214	☒	☐	☐				
15	☐	☐	☒	☐	65	☐	☒	☐	☐	115	☐	☒	☐	165	☐	☐	☒	215	☐	☐	☒				
16	☒	☐	☐	☐	66	☒	☐	☐	☐	116	☐	☒	☐	166	☒	☐	☐	216	☒	☐	☐				
17	☐	☐	☐	☒	67	☐	☐	☒	☐	117	☐	☒	☐	167	☐	☐	☒	217	☐	☐	☒				
18	☐	☐	☒	☐	68	☐	☐	☒	☐	118	☐	☒	☐	168	☒	☐	☐	218	☐	☐	☒				
19	☐	☒	☐	☐	69	☐	☐	☒	☐	119	☐	☐	☒	169	☒	☐	☐	219	☐	☐	☒				
20	☒	☐	☐	☐	70	☐	☒	☐	☐	120	☐	☒	☐	170	☐	☒	☐	220	☐	☐	☒				
21	☐	☐	☒	☐	71	☒	☐	☐	☐	121	☐	☒	☐	171	☐	☐	☒	221	☐	☐	☒				
22	☒	☐	☐	☐	72	☒	☐	☐	☐	122	☒	☐	☐	172	☐	☐	☒	222	☐	☐	☒				
23	☐	☒	☐	☐	73	☐	☐	☒	☐	123	☐	☒	☐	173	☒	☐	☐	223	☒	☐	☐				
24	☐	☐	☒	☐	74	☒	☐	☐	☐	124	☐	☒	☐	174	☒	☐	☐	224	☐	☐	☒				
25	☐	☐	☐	☒	75	☒	☐	☐	☐	125	☐	☒	☐	175	☐	☒	☐	225	☒	☐	☐				
26	☒	☐	☐	☐	76	☐	☐	☒	☐	126	☐	☒	☐	176	☒	☐	☐	226	☒	☐	☐				
27	☐	☒	☐	☐	77	☐	☐	☒	☐	127	☐	☒	☐	177	☒	☐	☐	227	☐	☐	☒				
28	☒	☐	☐	☐	78	☒	☐	☐	☐	128	☒	☐	☐	178	☒	☐	☐	228	☒	☐	☐				
29	☐	☐	☒	☐	79	☐	☐	☒	☐	129	☐	☒	☐	179	☐	☐	☒	229	☐	☐	☒				
30	☐	☒	☐	☐	80	☐	☒	☐	☐	130	☐	☒	☐	180	☐	☒	☐	230	☒	☐	☐				
31	☐	☐	☐	☒	81	☐	☒	☐	☐	131	☐	☒	☐	181	☐	☒	☐	231	☐	☐	☒				
32	☐	☐	☒	☐	82	☐	☐	☒	☐	132	☐	☒	☐	182	☐	☒	☐	232	☐	☐	☒				
33	☐	☐	☐	☒	83	☐	☐	☒	☐	133	☐	☒	☐	183	☐	☐	☒	233	☒	☐	☐				
34	☐	☐	☐	☒	84	☐	☐	☒	☐	134	☐	☒	☐	184	☒	☐	☐	234	☒	☐	☐				
35	☒	☐	☐	☐	85	☐	☐	☒	☐	135	☐	☒	☐	185	☐	☒	☐	235	☐	☐	☒				
36	☐	☐	☐	☒	86	☐	☒	☐	☐	136	☐	☒	☐	186	☐	☒	☐	236	☐	☐	☒				
37	☐	☒	☐	☐	87	☐	☐	☒	☐	137	☐	☒	☐	187	☐	☐	☒	237	☐	☐	☒				
38	☐	☐	☐	☒	88	☐	☐	☒	☐	138	☐	☒	☐	188	☐	☐	☒	238	☐	☐	☒				
39	☐	☐	☐	☒	89	☒	☐	☐	☐	139	☐	☒	☐	189	☐	☐	☒	239	☒	☐	☐				
40	☐	☒	☐	☐	90	☐	☒	☐	☐	140	☐	☒	☐	190	☐	☒	☐	240	☐	☐	☒				
41	☒	☐	☐	☐	91	☐	☒	☐	☐	141	☐	☒	☐	191	☐	☒	☐	241	☒	☐	☐				
42	☐	☐	☒	☐	92	☒	☐	☐	☐	142	☐	☒	☐	192	☐	☒	☐	242	☒	☐	☐				
43	☒	☐	☐	☐	93	☐	☒	☐	☐	143	☐	☒	☐	193	☐	☒	☐	243	☐	☐	☒				
44	☐	☐	☐	☒	94	☒	☐	☐	☐	144	☐	☒	☐	194	☐	☒	☐	244	☐	☐	☒				
45	☐	☐	☒	☐	95	☐	☐	☒	☐	145	☐	☒	☐	195	☒	☐	☐	245	☒	☐	☐				
46	☐	☐	☐	☒	96	☐	☒	☐	☐	146	☐	☒	☐	196	☐	☐	☒	246	☒	☐	☐				
47	☐	☐	☐	☒	97	☐	☒	☐	☐	147	☐	☒	☐	197	☒	☐	☐	247	☐	☐	☒				
48	☐	☐	☐	☒	98	☐	☐	☒	☐	148	☐	☒	☐	198	☐	☐	☒	248	☒	☐	☐				
49	☐	☒	☐	☐	99	☐	☒	☐	☐	149	☐	☒	☐	199	☒	☐	☐	249	☒	☐	☐				
50	☐	☐	☐	☒	100	☐	☒	☐	☐	150	☐	☒	☐	200	☐	☒	☐	250	☐	☒	☐				

پدید آورندگان آزمون

طراحان به ترتیب حروف الفبا

نام طراحان	نام درس	عمومی
محسن اصغری - حنیف افخمی - احسان برزگر - علیرضا جعفری - مریم شمیرانی - کاظم کاظمی - الهام محمدی - مرتضی منشاری - حسن وسکری	فارسی	
درویشعلی ابراهیمی - حسین رضایی - سید محمدعلی مرتضوی - رضا معصومی - ولی الله نوروزی - مجید همایی	عربی زبان قرآن	
محبوبه ایتسام - ابوالفضل احدزاده - امین اسدیان پور - محمد رضایی بقا - سیدهادی سرکشیک زاده - محمدرضا فرهنگیان - وحیده کاغذی - مرتضی محسنی کبیر - سیداحسان هندی	دین و زندگی	
شهاب اناری - فرهاد حسین پوری - محمد رحیمی نصرآبادی - میرحسین زاهدی - عبدالرشید شفیعی - علی شکوهی - رضا کیاسالار - مهدی محمدی - جواد مؤمنی	زبان انگلیسی	

نام طراحان	نام درس	اختصاصی
محمد بحیرایی، امیر زراندوز، مهسا عفتی، فاطمه فهیمیان، رحیم مشتاق نظم	ریاضی و آمار (۳)	
علیرضا پورقلی، محمد بحیرایی، مهسا عفتی، فاطمه فهیمیان، رحیم مشتاق نظم	ریاضی و آمار (۱)	
محمد بحیرایی، امیر زراندوز، مهسا عفتی، فاطمه فهیمیان، رحیم مشتاق نظم	ریاضی و آمار (۲)	
مهسیما آذر کردار، نسرين جعفری، سارا شریفی، مهسا عفتی، فاطمه فهیمیان	اقتصاد	
علیرضا جعفری، نسرين حق پرست، وحید رضازاده، سیدجمال طباطبایی نژاد عارفه سادات طباطبایی نژاد، حمید محدثی، اعظم نوری نیا	علوم و فنون ادبی (۳)	
نسرين حق پرست، مهناز شریفی، فرهاد علی نژاد، سیدجمال طباطبایی نژاد، عارفه سادات طباطبایی نژاد، حمید محدثی	علوم و فنون ادبی (۱)	
عارفه سادات طباطبایی نژاد، فرهاد علی نژاد	علوم و فنون ادبی (۲)	
درویشعلی ابراهیمی - محمدصادق محسنی - سید محمدعلی مرتضوی - رضا معصومی - فاطمه منصور خاکی	عربی زبان قرآن (۳)	
مریم بوستان، علی محمد کریمی، آزاده میرزایی، بهروز یحیی	تاریخ (۳)	
محمدعلی خطیبی، فاطمه سخایی، محمدابراهیم مازنی، آزاده میرزایی، بهروز یحیی	جغرافیا (۳)	
سیدعلیرضا احمدی، مریم بوستان، علی محمد کریمی، آزاده میرزایی، میلاد هوشیار، بهروز یحیی	تاریخ (۱)	
محمدعلی خطیبی، فاطمه سخایی، محمدابراهیم مازنی، آزاده میرزایی، بهروز یحیی	جغرافیا (۱)	
آریتا بیدقی، پارسا حبیبی، اعظم رجبی، فاطمه رحیمی، ارغوان عبدالملکی	جامعه شناسی	
سیدعلیرضا احمدی، موسی اکبری، طنین زاهدی کیا، فرهاد علی نژاد، حمید محدثی	منطق و فلسفه	
منتخب از سؤال‌های کتاب آبی علوم و فنون ادبی - پایه دهم و یازدهم	منطق و فلسفه - آزمون شاهد	
نسرين حق پرست، مهسا عفتی، فرهاد علی نژاد، سوفیا فرخی، محمدابراهیم مازنی، مونا مصیبي	روان شناسی	

گزینشگران و ویراستاران

نام درس	گزینشگر	مسئول درس	ویراستار
فارسی	محسن اصغری	الهام محمدی	مریم شمیرانی، مرتضی منشاری، طنین زاهدی کیا، کیمیا طهماسبی
عربی زبان قرآن	سیدمحمدعلی مرتضوی	سیدمحمدعلی مرتضوی	درویشعلی ابراهیمی
دین و زندگی	امین اسدیان پور، سیداحسان هندی	محمد رضایی بقا	صالح احصایی، سکینه گلشنی، محمدابراهیم مازنی
معارف اقلیت	دبورا حاتانیا	دبورا حاتانیا	—————
زبان انگلیسی	جواد مؤمنی	جواد مؤمنی	عبدالرشید شفیعی، آناهیتا اصغری، فریبا توکلی
ریاضی و آمار (۳)	محمد بحیرایی	محمد بحیرایی	ایمان چینی فروشان، حمید زرین کفش
ریاضی و آمار (۱)	محمد بحیرایی	محمد بحیرایی	ایمان چینی فروشان، حمید زرین کفش
ریاضی و آمار (۲)	محمد بحیرایی	محمد بحیرایی	ایمان چینی فروشان، حمید زرین کفش
اقتصاد	فاطمه فهیمیان	فاطمه فهیمیان	سارا شریفی، مهسا عفتی
علوم و فنون ادبی (۳)	فرهاد علی نژاد	فرهاد علی نژاد	حسن وسکری، علیرضا فتحی
علوم و فنون ادبی (۱)	نسرين حق پرست	نسرين حق پرست	مرتضی منشاری، علیرضا فتحی
علوم و فنون ادبی (۲)	نسرين حق پرست، فرهاد علی نژاد، حمید محدثی	نسرين حق پرست، فرهاد علی نژاد، حمید محدثی	مرتضی منشاری، علیرضا فتحی
عربی زبان قرآن (۳)	سیدمحمدعلی مرتضوی	سیدمحمدعلی مرتضوی	درویشعلی ابراهیمی
تاریخ	میلاد هوشیار	میلاد هوشیار	محمدابراهیم مازنی
جغرافیا	محمدعلی خطیبی بایگی	محمدعلی خطیبی بایگی	محمدابراهیم مازنی
جامعه شناسی	ارغوان عبدالملکی	ارغوان عبدالملکی	آریتا بیدقی، محمدابراهیم مازنی
منطق و فلسفه	موسی اکبری	موسی اکبری	فرهاد علی نژاد، حمید محدثی، طنین زاهدی کیا
روان شناسی	مهسا عفتی	مهسا عفتی	محمدابراهیم مازنی

گروه فنی و تولید

مدیر گروه	الهام محمدی، فاطمه منصور خاکی (عمومی)، سارا شریفی (اختصاصی)
مسئول دفترچه	فرهاد حسین پوری (عمومی)، زهرا دامیار (اختصاصی)
قیلتر دفترچه اختصاصی	محمد ابراهیم مازنی
گروه مستندسازی	مدیر: مریم صالحی، مسئول دفترچه: لیلی ایزدی (عمومی) زهره قموشی (اختصاصی)
حروف چین و صفحه آرا	لیلیا عظیمی (اختصاصی) زهره فرجی (عمومی)
ناظر چاپ	حمید عباسی

فارسی ۳

کافم کاظمی)

-۶

«گریه» در این گزینه «مضاف‌الیه» است.

تشریح گزینه دیگر

«را» در بیت گزینه «۲»، نشانه فک اضافه است و کلمه پیش از آن (سیلاب) مضاف‌الیه است؛ سیلاب را مانع ← مانع سیلاب

(فارسی ۳، زبان فارسی، صفحه‌های ۵۴ و ۵۵)

(مرتضی منشاری - اربیل)

-۷

مفهوم ابیات گزینه‌های «۱»، «۳» و «۴»، بیانگر تأثیر عشق الهی در انسان‌های عارف و آگاه است اما بیت گزینه «۲» می‌گوید: به او گفتم که آن که لاف عشق می‌زند دیگر نباید از درد آن بنالد، او پاسخ داد که ناامیدی و بی‌نصیبی موجب ناله و بی‌قراری می‌شوند.

(فارسی ۳، مفهوم، صفحه ۴۷)

(مریم شمیرانی)

-۸

پیام مشترک بیت صورت سؤال و گزینه «۲»، آن است که عشق هرگز از دل عاشق بیرون نمی‌رود.

(فارسی ۳، مفهوم، صفحه ۵۷)

(مریم شمیرانی)

-۹

پیام مشترک بیت صورت سؤال و گزینه «۳»، آن است که راز عشق برای همگان قابل درک نیست.

(فارسی ۳، مفهوم، صفحه ۴۶)

(مسن اصغری)

-۱۰

مفهوم بیت صورت سؤال دعوت به سخن گفتن و اعتراض است و مفهوم مقابل آن، یعنی «دعوت به خاموشی و اعتراض (شکایت) نکردن» در ابیات «ب، د» مطرح شده است.

(فارسی ۳، مفهوم، صفحه ۳۵)

(شریف افشمی)

-۱

در بیت صورت سؤال «حریف» یعنی «هم‌نشین و معاشر و همدم». در گزینه «۱»، «حریف» یعنی معاشراتی که صبحدم با هم شراب می‌نوشند. در گزینه «۲» هم یعنی «ی هم‌نشینان یار زیبا». در گزینه «۳»، می‌گوید «رو و هم‌نشینی غیر از من پیدا کن». اما در گزینه «۴»، «حریف کسی بودن» یعنی «با کسی برابری و مقابله کردن» است.

(فارسی ۳، لغت، واژه‌نامه)

(الهام مموری)

-۲

املای صحیح واژه «حوزه» است.

(فارسی ۳، املا، صفحه ۷۰)

(مسن اصغری)

-۳

آثاری که پدیدآورنده آن‌ها نادرست است: تمهیدات: عین القضاة همدانی / قصه شیرین فرهاد: احمد عربلو / بخارای من ایل من: محمد بهمن بیگی / فی حقیقة العشق: شهاب‌الدین سهروردی / فی ما فیہ: مولوی

(فارسی ۳، تاریخ ادبیات، ترکیبی)

(علیرضا یعقوبی - شیراز)

-۴

بیت اسلوب معادله ندارد. در مصراع اول، «گل رعنا» استعاره از «معشوق» است، بنابراین تشخیص نیست. «هزار» به معنای «بلبل» و «هزار» به معنای «عدد هزار»:

جناس

تشریح گزینه‌های دیگر

گزینه «۱»: واج‌آرایی / اسلوب معادله: مصراع دوم مثالی برای مصراع اول است. گزینه «۲»: تلمیح: اشاره به داستان آب حیات / تشبیه: دعای زنده‌دلان در شب به آب حیات در تاریکی. گزینه «۴»: ایهام: نوا: ۱- رونق و نیکیوی حال ۲- نغمه / کنایه: «دل تهی کردن از خود» کنایه از «ترک تکبر و خودخواهی»

(فارسی ۳، آرایه، ترکیبی)

(کافم کاظمی)

-۵

«سرگذشت‌نامه» در گروه اسمی «جریان نگارش سرگذشت‌نامه» مضاف‌الیه مضاف‌الیه است، اما واژه‌های «پیشرفته» در گزینه «۱»، «گونگون» در گزینه «۲» و «ین» در گزینه «۳» همگی صفت مضاف‌الیه هستند.

(فارسی ۳، زبان فارسی، صفحه‌های ۶۵ تا ۶۷)

فارسی ۲

۱۶- (مرتضی منشاری - ارزیل)

مفهوم گزینه‌های «۲، ۳ و ۴» معادل ضرب‌المثل «از تو حرکت، از خدا برکت» است. در گزینه «۱»، آمده است: حضرت مسیح از خیر و نعمت‌های مریم، شاد و خرسند است و بزم ابراهیم از خوی و عمل پسندیده ساره، پررونق است.

(فارسی ۲، مفهومی، مشابه صفحه ۱۵)

۱۷- (امسان برزگر - رامسر)

گزینه‌های «۱، ۲ و ۳»، همگی به قناعت ورزیدن و قانع بودن به وضع موجود اشاره دارند که توقع داشتن و زیاده‌خواهی موجب نگرانی و گرفتاری خواهد بود، اما در گزینه «۴» آمده است: با تواضع و فروتنی توانسته‌ام به اعتبار برسم، خار دیوارم و کسی را آزار نمی‌دهم.

(فارسی ۲، مفهومی، صفحه ۲۲)

۱۸- (مرتضی منشاری - ارزیل)

مفهوم عبارت صورت سؤال در تأیید نیروی همت و اراده و نفي قوت و توانایی بدن در مقابل آن است. در گزینه «۳»، برخلاف عبارت صورت سؤال، همت و اراده نفي شده است.

(فارسی ۲، مفهومی، صفحه ۱۶)

۱۹- (مریم شمیرانی)

در گزینه «۲»، شاعر معتقد است روزی، مقدر شده و به تلاش بستگی ندارد ولی در گزینه‌های دیگر شرط اصلی دریافت روزی را سعی و تلاش می‌داند.

(فارسی ۲، مفهومی، صفحه ۱۵)

۲۰- (امسان برزگر - رامسر)

بیت صورت سؤال و ابیات «الف، ج» اشاره به این دارد که مرگ پایان زندگی نیست و زندگی پس از مرگ در جریان است، درحالی‌که بیت «ب» عکس مفهوم بیت صورت سؤال را دارد که هیچ امیدی به زندگی پس از مرگ ندارد و بیت «د» به تأثیر عشق در وجود عاشق در زمان مرگ اشاره دارد.

(فارسی ۲، مفهومی، صفحه ۳۲)

۱۱-

(مریم شمیرانی)

واژه‌ای که غلط معنی شده است: سوز: جشن

(فارسی ۲، لغت، ترکیبی)

۱۲-

(مریم شمیرانی)

املای صحیح واژه: محبوب

(فارسی ۲، املا، صفحه ۱۷)

۱۳-

(مسئ اصغری)

تشبیه: من چو بلبل / متناقض‌نما ندارد.

تشریح گزینه‌های دیگر

گزینه «۱»: جناس: طاق: تنها و جدا، منفرد / طاق: خمیدگی / «ترگس» استعاره از «چشم»

گزینه «۲»: حسن تعلیل: دلیل تابش و نورانی بودن خورشید، تواضع و فروتنی آن دانسته شده است. تشخیص: «جبهه خورشید» و «سر بر آستان داشتن خورشید»

گزینه «۴»: اسلوب معادله: مصراع اول معادل و مصداقی برای مفهوم مصراع دوم است. کنایه: گران ساختن خواب

(فارسی ۲، آرایه، ترکیبی)

۱۴-

(مسئ و سکری - ساری)

در گزینه «۴»، ایهام به کار نرفته است. بیت دارای دو آرایه تشبیه است.

تشریح گزینه‌های دیگر

گزینه «۱»: ایهام: «قلب» به دو معنی آمده است: ۱- دل (دل کسی را شکستن: کسی را اندوهگین کردن) ۲- میانه سپاه / «خنجر مؤگان» تشبیه

گزینه «۲»: ایهام: «برآید» به دو معنی آمده است: ۱- طلوع کند ۲- مقابله کند / «چهره تو از مهر (خورشید) درخشان تر است.» تشبیه

گزینه «۳»: ایهام: «گران» به دو معنی آمده است: ۱- در حال نگرستن ۲- مضطرب / عبارت «منت آن کمینه مرغم» تشبیه دارد.

(فارسی ۲، آرایه، ترکیبی)

۱۵-

(مریم شمیرانی)

واژه‌های مرکب: پرتوقع، کورمال کورمال ← ۲ واژه

واژه‌های وندي - مرکب: استخوان‌بندی، کارآزموده‌ای، راه رفتن ← ۳ واژه

(فارسی ۲، زبان فارسی، صفحه ۴۲)

عربی زبان قرآن (۲)

-۲۱

(رضا معصومی)

«لَا تُصَعِّرْ خَدَّكَ لِلنَّاسِ»: با تکبر رویت را از مردم برنگردان / «لَا تَمْشِ»: راه مرو / «مَرَحًا»: با ناز و غرور و شادمانی / «لَا يُحِبُّ»: دوست ندارد / «مُخْتَالٍ فَخُورٍ»: خودپسند فخرفروش

(عربی (۲)، ترجمه، صفحه ۲)

-۲۲

(مهیر همایی)

«الطَّالِبَةُ»: (جمع الطالب) دانش‌آموزان / «أَنْ يَكُونُوا»: باشند / «الْعَمَلُ الصَّالِحُ»: کار شایسته / «ناهین»: نهی‌کنندگان (در این جا چون خبر واقع شده به صورت «نهی کننده» هم صحیح است) / «حیاتهم»: زندگیشان

(عربی (۲)، ترجمه، صفحه ۳)

-۲۳

(درویشعلی ابراهیمی)

«وَلَدَى»: پسر، فرزند / «أَقَامَ»: برپا داشت، برپا داشته است / «أَمْرًا»: دستور داد (داده است) / «صَامًا»: روزه گرفت (گرفته است) / «نَهَى»: بازداشت (بازداشته است) / «صَبْرًا»: صبر کرد (کرده است) / «صَايَةً»: به او رسیده است.

(عربی (۲)، ترجمه، صفحه ۳)

-۲۴

(ولی الله نوروزی)

«مِنْ أَفْضَلٍ»: از بهترین / «أَعْمَالِ الطَّلَّابِ»: کارهای دانش‌آموزان / «جَهْدُهُمْ»: تلاش کردن آن‌ها / «فِي الدَّرْسِ»: در درس / «حَتَّى يَنْجُحُوا فِي الْامْتِحَانِ»: تا اینکه در امتحان قبول شوند / «فِي نَهَايَةِ الْعَامِ الدَّرَاسِيِّ»: در پایان سال تحصیلی

(عربی (۲)، ترجمه، ترکیبی)

-۲۵

(مهیر همایی)

ترجمه سایر گزینه‌ها:

گزینه «۱»: داناترین دانش‌آموزان من کسی است که علوم مردم را به علم خود می‌افزاید!

گزینه «۲»: ای پروردگار من، به تو ایمان می‌آوریم پس ما را می‌بخشی و به ما رحم می‌کنی!

گزینه «۴»: بهترین برادران مؤمنان کسی است که عیب‌های آنان را به آنان هدیه می‌کند!

(عربی (۲)، ترجمه، ترکیبی)

-۲۶

(سید مهرانعلی مرتضوی)

«عاقِبَ: کيفر کن» با «اسْتَغْفِرَ: آمرزش بخواه» متضاد نیست.

(عربی (۲)، مفهوم، ترکیبی)

-۲۷

(رضا معصومی)

ترجمه عبارت: تخفیف (التَّخْفِيفُ) همان کم کردن قیمت عرضه شده برای اشیاء یا خدمات است!

(عربی (۲)، مفهوم، صفحه ۹)

-۲۸

(درویشعلی ابراهیمی)

مفهوم عبارت قرآنی (خداوند به کسی جز به اندازه وسعش تکلیف نمی‌دهد). معادل مفهوم بیت گزینه «۱» است.

پیام گزینه «۲» صلاحیت برای دادن مسئولیت است، پیام گزینه «۳» بهره بردن، به اندازه تلاش کردن است و پیام گزینه «۴» رقم خوردن سرنوشت هر گروه به دست خودش است.

(عربی (۲)، مفهوم، صفحه ۱۳)

ترجمه‌ی متن:

«مردم در بسیاری از اوقات از مسأله‌ای در نهایت اهمیت، غفلت می‌کنند و آن، تغذیه سالم است، تغذیه سالم در زندگی انسان از مهم‌ترین اموری است که در سلامت جسمی و روحی او به یک اندازه اثر می‌گذارد. تغذیه سالم در دادن توان یادگیری به انسان نقش دارد، انسان در هر مرحله‌ای از مراحل زندگی به انرژی نیاز دارد که او را قادر به فکر کردن و یادگیری نماید و بی‌شک این انرژی از غذا و تغذیه سالم می‌آید، خوب بودن تغذیه در پیشگیری از بسیاری از بیماری‌ها نقش دارد، دانشمندان دریافته‌اند که غذاهایی وجود دارد که به پیشگیری از بیماری سرطان کمک می‌کند، پس ما باید با شیوه‌های تغذیه سالم کاملاً آشنا شویم!»

-۳۱

(سیر ممبرعلی مرتضوی)

«غذایی که انسان می‌خورد، در بهبود حالت روحی اش نقش بازی می‌کند!» تنها گزینه صحیح مطابق متن است.
در سایر گزینه‌ها:

گزینه «۱»: همه بیماری‌ها با به کارگیری غذاهای سالم مداوم می‌شوند!
گزینه «۲»: برخی دانشمندان تأثیر غذای سالم را بر درمان سرطان کشف کرده‌اند!
گزینه «۳»: کسی که به خوب بودن تغذیه در مراحل مختلف زندگی توجه نمی‌کند، هیچ انرژی‌ای ندارد!

(عربی (۲)، درک مطلب، ترکیبی)

-۳۲

(سیر ممبرعلی مرتضوی)

با توجه به ترجمه، محلّ اعرابی کلمات این چنین است:

«حَسَن»: مجرور بحرف الجرّ / «لِحَسَن...»: جار و مجرور و خبر مقدم در جمله اسمیه / «دور»: مبتدای مؤخّر در جمله اسمیه / «الأمراض»: مجرور بحرف الجرّ

(عربی (۲)، درک مطلب، ترکیبی)

ترجمه‌ی متن:

«امام علی (ع) فرموده است: «ای کمیل، مال‌اندوزان هلاک شدند در حالی که زنده‌اند و دانشمندان ماندگارند تا روزگار باقی است، وجودشان (جسمشان) ناپیدا و داستان آن‌ها در قلب‌ها وجود دارد. علم بهتر از ثروت است، علم تو را نگه می‌دارد در حالی که تو مال را نگه می‌داری، مال با هزینه کردن کم می‌شود و علم با انفاق کردن افزایش می‌یابد.» در قرن‌های اخیر انسان در دانش‌ها و در هنرها به سرعت پیشرفت کرده است، با این وجود آنچه که انسان نمی‌داند بیشتر از چیزی است که می‌داند و دانش وی نسبت به جهلش مانند مقایسه قطره آبی با دریایی گسترده است. فیلسوف بزرگ سقراط گفته است: من جز یک چیز را نمی‌دانم و آن «چیزی نمی‌دانم» است.

و این چنین دانشمندان فروتن هستند و به ندانستن خویش اعتراف می‌کنند. دانشمند پیش از داوری شک می‌کند و پیش از سخن گفتن می‌اندیشد، و نادان بدون اندیشیدن سخن می‌گوید، با قطع و یقین داوری می‌کند یا بدون زحمتی در پژوهشی مخالفت می‌کند!»

-۲۹

(سیر ممبرعلی مرتضوی)

گزینه نامناسب را انتخاب کن: «تغذیه سالم بر روی ..... اثر می‌گذارد»

«شناختن افراد»

(عربی (۲)، درک مطلب، ترکیبی)

-۳۰

(سیر ممبرعلی مرتضوی)

سؤالی را مشخص کن که در متن، پاسخی نداشته باشد؟

«چگونه انسان غذاهای سالم را انتخاب می‌کند؟» در مورد راه‌های انتخاب غذای سالم در متن توضیحی داده نشده است.

(عربی (۲)، درک مطلب، ترکیبی)

(سیر ممبرعلی مرتضوی)

-۳۷

«أصعب» اسم تفضیل است، «أصدق و أعمل» فعل مضارع اند و «الخير» به معنای «خوبی» نمی‌تواند اسم تفضیل باشد.

تشریح سایر گزینه‌ها:

گزینه «۱»: اسم تفضیل: «أسمع / أرحم»

گزینه «۳»: اسم تفضیل: «أحسن / أكثر»

گزینه «۴»: اسم تفضیل: «الأفاضل (جمع الأفضل) / أهم»

(عربی (۲)، قواعد اسم، صفحه ۵)

(سیر ممبرعلی مرتضوی)

-۳۸

«أتقی» اسم تفضیل است که در ابتدای جمله اسمیه قرار گرفته است و محلّ اعرابی آن، مبتدأ است.

(عربی (۲)، قواعد اسم، صفحه ۵)

(ولی الله نوروزی)

-۳۹

تنها در گزینه «۴»، کلمه «خیر» به معنای «خوبی» است و در سایر گزینه‌ها، به معنای «بهتر، بهترین» و اسم تفضیل است.

(عربی (۲)، قواعد اسم، صفحه ۵)

(مبیر همایی)

-۴۰

در گزینه «۲»، «مَغْفرة» مصدر است.

تشریح سایر گزینه‌ها:

گزینه «۱»: «المزارع» جمع «المزرعة» اسم مکان است.

گزینه «۳»: «المصانع» جمع «المصنع» اسم مکان است.

گزینه «۴»: «المطبعة» اسم مکان است.

(عربی (۲)، قواعد اسم، صفحه ۸)

(سیر ممبرعلی مرتضوی)

-۳۳

«به آنچه که گفت، نگاه (توجه) کن و به کسی که گفت، نگاه نکن!» ارتباطی به مفهوم متن ندارد.

در سایر گزینه‌ها

گزینه «۱»: جز اندکی از دانش چیزی داده نشده‌اید!

گزینه «۲»: نهایتِ دانشِ اعتراف به ندانستن است!

گزینه «۳»: گفتنِ (نمی‌دانم) نیمی از دانایی است!

(عربی (۲)، درک مطلب، ترکیبی)

(هسین رضایی)

-۳۴

از اخلاق نادان ← گزینه «۳»: عدم داوری پیش از تحقیق است. (نادرست)

(عربی (۲)، درک مطلب، ترکیبی)

(هسین رضایی)

-۳۵

«اعتراف به جهل، علم است!» تنها گزینه صحیح مطابق متن است.

در سایر گزینه‌ها:

گزینه «۲»: فقط انفاق کردن علم را کاهش می‌دهد!

گزینه «۳»: اعتراف به علم، فروتنی است!

گزینه «۴»: جهل انسان، قطره‌ای از دریای علم اوست!

(عربی (۲)، درک مطلب، ترکیبی)

(سیر ممبرعلی مرتضوی)

-۳۶

موارد نادرست در سایر گزینه‌ها:

گزینه «۱»: خبر (صحیح: فاعل) / گزینه «۲»: مُفَرَّد (صحیح: جمع تکسیر و

مُفَرَّد «المال») / گزینه «۳»: صفة (صحیح: خبر)

(عربی (۲)، درک مطلب، ترکیبی)

دین و زندگی (۳)

۴۱-

(مفسر رضایی بقا)

امام علی (ع) در بازگشت از جنگ صفین، خطاب به مردی که از قضا و قدر الهی در مورد رفتن به جنگ سؤال نمود، فرمود: «خداوند به شما سه اجر بزرگ عنایت فرموده، اجر رفتن به جنگ، زیرا با اراده خود رفتید؛ اجر حضور در جبهه، زیرا به اراده خویش در آنجا حضور داشتید، اجر بازگشت از نبرد، زیرا به اراده خود بازگشتید و در هیچ یک از این مراحل مجبور نبودید.»

سپس امام، به برداشت ناصحیحی که در ذهن آن مرد بود، اشاره کرد و فرمود: «شاید از این که گفتم رفتنتان بنا بر قضا و قدر الهی بود، گمان کردی قضا و قدر، جبری و حتمی بود؟ اگر اعمال مردم بر این گونه بود، پاداش و مجازات، بیهوده و باطل می شد.»

(دین و زندگی دوازدهم، درس ۵، صفحه ۶۵)

۴۲-

(امین اسریان پور)

با توجه به آیه شریفه «كُلُّ نَفْسٍ ذَائِقَةُ الْمَوْتِ...» می توان دریافت، چشیدن طعم مرگ برای هر کس و بازگشت به سوی خدا پس از آزمایش به واسطه خیر و شر، به منزله یک سنت و قانون تغییرناپذیر الهی و برای همه انسان ها است.

(دین و زندگی دوازدهم، درس ۶، صفحه ۷۱)

۴۳-

(وفییره کاغذی)

در عبارت قرآنی «إِنَّمَا نُمَلِّئُ لَهُم»، مرجع ضمیر «هُم»، کفار هستند. خداوند می فرماید: «آنان که کافر شدند، تصور نکنند که اگر به آن ها مهلت می دهیم به نفع آن هاست. ما به آن ها مهلت می دهیم تا بر گناهان خود بیفزایند.»
در عبارت قرآنی «لَفَتْنَا عَلَيْهِم»، منظور از «هم»، مؤمنان باتقوا هستند. قرآن کریم می فرماید: «اگر مردم شهر ایمان آورده و تقوا پیشه می کردند، قطعاً بر کاتی از آسمان و زمین برایشان می گشودیم.»

(دین و زندگی دوازدهم، درس ۶، صفحه های ۷۱ و ۷۲)

۴۴-

(امین اسریان پور)

روی آوردن دنیا و لذت های دنیوی به برخی انسان های گناهکار نشانه لطف خداوند به آنان نیست. یعنی سنت خدا بر این است که هم به افراد خواهان دنیا و هم به افراد خواهان آخرت، مدد می رساند و امکانات رسیدن به خواسته های شان را فراهم می کند. البته اینان عواقب زیانبار تصمیم خود را در آخرت مشاهده خواهند کرد. این مفهوم، بیانگر سنت امداد الهی است که در آیه «كُلًّا نُمِدُّ هُوَآءًا وَ هُوَآءًا مِّنْ عَطَايَ رَبِّكَ...» تجلی یافته است.

(دین و زندگی دوازدهم، درس ۶، صفحه های ۷۱ و ۷۲)

۴۵-

(مفسر رضایی بقا)

متناسب بودن قدر و قضای الهی به طور عمومی و تعمیم دادن آن به کل آفرینش، در آیه «إِنَّا كُلَّ شَيْءٍ خَلَقْنَاهُ بِقَدَرٍ»: «ما هر چیزی را بر اساس اندازه ای آفریدیم»، اشاره شده است. خداوند پس از بیان نعمت هایش در آیه «اللَّهُ الَّذِي سَخَّرَ لَكُمْ الْبَحْرَ لَتَجْرَىٰ أَلْفُكُ فِيهِ بِأَمْرِهِ وَ لَتَسْتَبِقُوا مِنْ فَضْلِهِ وَ لَعَلَّكُمْ تَشْكُرُونَ» شکرگزاری بندگان را هدف منت گذاری بر آن ها بیان می کند.

(دین و زندگی دوازدهم، درس ۵، صفحه ۶۲)

۴۶-

(مفسر رضایی بقا)

آن گاه که زلیخا در برابر زنان دربار، رفتار حضرت یوسف (ع) را بیان کرد، گفت: «وَ لَقَدْ رَأَوْنَهُ عَنْ نَفْسِهِ فَاسْتَعْصَمَ: من در بی کامجویی از او بودم و او خویشتن نگاه داشت» و به عصمت و پاکدامنی حضرت یوسف (ع) اعتراف کرد.

حضرت یوسف (ع) به درگاه خدا عرضه داشت: «وَ إِنَّا لَنَصِرُ عَنِّي كَيْدَهُنَّ أَصْبُ إِلَيْهِنَّ وَ أَكُنَّ مِنَ الْجَاهِلِينَ: و اگر مکر این زنان را از من دور نگردانی، به آن ها میل می کنم و از جاهلان می گردم»، یعنی گناه نکردن خود را مشروط به یاری از جانب خداوند می داند.

(دین و زندگی دوازدهم، درس ۴، صفحه ۵۰)

۴۷-

(وفییره کاغذی)

ترک گناه و توجه به واجبات و اطاعت از خداوند، درخت اخلاص را آبیاری می کند و رشد می دهد. امام صادق (ع) درباره یکی از مراتب بالای اخلاص می فرماید: «عمل خالصی عملی است که دوست نداری جز خدا کسی تو را به خاطر آن ستایش و تمجید کند.»

(دین و زندگی دوازدهم، درس ۴، صفحه های ۴۴ و ۴۹)

۴۸-

(سیرامسان هنری)

بیت مذکور از حافظ به نفوذناپذیری در برابر وسوسه های شیطان، از میوه های درخت اخلاص اشاره دارد و حضرت علی (ع) فرمود: «خداوند بدان جهت روزه را واجب کرد تا اخلاص مردم را بیازماید.»

(دین و زندگی دوازدهم، درس ۴، صفحه ۳۹)

۴۹-

(مرتضی مستنکی کبیر)

در خطبه ای که حضرت زینب (س) در شام و در برابر یزید ایراد کرد، یزید را مورد خطاب قرار داد: «... اندکی آرام گیر، مگر سخن خدای را فراموش کرده ای که فرمود: آنان که کافر شدند تصور نکنند که اگر به آنان مهلت می دهیم (این مهلت) به نفع آن ها است فقط به این خاطر به آنان مهلت می دهیم تا بر گناهان خود بیفزایند و برای آنان عذاب خوار کننده خواهد بود: «وَ لَا يَحْسِبَنَّ.. لِيَزَادُوا إِثْمًا وَ لَهُمْ عَذَابٌ مَّهِينٌ»

عبارت قرآنی «من حیث لا یعلمون» در آیه «والذین کذبوا بآیاتنا...» درباره سنت استدرج است.

(دین و زندگی دوازدهم، درس ۶، صفحه های ۷۲ و ۸۰)

۵۰-

(سیرهای سرکشیک زاره)

همه موارد مذکور، صحیح می باشد.

(دین و زندگی دوازدهم، درس ۵، صفحه های ۵۹، ۶۰ و ۶۴)

دین و زندگی (۲)

-۵۱

(مفسر رضایی بقا)

قدرت الهی در برافراشتن آسمان، در آیه «وَ السَّمَاءَ بَنَيْنَاهَا بِأَيْدٍ وَإِنَّا لَمُوسِعُونَ» و آسمان را با قدرت خود برافراشتیم و همواره آن را وسعت می‌بخشیم.» جلوه یافته است. آن‌گاه که نهایت عجز و ناتوانی مخلوقات در آوردن یک سوره همانند قرآن اثبات شود، اوج اعجاز قرآن مفهوم می‌گردد. عبارت نورانی «قُلْ فَاتُوا بِسُورَةٍ مِّثْلِهِ»: «بگو اگر می‌توانید یک سوره همانند آن را بیاورید.»، به ناتوانی انسان‌ها در آوردن یک سوره اشاره می‌کند.

(دین و زندگی یازدهم، درس ۴، صفحه‌های ۳۸ و ۴۳)

-۵۲

(مرتضی مفسن‌کبیر)

قرآن کریم منشأ (خاستگاه) اصلی اختلافات و چند دینی را از ناحیه آن دسته از رهبران دینی می‌داند که به‌خاطر حفظ منافع دنیوی (ثروت و قدرت) پیامبر جدید را انکار می‌کردند و منشأ اصلی اختلاف در ادیان الهی می‌شدند، این دلیل دربارهٔ ادیانی است که منشأ اصلی آن‌ها الهی است و قرآن کریم شباهت تعلیم پیامبران را این‌گونه بیان می‌کند: «إِنَّا أَوْحَيْنَا إِلَيْكَ كَمَا أَوْحَيْنَا إِلَىٰ نُوحٍ وَ الْبَنِيِّينَ مِنْ بَعْدِهِ: مَا هُمْ جِنَانٌ كَمَا بِهِ نُوحٌ وَ پیامبران بعد از او وحی کردیم، به تو [نیز] وحی کردیم.» که به کلید واژه «کما» به معنای «همانند» باید توجه کنیم.

(دین و زندگی یازدهم، درس ۲، صفحه‌های ۱۹ و ۲۰)

-۵۳

(سپهری سرکشیک‌زاده)

قرآن کریم برای نیاز ثابتی مثل دادوستد، یک قاعده و اصل ثابت دارد: اینکه خداوند معامله را حلال کرده است، اما ربا را حرام اعلام کرده است. فقها و مجتهدان براساس اصول ثابت و با تحقیق و مطالعه در کتاب و سنت شکل‌های خاص ربا و معامله را در زمان‌های مختلف اعلام می‌کنند.

(دین و زندگی یازدهم، درس ۳، صفحه ۲۶)

-۵۴

(مرتضی مفسن‌کبیر)

آیه شریفه «قَالَ رَبُّنَا الَّذِي أَعْطَىٰ كُلَّ شَيْءٍ حَلْفَهُ ثُمَّ هَدَىٰ»: «گفت پروردگار ما همان کسی است که آفرینش هر چیزی را به او بخشیده، سپس [او را] هدایت کرده است.»، دربارهٔ هدایت عمومی همهٔ مخلوقات است و براساس کلید واژه «ثُمَّ» آفرینش مقدم بر هدایت‌بخشی خداوند است. این آیه اشاره به هدایت تشریحی یعنی هدایت از طریق پیامبران و صفت لطف و رحمت الهی ندارد.

(دین و زندگی یازدهم، درس ۱، صفحه ۱۸)

-۵۵

(مفسر رضایی بقا)

مطابق فعالیت کتاب درسی در صفحه ۱۸، در صورت نازل شدن برنامهٔ الهی (دین) به‌طور کامل بر انسان نخستین و تکرار نشدن آن، انسان‌های همان عصر، آن را نمی‌فهمیدند و درک نمی‌کردند. زیرا این برنامه فراتر از عقل و درک آنان بود. پس «رشد تدریجی سطح فکر مردم»، نادیده گرفته می‌شد. برای انسان‌های دیگر عصرها نیز دین دچار تحریف و یا نابودی کلی می‌شد و به‌صورت دقیق و بدون تحریف به دست انسان‌های بعد نمی‌رسید. پس «اصلاح تحریف‌های وارد شده در تعلیمات پیامبر پیشین»، دچار اختلال و چالش می‌گردید.

دقت کنید که «آمادگی جامعه بشری برای دریافت برنامهٔ کامل زندگی»، از عوامل ختم نبوت است، نه تجدید نبوت.

(دین و زندگی یازدهم، درس ۲، صفحه‌های ۱۷ و ۱۸)

-۵۶

(مفسر رضا فرهنگیان)

این‌که قرآن کریم تحریف نشده، یعنی به تکمیل و تصحیح نیازی ندارد و با تلاش مسلمانان و در پرتو عنایت الهی و اهتمامی که پیامبر (ص) در جمع‌آوری و تنظیم قرآن داشت، این کتاب دچار تحریف نشده است.

(دین و زندگی یازدهم، درس ۳، صفحه ۲۵)

-۵۷

(مفسر کاغزی)

این‌که انسان بتواند از همهٔ سرمایه‌هایی که خدا به او داده، به خوبی بهره‌مند شود و به آن هدف برتری که خداوند در خلقت او قرار داده است، برسد، مؤید نیاز به «کشف راه درست زندگی» است و این‌که اگر هدف حقیقی خود را شناسد یا در شناخت آن دچار خطا شود، عمر خود را از دست داده است، دربارهٔ «شناخت هدف زندگی» می‌باشد.

(دین و زندگی یازدهم، درس ۱، صفحه‌های ۵ و ۶)

-۵۸

(مفسر رضایی بقا)

پاسخ به سؤال‌های اساسی و نیازهای برتر انسان، باید همه‌جانبه باشد؛ به‌طوری‌که به نیازهای مختلف انسان به‌طور هماهنگ پاسخ دهد. زیرا ابعاد جسمی و روحی، فردی و اجتماعی و دنیوی و اخروی وی، پیوند و ارتباط کامل و تنگاتنگی با هم دارند و نمی‌توان برای هر بُعدی جداگانه برنامه‌ریزی کرد.

(دین و زندگی یازدهم، درس ۱، صفحه ۷)

-۵۹

(محبوبه ایتسام)

زیبایی لفظی قرآن سبب شد که بسیاری از مردم به‌خصوص ادیبان و دانشمندان تحت‌تأثیر آن، مسلمان شوند.

برای این‌که مردم زمان پیامبر (ص) به معجزه بودن قرآن اعتراف کنند و آیندگان هم معجزه بودن آن را تأیید نمایند، از این رو خداوند معجزهٔ اصلی پیامبر (ص) را قرآن کریم و از نوع کتاب قرار داد.

(دین و زندگی یازدهم، درس ۴، صفحه‌های ۳۸ و ۴۱)

-۶۰

(ابوالفضل امرزاده)

تأثیرناپذیری قرآن از عقاید دوران جاهلیت: در هر دوره‌ای از زمان، مجموعه‌ای از افکار، عقاید و آداب و رسوم که از آن به فرهنگ تعبیر می‌شود، مردم را کم و بیش تحت‌تأثیر قرار می‌دهد. فرهنگ مردم حجاز، آمیزه‌ای از عقاید نادرست و آداب و رسوم خرافی و شرک‌آلود بود. با وجود این، قرآن کریم نه‌تنها از این فرهنگ تأثیر نپذیرفت، بلکه به‌شدت با آداب جاهلی و رسوم خرافی آن مبارزه کرد و به اصلاح جامعه پرداخت و از موضوع‌هایی همچون عدالت‌خواهی، علم دوستی، معنویت و حقوق برابر انسان‌ها سخن گفته است.

خداوند در قرآن می‌فرماید: «اگر قرآن از نزد غیرخدا بود قطعاً در آن اختلاف و سازگاری پیدا می‌کردند.»

(دین و زندگی یازدهم، درس ۳، صفحه ۴۲)

زبان انگلیسی ۳

۶۱-

(علی شکوهی)

ترجمه جمله: «جاستین مقدار زیادی کیک‌های خوشمزه پر شده با سیب درست کرد و چند تکه را به همسایه پیرمان، آقای فراو، داد.»

- (۱) بنابراین
(۲) اما
(۳) و
(۴) یا

نکات مهم درسی

برای پیوند دادن مفاهیم هم‌پایه و مشابه باید از "and" استفاده کرد. ممکن است "so" به معنی «بنابراین» در این جمله، مفهوم درستی داشته باشد، اما توجه داشته باشید که بعد از "so" در چنین جملاتی، باید نهاد به کار رفته باشد نه فعل.

(گرامر)

۶۲-

(یواز مؤمنی)

ترجمه جمله: «سیاست‌های دولت آن‌ها در مورد آموزش منجر به سختی‌های بسیاری برای خانواده‌ها شده است تا شهریه‌ها و هزینه‌های آموزش را بپردازند.»

- (۱) تصور کردن
(۲) منجر شدن
(۳) بهبود بخشیدن
(۴) افزایش دادن

(واژگان)

۶۳-

(میرحسین زاهدی)

ترجمه جمله: «تمایل دارم از شما بخواهم که لطفاً رزومه مفیدی را برای ما بفرستید که بتواند مهارت‌ها و تجارب و دستاوردهای شما را برجسته کند.»

- (۱) پیچیده کردن
(۲) ارتباط دادن
(۳) قدردانی کردن
(۴) برجسته کردن

(واژگان)

۶۴-

(رضا کیاسالار)

ترجمه جمله: «هرگز آن روزهای خوش را فراموش نمی‌کنم که همه ما سرگرم گرد آوردن لیست اسامی مهمان‌هایی بودیم که قرار بود برای مراسم عروسی خواهرم دعوت کنیم.»

- (۱) منتشر کردن
(۲) افسرده کردن
(۳) اندازه گرفتن
(۴) گرد آوردن

(واژگان)

۶۵-

(شهاب اناری)

ترجمه جمله: «برای بهبود تلفظتان در انگلیسی ممکن است از نمادهای بین‌المللی فونتیک که معمولاً در اول دیکشنری‌ها داده می‌شود، استفاده کنید.»

- (۱) وزن
(۲) نماد
(۳) آداب و رسوم
(۴) اشتباه

(واژگان)

۶۶-

(عبدالرشید شفیعی)

ترجمه جمله: «به‌خاطر اشتباهات وحشتناک، شرکت قادر نبود از همه منابع موجودش به شکل تأثیرگذار استفاده کند.»

- (۱) به‌طور مؤثر
(۲) سخاوتمندانه
(۳) به‌طور معنادار
(۴) به‌طور بی‌دقت

(واژگان)

۶۷-

(مهوری مسمری)

ترجمه جمله: «طبق متن، (کتاب) کمپ لایف در نیمه دوم قرن نوزدهم چاپ شد.»

(درک مطلب)

۶۸-

(مهوری مسمری)

ترجمه جمله: «کلمه "flood" در پاراگراف سوم از لحاظ معنایی نزدیک‌ترین به "a lot of people" است.»

(درک مطلب)

۶۹-

(مهوری مسمری)

ترجمه جمله: «متن برای پاسخ‌گویی به کدام‌یک از سوالات زیر، اطلاعات کافی را فراهم می‌کند؟»

«بعد از انتشار کتاب «کمپ لایف» بازدیدکنندگان کجا را به عنوان مقصد گردشگری انتخاب کردند؟»

(درک مطلب)

۷۰-

(مهوری مسمری)

ترجمه جمله: «اولین جمله متن «ردو رفتن اشاره می‌کند به فعالیتی که شامل ... می‌شود، یک تعریف است.»

(درک مطلب)

		زبان انگلیسی ۲	
-۷۶	(پوار مؤمنی)	(۱) معمولی	(۲) غیر قابل شمارش
(۳) غیر ممکن	(۴) مهم		
		(کلوز تست)	

-۷۷	(ممنر ریعی نهر آباری)	(واژگان)	
ترجمه جمله: «هدف اصلی این متن مقایسه و تضاد دو نوع رصدخانه است.»			
		(پوار مؤمنی)	
(۱) بین المللی	(۲) غیر محبوب		
(۳) نزدیک	(۴) کوچک		
		(کلوز تست)	

-۷۸	(ممنر ریعی نهر آباری)	(پوار مؤمنی)	
ترجمه جمله: «کدام جمله درباره رصدخانه‌های زمینی درست است؟»			
«آن‌ها را می‌توان بسیار سریع‌تر و ارزان‌تر تعمیر کرد.»			
		(کلوز تست)	

-۷۹	(ممنر ریعی نهر آباری)	(پوار مؤمنی)	
ترجمه جمله: «در کوه‌های مرتفع، جو زمین رقیق‌تر است. این کمک می‌کند اجرام دور دست به‌طور واضح‌تری دیده شوند.»			
		(کلوز تست)	

-۸۰	(ممنر ریعی نهر آباری)	(پوار مؤمنی)	
ترجمه جمله: «بر طبق متن، هرچه تلسکوپ‌های نوری از شهرهای بزرگ دورتر جای‌گذاری شوند، آلودگی نوری کم‌تر خواهد بود.»			
		(کلوز تست)	

		(پوار مؤمنی)	
		(۱) دیدن	
		(۲) جست‌وجو کردن	
		(۳) ترک کردن	
		(۴) تلاش کردن	
		عبارت "meet the needs of someone" به معنای «برطرف کردن نیازهای کسی» است.	
		(کلوز تست)	

پاسخ نامه اختصاصی

سایت کنکور

Konkur.in

بنیاد علمی آموزشی قلمچی (وقف عام)

دفتر مرکزی: خیابان انقلاب بین صبا و فلسطین پلاک ۹۲۳ بنیاد علمی آموزشی قلمچی (وقف عام) ۶۴۶۳-۰۲۱

«تمام دارایی‌ها و درآمدهای بنیاد علمی آموزشی قلمچی وقف عام است بر گسترش دانش و آموزش»

ریاضی و آمار (۳)

-۸۵

(معمربهیرایی)

باید میانگین و انحراف معیار داده‌ها را محاسبه کنیم:

$$\bar{x} = \frac{\text{مجموع}}{\text{تعداد}} = \frac{28}{7} = 4$$

$$\sigma^2 = \frac{(1-4)^2 + (2-4)^2 + (3-4)^2 + (4-4)^2 + (5-4)^2 + (6-4)^2 + (7-4)^2}{7}$$

$$= \frac{9+4+1+0+1+4+9}{7} = \frac{28}{7} = 4 \rightarrow \sigma = 2 \text{ انحراف معیار}$$

با دقت در نمودار گزینه «۴» متوجه می‌شویم که: $\bar{x} = 4, \sigma = 6 - 4 = 2$

(ریاضی و آمار (۳)، آمار و احتمال، صفحه‌های ۳۵ و ۳۶)

-۸۶

(معمربهیرایی)

ارائه نمودارها و جدول‌ها متعلق به گام چهارم (تحلیل داده‌ها) چرخه آمار می‌باشد. انتخاب شیوه اندازه‌گیری مناسب مربوط به گام دوم (طرح و برنامه‌ریزی) چرخه آمار است. ضمناً ایده‌های جدید مربوط به گام پنجم (بحث و نتیجه‌گیری) می‌باشد.

(ریاضی و آمار (۳)، آمار و احتمال، صفحه‌های ۳۰ تا ۳۸)

-۸۷

(رهیم مشتاق‌نظم)

ابتدا داده‌ها را از کوچک به بزرگ مرتب می‌کنیم:

۱۴, ۱۴, ۱۴, ۱۵, ۱۵, ۱۶, ۱۶, ۱۶, ۱۷, ۱۷, ۱۸, ۱۸

میان = ۱۶

$$17 = \frac{17+17}{2} = \text{چارک سوم} \quad \text{و} \quad \frac{14+15}{2} = 14.5 = \text{چارک اول}$$

$$IQR = 17 - 14.5 = 2.5$$

$$18 - 14 = 4 \Rightarrow 4 - 2.5 = 1.5 = \text{دامنه تغییرات}$$

(ریاضی و آمار (۳)، آمار و احتمال، صفحه‌های ۳۵ و ۳۶)

-۸۸

(امیر زراندوز)

در مرحله سوم چرخه آمار اشتباه رخ داده است چون هدف این نظرسنجی، بررسی مدت زمان تماشای تلویزیون نیست بلکه باید مشخص شود که هر دانش‌آموز چه نوع برنامه‌هایی را مشاهده می‌کند. (مانند فیلم، مستند، مسابقه و ...). بنابراین جمع‌آوری داده‌ها باید دوباره انجام شود.

(ریاضی و آمار (۳)، آمار و احتمال، صفحه‌های ۳۰ تا ۳۴)

-۸۹

(فاطمه فوهمیان)

از روی نمودار نتیجه می‌گیریم که:

$$\sigma = 10 - 8 = 2 \Rightarrow \sigma^2 = 2^2 = 4 \text{ (واریانس داده‌های اولیه)}$$

می‌دانیم جمع و تفریق داده‌ها با یک عدد ثابت، تأثیری روی واریانس ندارد پس با توجه به این که داده‌ها ۳ برابر شده‌اند با فرض $k = 3$ خواهیم

$$\sigma'^2 = k^2 \times \sigma^2 \text{ نوشت:}$$

$$\Rightarrow \sigma'^2 = 3^2 \times 4 = 36$$

(ریاضی و آمار (۳)، آمار و احتمال، صفحه‌های ۳۰ تا ۳۴)

-۸۱

(امیر زراندوز)

توجه کنید که اعضای پیشامد A همگی باید جزء فضای نمونه (S) باشند، لذا خواهیم داشت:

$$S = \{20, 21, 22, \dots, 110\} \Rightarrow n(S) = 110 - 20 + 1 = 91$$

$$A = \{21, 23, \dots, 49\} \Rightarrow n(A) = \frac{49-21}{2} + 1 = 15$$

$$\Rightarrow P(A) = \frac{n(A)}{n(S)} = \frac{15}{91}$$

$$\Rightarrow P(A') = 1 - P(A) = 1 - \frac{15}{91} = \frac{76}{91}$$

(ریاضی و آمار (۳)، آمار و احتمال، صفحه‌های ۲۲ تا ۲۷)

-۸۲

(امیر زراندوز)

(حداقل ۲ نفرشان در یک روز هفته متولد شده باشند) ← متمم

A'

(هیچ کدام از ۳ نفر در یک روز متولد نشده باشند)

A

$$P(A) = \frac{n(A)}{n(S)} = \frac{7 \times 6 \times 5}{7 \times 7 \times 7} = \frac{30}{49}$$

$$P(A') = 1 - P(A) = 1 - \frac{30}{49} = \frac{19}{49}$$

(ریاضی و آمار (۳)، آمار و احتمال، صفحه‌های ۲۲ تا ۲۷)

-۸۳

(امیر زراندوز)

تمام موارد مطرح شده در گزینه‌های ۱، ۲ و ۴ جزء مرحله طرح و برنامه‌ریزی هستند ولی حذف داده‌های دورافتاده مربوط به گام سوم چرخه آمار می‌باشد. نام گام سوم در چرخه آمار، داده‌ها می‌باشد که شامل گردآوری، سازماندهی و پاکسازی داده‌هاست. ضمناً توجه کنید که گام دوم چرخه آمار شامل روش اندازه‌گیری، روش نمونه‌گیری و روش انجام کار است.

(ریاضی و آمار (۳)، آمار و احتمال، صفحه‌های ۳۰ و ۳۲)

-۸۴

(معمربهیرایی)

اعداد ۳ و ۴ برای جنسیت افراد، نادرست هستند. هم‌چنین گروه خونی B⁺ وجود ندارد. ضمناً یک انسان، محال است که قدش ۸/۳ متر باشد و در نهایت این که وزن یک انسان (مخصوصاً بچه ۴ ساله) نمی‌تواند ۶۵۳ کیلوگرم باشد.

(ریاضی و آمار (۳)، آمار و احتمال، صفحه‌های ۳۳ و ۳۴)

(معمربهیرایی)

-۹۶

$$(\sqrt{2x-y})(2x^2 + \sqrt{2xy} + y^2) = (\sqrt{2x})^3 - y^3$$

$$\xrightarrow{x=\sqrt{2}, y=2} \text{عبارت} = (\sqrt{2} \times \sqrt{2})^3 - 2^3 = (\sqrt{4})^3 - 2^3$$

$$= 64 - 8 = 56$$

(ریاضی و آمار (۱)، عبارتهای پیری، صفحههای ۱۵ و ۱۶)

(فاطمه فویمیان)

-۹۷

$$(x + \frac{1}{4}y)^3 = x^3 + 3x^2 \times \frac{1}{4}y + 3x \times (\frac{1}{4}y)^2 + (\frac{1}{4}y)^3$$

$$= x^3 + \frac{3}{4}x^2y + \frac{3}{16}xy^2 + \frac{1}{64}y^3$$

$$y(\frac{1}{2}x - \frac{1}{8}y)^2 = y(\frac{1}{4}x^2 - \frac{1}{8}xy + \frac{1}{64}y^2)$$

$$= \frac{1}{4}x^2y - \frac{1}{8}xy^2 + \frac{1}{64}y^3$$

$$\Rightarrow A = x^3 + \frac{1}{4}x^2y + \frac{5}{16}xy^2$$

(ریاضی و آمار (۱)، عبارتهای پیری، صفحههای ۱۰ تا ۱۶)

(رفیم مشتاقی نظم)

-۹۸

$$15x^5(x^2+8)^3 - 10x^3(x^2+8)^4$$

$$= 5x^3(x^2+8)^3(3x^2-2(x^2+8))$$

$$= 5x^3(x^2+8)^3(x^2-16) = 5x^3(x^2+8)^3(x-4)(x+4)$$

بنابراین $x+2$ در تجزیه وجود ندارد.

(ریاضی و آمار (۱)، عبارتهای پیری، صفحههای ۱۰ تا ۱۶)

(موسا عفتی)

-۹۹

برای سادهسازی عبارت، ابتدا کسر اول را نوشته سپس تقسیم را به ضرب تبدیل کرده و در نهایت کسر دوم را معکوس می‌کنیم.

$$A = 3x^2 - 5x - 2$$

$$\frac{x^2}{3A} \rightarrow 3A = 9x^2 - 15x - 6$$

$$\Rightarrow 3A = (3x-6)(3x+1)$$

$$\Rightarrow 3A = 3(x-2)(3x+1)$$

$$\Rightarrow A = (x-2)(3x+1)$$

روش تجزیه A فاکتورگیری / اتحاد مزدوج

$$\frac{2x^2-2}{9x^2+1+6x} \times \frac{3x^2-5x-2}{x^2-2-x}$$

اتحاد مربع دوجمله‌ای اتحاد جمله مشترک

$$= \frac{2(x-1)(x+1)}{(3x+1)^2} \times \frac{(x-2)(3x+1)}{(x-2)(x+1)} = \frac{2x-2}{3x+1}$$

(ریاضی و آمار (۱)، عبارتهای پیری، صفحههای ۱۸ تا ۲۴)

(موسا عفتی)

-۹۰

در تمام توابع مربوط به گزینه‌های «۱، ۳ و ۴» دامنه زیرمجموعه‌ای از اعداد حقیقی است ولی در گزینه «۲» دامنه، زیرمجموعه‌ای از اعداد طبیعی (N) می‌باشد:

مقدار درآمد کشور $\rightarrow$ شماره سال‌ها (۱۳۸۰ الی ۱۳۹۶)

$$\text{دامنه} = \{1380, 1381, 1382, \dots, 1396\}$$

دقت دارید که اندازه ضلع مکعب یا شعاع دایره می‌تواند عدد اعشاری هم باشد هم چنین لحظه‌های مختلف که در گزینه «۴» مطرح شده است می‌توانند اعشاری نیز باشند.

(ریاضی و آمار (۳)، الگوهای فطی، صفحههای ۴۶ تا ۵۳)

ریاضی و آمار (۱)

(علیرضا پورقلی)

-۹۱

عبارتی گویا است که صورت و مخرج آن چندجمله‌ای باشد.

صورت کسر گزینه «۳» به دلیل وجود $\sqrt{x}$ چندجمله‌ای نیست.

(ریاضی و آمار (۱)، عبارتهای پیری، صفحههای ۱۸ و ۱۹)

(معمربهیرایی)

-۹۲

$$(3)(x+2+3) = (x+2+3)(x+3) - (x)(x+3)$$

$$= (x+5)(x+3) - 3x = x^2 + 8x + 15 - 3x = x^2 + 5x + 15$$

(ریاضی و آمار (۱)، عبارتهای پیری، صفحههای ۱۰ تا ۱۶)

(فاطمه فویمیان)

-۹۳

$$\frac{x^3 + 6x^2 + 9x}{x^3 - 9x} = \frac{x(x^2 + 6x + 9)}{x(x^2 - 9)} = \frac{x^2 + 6x + 9}{x^2 - 9}$$

$$= \frac{(x+3)^2}{(x+3)(x-3)} = \frac{x+3}{x-3}$$

(ریاضی و آمار (۱)، عبارتهای پیری، صفحههای ۱۸ تا ۲۰)

(معمربهیرایی)

-۹۴

با توجه به الگوی مثلث خیام داریم:

$$5 + x = 15 \Rightarrow x = 10$$

$$x + z = 20 \xrightarrow{x=10} z = 10$$

$$z + 5 = t \xrightarrow{z=10} t = 15$$

$$t + 6 = y \xrightarrow{t=15} y = 21$$

$$\Rightarrow x + y = 10 + 21 = 31$$

(ریاضی و آمار (۱)، عبارتهای پیری، صفحههای ۱۳ و ۱۴)

(علیرضا پورقلی)

-۹۵

مخرج کسر نباید صفر باشد، پس باید مخرج را برابر صفر قرار دهیم.

$$am^2 - 25a = 0 \xrightarrow{\text{فاکتور}} a(m^2 - 25) = 0 \Rightarrow \begin{cases} a = 0 \\ m^2 - 25 = 0 \Rightarrow m^2 = 25 \Rightarrow \begin{cases} m = 5 \\ m = -5 \end{cases} \end{cases}$$

(ریاضی و آمار (۱)، عبارتهای پیری، صفحههای ۱۸ تا ۲۴)

۱۰۶- (رهیم مشتاق نظم)

چون $q \sim$ درست است، پس گزاره مرکب $(sv \sim q)$ درست است. بنابراین ارزش ترکیب فصلی گزاره موردنظر با گزاره $(p \wedge \sim r)$ نیز درست خواهد بود.

(ریاضی و آمار (۲)، آشنایی با منطق و استدلال ریاضی، صفحه‌های ۲ تا ۱۱)

۱۰۷- (امیر زرانروز)

$$\sim(\sim p \Rightarrow q) \wedge (p \Leftrightarrow q) \equiv \underbrace{(p \vee q)}_T \wedge (p \Leftrightarrow q)$$

تبدیل شرطی به فصلی

$$\equiv F \wedge (p \Leftrightarrow q) \equiv F$$

دقت کنید که ارزش گزاره‌های p و q $\sim q$ برای ما نامعلوم هستند پس گزینه‌های (۳) و (۴) نادرست‌اند.

(ریاضی و آمار (۲)، آشنایی با منطق و استدلال ریاضی، صفحه‌های ۲ تا ۱۱)

۱۰۸- (مهسا عفتی)

مجموع جواب‌های معادله $x^2 - 5x + 4 = 0$ برابر است با:

$$\text{مجموع ریشه‌ها} = -\frac{b}{a} = \frac{-(-5)}{1} = 5$$

ارزش گزاره داده شده نادرست است.

در گزینه «۳» نیز ارزش گزاره نادرست است زیرا اگر S مجموع و P حاصل ضرب ریشه‌های یک معادله درجه دوم باشند؛ آن‌گاه آن معادله همواره

به صورت $x^2 - Sx + P = 0$ است.

(ریاضی و آمار (۲)، آشنایی با منطق و استدلال ریاضی، صفحه‌های ۲ تا ۱۱)

۱۰۹- (مهسا عفتی)

موارد (آ) و (ب) درست هستند.

در مورد (پ) در گزاره $p \Rightarrow \sim p$ زمانی که p درست باشد ارزش گزاره شرطی نادرست است اما اگر p گزاره‌ای نادرست باشد گزاره شرطی به انتقای مقدم درست است.

در مورد (ت) هم‌ارزی به صورت $q \equiv \sim q \wedge (p \vee \sim q) \equiv \sim q$ درست است.

(ریاضی و آمار (۲)، آشنایی با منطق و استدلال ریاضی، صفحه‌های ۲ تا ۱۱)

۱۱۰- (امیر زرانروز)

$$\sim(p \Rightarrow (\sim q \vee r)) \equiv \sim(\sim p \vee (\sim q \vee r))$$

$$\equiv p \wedge \sim(\sim q \vee r) \equiv p \wedge (q \wedge \sim r)$$

(ریاضی و آمار (۲)، آشنایی با منطق و استدلال ریاضی، صفحه‌های ۲ تا ۱۱)

۱۰۰- (رهیم مشتاق نظم)

$$\frac{1}{(x-2)(x+2)} - \frac{1}{(x-2)^2} + \frac{1}{2-x}$$

$$= \frac{x-2-(x+2)-(x-2)(x+2)}{(x-2)^2(x+2)}$$

$$= \frac{x-2-x-2-x^2+4}{(x-2)^2(x+2)} = \frac{-x^2}{(x-2)^2(x+2)} = \frac{-x^2}{(x-2)(x^2-4)}$$

(ریاضی و آمار (۱)، عبارات‌های پیری، صفحه‌های ۱۸ تا ۲۴)

ریاضی و آمار (۲)

۱۰۱- (فاطمه فحیمیان)

به جمله‌ای خبری که دارای دقیقاً یکی از ارزش‌های درست یا نادرست باشد، اگرچه درستی یا نادرستی آن را ندانیم یک گزاره می‌گویند.

« $1+2^3$ عدد مربع کامل است.» جمله خبری درست است پس یک گزاره درست است.

(ریاضی و آمار (۲)، آشنایی با منطق و استدلال ریاضی، صفحه‌های ۲ و ۳)

۱۰۲- (امیر زرانروز)

ترکیب عطفی $p \wedge q$ زمانی درست است که p و q هر دو درست باشند، در گزینه «۴» هر دو گزاره درست هستند.

تشریح سایر گزینه‌ها:

گزینه «۱»: کتاب قرآن ۱۱۴ سوره دارد.

گزینه «۲»: سوره توبه با بسم‌الله شروع نمی‌شود.

گزینه «۳»: صفر عددی طبیعی نیست.

(ریاضی و آمار (۲)، آشنایی با منطق و استدلال ریاضی، صفحه‌های ۲ تا ۵)

۱۰۳- (مهمرب بهیرایی)

ارزش گزاره شرطی در حالتی که مقدم درست و تالی نادرست باشد، نادرست است. پس گزاره «اگر ۲ عددی اول باشد، آن‌گاه ۳۱ عددی مرکب است» نادرست است. مقدم، درست، تالی، نادرست

در گزینه‌های «۱» و «۴» مقدم نادرست و در گزینه «۲» هم مقدم و هم تالی درست هستند.

(ریاضی و آمار (۲)، آشنایی با منطق و استدلال ریاضی، صفحه‌های ۶ و ۷)

۱۰۴- (مهمرب بهیرایی)

$$(p \wedge q) \Leftrightarrow (\sim p \wedge r) \equiv (T \wedge F) \Leftrightarrow (F \wedge r)$$

$$\equiv F \Leftrightarrow F \equiv T$$

$$(\sim p \Rightarrow r) \Rightarrow \sim q \equiv (F \Rightarrow r) \Rightarrow T \equiv T \Rightarrow T \equiv T$$

(ریاضی و آمار (۲)، آشنایی با منطق و استدلال ریاضی، صفحه‌های ۲ تا ۱۱)

۱۰۵- (مهمرب بهیرایی)

ارزش $\sim p \Leftrightarrow \sim q$ درست است اگر ارزش p و q یکسان باشند، پس ارزش $\square$ نادرست است. در ترکیب فصلی اگر حداقل یکی از دو گزاره درست باشد، دارای ارزش درست است و اگر هر دو گزاره ارزش نادرست داشته باشند، نادرست است. پس $\square$ و Δ

(ریاضی و آمار (۲)، آشنایی با منطق و استدلال ریاضی، صفحه‌های ۲ تا ۱۱)

اقتصاد

-۱۱۵

(فاطمه قویمیان)

درصد $\frac{24}{5} = 21 + \frac{3}{5}$ = سهم دهک دهم در سال ۲۰۱۷ میلادی
با محاسبه نسبت دهک دهم به دهک اول در کشورهای مختلف شاخصی به
دست می‌آید که برای مقایسه وضعیت توزیع درآمد بین آن‌ها به کار می‌رود.
هرچه این نسبت بیشتر باشد، توزیع درآمد در آن جامعه نامناسب‌تر است.

$$\text{درصد} = \frac{\text{سهم دهک دهم}}{\text{سهم دهک اول}} = \frac{21}{3} = \frac{24}{5} \Rightarrow x = \frac{3}{5}$$

اگر سهم دهک اول در سال ۲۰۱۷ میلادی برابر با $\frac{3}{5}$ درصد باشد
شاخص وضعیت توزیع درآمد در سال ۲۰۱۶ و ۲۰۱۷ میلادی برابر می‌شود
بنابراین برای داشتن توزیع مناسب‌تر درآمد در سال ۲۰۱۷ میلادی سهم
دهک اول باید از $\frac{3}{5}$ بیشتر باشد.

(اقتصاد، فقر و توزیع درآمد، صفحه‌های ۸۶ و ۸۷)

-۱۱۶

(سارا شریفی)

$$\text{الف) (سهم دهک دهم)} \times \frac{2}{3} = \text{سهم دهک نهم}$$

$$\frac{24}{2} = 12 \Rightarrow \text{سهم دهک دهم} = 12 \times \frac{3}{2} = 18$$

$$\frac{24}{3} = 8 = \frac{\text{سهم دهک دهم}}{\text{سهم دهک اول}}$$

$$\text{ب) } 100 = 10 + 9 + 8 + 5 + 3 \Rightarrow \text{مجموع سهم تمامی دهک‌ها}$$

$$100 = (12 + 8 + 24) + \text{سهم چهارم} \Rightarrow \text{سهم چهارم} = 56$$

$$\Rightarrow 100 = (12 + 8 + 24) + \text{سهم چهارم} \Rightarrow \text{سهم چهارم} = 56$$

$$12 = \text{سهم دهک سوم} + \text{سهم دهک چهارم}$$

$$\text{سهم دهک سوم} + \text{سهم دهک چهارم} = \text{سهم دهک سوم}$$

$$6 = \text{سهم دهک سوم} \Rightarrow 12 = 6 + 6$$

$$\text{ج) } \frac{\text{سهم دهک دهم}}{\text{سهم دهک اول}} = \frac{24}{5} = 5 = \text{شاخص دهک‌ها در کشور B}$$

با محاسبه نسبت دهک دهم به دهک اول در کشورهای مختلف، شاخصی
به دست می‌آید که برای مقایسه وضعیت توزیع درآمد بین آن‌ها به کار
می‌رود. هرچه این نسبت بیشتر باشد، توزیع درآمد در آن جامعه نامناسب‌تر
است، در نتیجه توزیع درآمد در کشور B وضعیت مناسب‌تری در مقایسه با
وضعیت توزیع درآمد در کشور A دارد.

(اقتصاد، فقر و توزیع درآمد، صفحه‌های ۸۶ و ۸۷)

-۱۱۱

(کنکور سراسری ۹۱)

اگر با به‌کارگیری یک «نظام صحیح مالیاتی»، توزیع مجدد درآمد به نحوی
قانونی صورت گیرد، تفاوت میان درآمد و ثروت یک گروه محدود و اکثریت
چشم‌گیر مردم کاهش می‌یابد.

(اقتصاد، فقر و توزیع درآمد، صفحه ۸۸)

-۱۱۲

(موسا عفتی)

الف) سیاست مالی انقباضی (کاهش مخارج دولت و افزایش مالیات) در
مواقع تورم با کاهش تقاضای کل در اقتصاد، موجب ثبات اقتصادی می‌شود.
ب) کاهش و افزایش حجم پول در گردش از سیاست‌های پولی دولت
می‌باشند.

ج) توجه به زیرساخت‌ها و سرمایه‌گذاری در مناطق محروم کشور از جمله
سیاست‌های توسعه‌ای به شمار می‌روند.

د) دولت‌ها برای مدیریت کلان اقتصاد کشور و اجرای وظایف خود، بسته
سیاست‌های مالی اجرا می‌کنند که از دو ابزار درآمدها و مخارج دولت
تشکیل شده است.

(اقتصاد، دولت و اقتصاد، صفحه‌های ۹۴ و ۹۵)

-۱۱۳

(موسیما آزرکردار)

الف) یکی از معیارهای سنجش وضعیت توزیع درآمد، شاخص دهک‌هاست.
از مهم‌ترین ابزارهای رویارویی با نابرابری توزیع درآمد برقراری یک سامانه و
نظام مناسب و کارآمد مالیاتی است.

ب) انسان به مثابه مهم‌ترین عامل تولید به آموزش و تأمین اقتصادی -
اجتماعی نیاز دارد و هرگونه سرمایه‌گذاری در این زمینه‌ها به افزایش
بهره‌وری نیروی کار و در پی آن، افزایش درآمد ملی منجر می‌شود.

ج) سطح حداقل معیشت (خط فقر) از یک کشور به کشور دیگر یا از یک
زمان به زمان دیگر متفاوت است و این امر منعکس‌کننده تفاوت در نیازها
است. افرادی که در زمانی یا کشوری فقیر به شمار نمی‌روند، چه بسا در
زمانی دیگر و یا در کشوری دیگر فقیر باشند. این مفهوم «فقر نسبی» نامیده
می‌شود.

(اقتصاد، فقر و توزیع درآمد، صفحه‌های ۸۶ تا ۸۸)

-۱۱۴

(موسیما آزرکردار)

- نادرست است. در مکتب اقتصاد آزاد، اقتصاددانان بر خصوصی‌سازی تأکید
دارند و چنین القا می‌کنند که حضور دولت هرچه کمتر، بهتر.

- درست است.

- درست است.

(اقتصاد، دولت و اقتصاد، صفحه‌های ۹۶ و ۹۷)

-۱۱۷

(موسا عفتی)

- به طور کلی دولت با در نظر گرفتن تصویری از آینده اقتصاد و مشخص کردن اهداف آن، می‌کوشد فعالیت‌های اقتصادی جامعه را به سمت و سوی مورد نظر خود هدایت کند که این امر به «وضع مقررات، سیاست‌گذاری و حکمرانی در اقتصاد» مربوط می‌شود.

- در بعضی حالت‌های خاص ممکن است دولت به ناچار مالکیت و اداره برخی واحدهای تجاری و تولیدی را تحت پوشش بگیرد. این وضعیت به دلیل بروز جنگ تحمیلی در کشور ما اتفاق افتاد و دولت به ناچار مالکیت و اداره برخی واحدهای صنعتی و تولیدی را به عهده گرفت؛ که این امر به عرضه کالاها و خدمات مربوط می‌شود.

- ارائه کالاها و خدمات عمومی مثل امنیت و آموزش و پرورش به عهده دولت است.

- دولت با هدف ایجاد نظم در عرصه فعالیت‌های اقتصادی و تأمین مصالح جامعه، مقررات اجرایی را وضع و سیاست‌هایی را طراحی و با اجرای قوانین و راهبردهای کلان کشور، حکمرانی می‌کند.

(اقتصاد، فقر و توزیع درآمد، صفحه‌های ۹۳ و ۹۴)

-۱۱۸

(سارا شریفی)

(الف) $\frac{1}{4} = \text{سهم دهک سوم} - \text{سهم دهک پنجم}$

$\Rightarrow \frac{1}{5} = \text{سهم دهک سوم} \Rightarrow \frac{1}{4} = \text{سهم دهک سوم} - \frac{1}{9}$

$\frac{1}{7} = \text{سهم دهک سوم} - \text{سهم دهک ششم}$

$\Rightarrow \frac{1}{12} = \text{سهم دهک ششم} \Rightarrow \frac{1}{7} = \frac{1}{5} - \text{سهم دهک ششم}$

(مجموع سهم تمامی دهک‌ها به جز سهم دهک نهم) $= \frac{1}{10} = \text{سهم دهک نهم}$

$\Rightarrow \frac{1}{10} = \frac{1}{15} + \frac{1}{13} + \frac{1}{12} + \frac{1}{9} + \frac{1}{6} + \frac{1}{5} + \frac{1}{4} + \frac{1}{3} + \frac{1}{2} - \frac{1}{10} = \text{سهم دهک نهم}$

$\Rightarrow \frac{1}{16} = \frac{1}{10} - \frac{1}{84} = \text{سهم دهک نهم}$

$\Rightarrow \frac{1}{23} = \frac{1}{16} + \frac{1}{17} = \text{سهم دهک دهم} + \text{سهم دهک نهم}$

(ب) در این طبقه‌بندی، مردم کشور را به ده گروه جمعیتی مساوی تقسیم کرده‌اند. در نتیجه خواهیم داشت:

$X = \text{جمعیت افراد در هر طبقه}$

میلیون نفر $5 = X \Rightarrow 20 = 4X = \text{جمعیت افراد دهک‌های چهارم تا هفتم}$

میلیون نفر $50 = 10 \times 5 = 10 \times X = \text{جمعیت کل کشور}$

(ج) دهک سوم از ۵ درصد درآمد ملی برخوردار است، یعنی:

میلیارد دلار $2,500 = \frac{5}{100} \times 50,000$

دهک ششم از ۱۲ درصد درآمد ملی برخوردار است، یعنی:

میلیارد دلار $6,000 = \frac{12}{100} \times 50,000$

(اقتصاد، فقر و توزیع درآمد، صفحه‌های ۸۶ و ۸۷)

-۱۱۹

(فاطمه قویمیان)

(الف) افزایش در مخارج (جاری یا عمرانی) دولت و کاهش در نرخ‌ها یا پایه‌های مالیاتی (سیاست مالی انبساطی) بهترین راه تحریک تقاضای عمومی است که در مواقع رکود می‌تواند رونق را به بازار برگرداند.

(ب) برای حل اساسی مشکل در بلندمدت باید سیاست‌های جانب عرضه (مثل بهبود بهره‌وری، افزایش سرمایه‌گذاری و بهبود فضای کسب و کار) را در پیش گرفت.

(ج) سیاست‌های اقتصادی دولت می‌تواند حرکت رو به پیشرفت کشور را کند سازد یا برعکس بر سرعت آن بیفزاید.

(اقتصاد، دولت و اقتصاد، صفحه‌های ۹۴ و ۹۵)

-۱۲۰

(نسرین پهنری)

(الف) اقتصاددانان در موقعیت‌های مختلف سعی در تقسیم بهینه نقش‌ها، وظایف و تقسیم کار ملی بین دولت و دیگر بخش‌ها دارند.

(ب) اقتصاددانان در مورد اصل حضور دولت در اقتصاد اتفاق نظر دارند ولی در مورد این‌که دولت در چه مواردی، چقدر، تا چه زمانی و چگونه نقش داشته باشد، اختلاف نظر دارند.

(پ) اقتصاددانان مکتب اقتصاد آزاد بر خصوصی‌سازی تأکید دارند و چنین القا می‌کنند که حضور دولت هر چه کم‌تر بهتر!

(اقتصاد، دولت و اقتصاد، صفحه‌های ۹۶ و ۹۷)

علوم و فنون ادبی (۳)

-۱۲۱

(اعظم نوری‌نیا)

شعر عصر بیداری زبانی ساده و روان دارد و در آن اغلب از اصطلاحات عامیانه و زبان محاوره بهره گرفته می‌شود. گروهی از شعرا در این سبک، چندان به آرایه‌های بدیعی و بیانی توجه نمی‌کنند.

بیت گزینه «۲» با توجه به پرداختن به مفاهیم عرفانی «اسیر رنگ شدن» و «بی‌رنگی» و نوع زبان و نیز استفاده از مفاهیم دینی، متعلق به سبک عراقی است.

تشریح سایر گزینه‌ها:

گزینه «۱»: استفاده از واژه‌های مرسوم در محاوره («کله» به جای «سر»)

گزینه «۳»: استفاده از اصطلاحات محاوره (ولم کنید)

گزینه «۴»: مفهوم وطن و میهن‌پرستی از مضامین عمده شعر عصر بیداری است. (علوم و فنون ادبی (۳)، سبک‌شناسی، صفحه‌های ۴۲ تا ۴۴)

-۱۲۲

(عارفه سادات طباطبایی نژاد)

در هجای چهارم مصراع اول بیت گزینه «۱» تغییر کمیت مصوت کوتاه به بلند رخ داده است:

U	-	U	U	-	U	U	U	-
U	-	U	U	-	U	U	-	-

در حالی که در سه بیت دیگر، حذف همزه رخ داده است.

تشریح سایر گزینه‌ها:

گزینه «۲»: نماد از

گزینه «۳»: خشم است / هنوز آن / می‌رود اندر

گزینه «۴»: سحر از

(علوم و فنون ادبی (۳)، موسیقی شعر، صفحه‌های ۴۹ تا ۵۲)

<p>۱۲۷- (وهیدر رضازاده)</p> <p>در مصراع دوم، «زیستن بی‌دوستان مرگ است» تناقض دارد.</p> <p>(علوم و فنون ادبی (۳)، بریع معنوی، صفحه‌های ۶۰ و ۶۱)</p> <p>-----</p>	<p>۱۲۳- (نسرین حق‌پرست)</p> <p>بیت گزینه «۴»، فاقد اختیار تغییر مصوت بلند به کوتاه است.</p> <p>تشریح سایر گزینه‌ها:</p> <p>گزینه «۱»: کوتاه تلفظ کردن «دی» در «وادی»</p> <p>گزینه «۲»: کوتاه تلفظ کردن «دی» در «وادی»</p> <p>گزینه «۳»: کوتاه تلفظ کردن «سی» در «موسی»</p> <p>(علوم و فنون ادبی (۳)، موسیقی شعر، صفحه‌های ۵۲ تا ۵۴)</p> <p>-----</p>
<p>۱۲۸- (همید مهرثی)</p> <p>بیت «پ»: بین کلمات علاج، طیب، دوا و مرض، مراعات نظیر وجود دارد.</p> <p>بیت «الف»: «حرف زدن خموشی» تناقض دارد.</p> <p>بیت «ت»: لف و نشر: رخسار: لف ۱، اشک: لف ۲ / شعله شعله نار: نشر ۱، قطره قطره آب نار: نشر ۲</p> <p>بیت «ث»: «در» مجاز از ستاره است.</p> <p>بیت «ب»: تضاد: «خندیدن» و «گریان کردن»</p> <p>(علوم و فنون ادبی (۳)، بیان و بریع، ترکیبی)</p> <p>-----</p>	<p>۱۲۴- (سید پیمان طباطبایی نژاد)</p> <p>در بیت گزینه «۲» جمعاً شش اختیار زبانی وجود دارد. کسره‌های اضافه در آخر «عشق، ناتمام، جمال» بلند تلفظ می‌شود. / همزه «است» حذف می‌شود و دو «واو» عطف در «آب و رنگ» و «خال و خط» بلند تلفظ می‌شود.</p> <p>تشریح سایر گزینه‌ها:</p> <p>گزینه «۱»: سه اختیار زبانی دارد، کسره‌های آخر «می، کنار و گلگشت» بلند تلفظ می‌شوند.</p> <p>گزینه «۳»: پنج اختیار زبانی دارد. همزه‌های «از، روزافزون، از، آرد» حذف می‌شوند و کسره اضافه در آخر «پرده» بلند تلفظ می‌شود.</p> <p>گزینه «۴»: دو اختیار زبانی دارد. کسره اضافه در آخر «جوانان و پند» بلند تلفظ می‌شوند.</p> <p>(علوم و فنون ادبی (۳)، موسیقی شعر، صفحه‌های ۴۹ تا ۵۴)</p> <p>-----</p>
<p>۱۲۹- (وهیدر رضازاده)</p> <p>تشبیه: (خود شاعر ← مگس) / فاقد تناقض</p> <p>تشریح سایر گزینه‌ها:</p> <p>گزینه «۱»: تشبیه: (دیده ← شمع) / تناقض: صدای خموش</p> <p>گزینه «۳»: تشبیه: (آتش ← بحر) / تناقض: بحر آتش</p> <p>گزینه «۴»: تشبیه: (فتح ← جامه) - (جامه فتح ← گرد عجز) / تناقض ← جامه فتح بودن گرد عجز</p> <p>(علوم و فنون ادبی (۳)، بیان و بریع، ترکیبی)</p> <p>-----</p>	<p>۱۲۵- (علیرضا بعفری)</p> <p>روز: لف ۱، شب: لف ۲ / زلف: نشر ۲، رخ: نشر ۱</p> <p>(علوم و فنون ادبی (۳)، بریع معنوی، صفحه‌های ۵۸ و ۵۹)</p> <p>-----</p>
<p>۱۳۰- (علیرضا بعفری)</p> <p>تضاد: روشن و تیره / لف و نشر: جبین (لف ۱)، زلف (لف ۲)، رخسار (لف ۳)، لب (لف ۴) - مه روشن (نشر ۱)، شب تیره (نشر ۲)، گل سوری (نشر ۳)، می احمر (نشر ۴)</p> <p>بیت تناقض و مجاز ندارد.</p> <p>(علوم و فنون ادبی (۳)، بیان و بریع، ترکیبی)</p>	<p>۱۲۶- (اعظم نوری‌نیا)</p> <p>در بیت «الف» بیش از یک بار از آرایه تضاد استفاده شده است: روز و شب، روشن و تار</p> <p>آرایه تضاد در سایر ابیات:</p> <p>بیت «ب»: مستی و هشیاری / بیت «پ»: بخوان و نخوان / بیت «ث»: مرض و مداوا / بیت «ت»: خواب و بیداری / بیت «ج»: سیاه و سفید</p> <p>(علوم و فنون ادبی (۳)، بریع معنوی، صفحه‌های ۵۹ و ۶۰)</p>

علوم و فنون ادبی (۱)

۱۳۱-

(تسرین حق پرست)

وزن امری هستی است و بیرون از ذهن آدمی وجود ندارد.

(علوم و فنون ادبی (۱)، موسیقی شعر، صفحه‌های ۶۸ تا ۷۰)

۱۳۲-

(عارف‌سادات طباطبایی نژاد)

وزن بیت گزینۀ «۴» «فعلون فعلون فعلون فعل» است که با آهنگ کوبنده، کوتاه، ضربی و تند بار حماسی فضای شعر را غنی‌تر کرده است.

(علوم و فنون ادبی (۱)، موسیقی شعر، صفحه‌های ۶۸ و ۶۹)

۱۳۳-

(فرهاد علی نژاد)

مولانا در بیت گزینۀ «۴» با تکرار هجاهای کوتاه در وزن شعر و استفاده از وزنی که هجاهای کوتاه آن کنار هم و پرتعداد هستند، توانسته است به خوبی، طرب و مستی عرفانی خود را در موسیقی شعر جلوه‌گر سازد. ابیات گزینۀ‌های «۱» و «۳» در مضمون خیلی طرب‌آمیز نیستند و بیشتر مبین هجران و فراق‌اند که هجاهای بلند را به خوبی به این منظور به کار گرفته‌اند. بیت گزینۀ «۲» هم تعلیمی است و وزنی متناسب با لحن آموزش دارد.

(علوم و فنون ادبی، موسیقی شعر، صفحه‌های ۶۹ و ۷۰)

۱۳۴-

(تسرین حق پرست)

بیت گزینۀ «۲» با تکرار منظم موسیقی به خوبی تناسب و هم‌سویی وزن و عاطفه را برقرار کرده است.

(علوم و فنون ادبی (۱)، موسیقی شعر، صفحه ۷۰)

۱۳۵-

(تسرین حق پرست)

هجای کوتاه از کنار هم فرار گرفتن یک صامت و یک مصوت کوتاه ساخته می‌شود. صامت و مصوت بلند هجای بلند می‌سازند.

(علوم و فنون ادبی (۱)، موسیقی شعر، صفحه‌های ۷۴ و ۷۵)

۱۳۶-

(عمیر مهرئی)

در گزینۀ «۴» تمام واژگان چهار واج دارند. (ب - ه - ا - خ)، (س - ت) (ن - ا - م - ی)

(علوم و فنون ادبی (۱)، موسیقی شعر، صفحه‌های ۷۴ و ۷۵)

۱۳۷-

(سیریمال طباطبایی نژاد)

«و» هنگامی مصوت بلند و دومین حرف هجاست که با صدای بلند «او» تلفظ شود. «ی» (ب) زمانی مصوت بلند و دومین حرف هجاست که با صدای «ای» تلفظ شود. واژه‌هایی که «و - ی» در آن‌ها مصوت بلند هستند عبارت‌اند از: آلوده - نیک - زیرک - نورافشان - باغبانی - آسوده - حروف «و - ی» در واژه‌های دیگر صامت هستند.

(علوم و فنون ادبی (۱)، موسیقی شعر، صفحه‌های ۷۴ تا ۷۶)

۱۳۸-

(تسرین حق پرست)

خواب و کار: U - ، ندانسته و هوادار: U - - U ، دیروز و بن‌بست: U - - ، آرامش و دشواری: - - -

(علوم و فنون ادبی (۱)، موسیقی شعر، صفحه‌های ۷۵ و ۷۶)

۱۳۹-

(فرهاد علی نژاد)

هجاهای مصراع موردنظر به ترتیب زیر جدا می‌شوند.

ز	شُد	نَ	هی	تُ	غَر	سَا
U	-	U	-	U	-	-
نم	شُد	رَو	ف	صَا	یِ	مِ
-	U	-	U	-	U	U

تعداد هجاهای کوتاه: ۷   تعداد هجاهای بلند: ۷

(علوم و فنون ادبی (۱)، موسیقی شعر، صفحه‌های ۷۵ و ۷۶)

۱۴۰-

(ممتاز شریفی)

تشریح سایر گزینه‌ها:

گزینۀ «۱»: تقطیع درست مصراع: سر ا م س ات ا ک ا سی ا با ا شد ا کو ا خ د ا ح ا ب ا ر ش ا ن ب ا و د

گزینۀ «۲»: تقطیع درست مصراع: با ا ز ی ن ا د ا ل ا د ی ا و ا ن ا ز ن ا ج ی د ا ر ا ه ا می ا ب ر ا ر د

گزینۀ «۴»: تقطیع درست مصراع: چُن ا ت ی ا ر ا ه ا می ا پ ر ا ر د ا آ ز ا ق و ا س ی ا ت ا ن م ا ج ا ن م

(علوم و فنون ادبی (۱)، موسیقی شعر، صفحه ۷۶)

علوم و فنون ادبی (۲)

۱۴۱-

(عارف‌سادات طباطبایی نژاد)

عبارت چهارم صحیح است.

تشریح سایر گزینه‌ها:

گزینه «۱»: جریان شعر باباغانی، شعر حافظ را به سوی سبک هندی کشاند.

گزینه «۲»: بعد از ظهور مولانا، سعدی و حافظ، جایی برای رشد ادبیات فارسی باقی نماند.

گزینه «۳»: آشننگی اوضاع ادبیات در این قرن، ناشی از اوضاع سیاسی و اجتماعی بود نه برعکس.

(علوم و فنون ادبی (۲)، تاریخ ادبیات، صفحه ۶۰)

۱۴۲-

(عارف‌سادات طباطبایی نژاد)

در بیت دوم، توجه به واقعیت‌ها و حقیقت‌گویی و پرهیز از جنبه‌های ذهنی و تخیلی دیده می‌شود.

(علوم و فنون ادبی (۲)، سبک‌شناسی، صفحه ۶۱)

۱۴۳-

(عارف‌سادات طباطبایی نژاد)

شاخصه اصلی شعر وحشی بافقی «واقع‌گرایی» است و محتشم کاشانی به سرایش شعر مذهبی شهرت دارد.

(علوم و فنون ادبی (۲)، تاریخ ادبیات، صفحه ۶۲)

۱۴۴-

(عارف‌سادات طباطبایی نژاد)

صائب تبریزی در غزل‌سرایی مشهور است و برخی از تک‌بیت‌های غزلش مثل ضرب‌المثل رواج یافته‌اند.

(علوم و فنون ادبی (۲)، تاریخ ادبیات، صفحه ۶۳)

۱۴۵-

(عارف‌سادات طباطبایی نژاد)

بی‌توجهی شاهان صفوی به شاعران و شاعران نوازی سلاطین هند، باعث مهاجرت عده‌ای از شاعران ایرانی به این دیار شد و آشنایی آن‌ها با معارف هندوان، بعد از این مهاجرت اتفاق افتاد.

(علوم و فنون ادبی (۲)، تاریخ ادبیات، صفحه‌های ۶۱ و ۶۲)

۱۴۶-

(فرهاد علی‌نژاد)

آشنایی ایرانیان با اروپا باعث شد در دوره صفوی، مراکز جمعیتی مثل قهوه‌خانه‌ها دایر شود که شاعران در آنجا به مشاعره، مناظره و نقد آثار یکدیگر می‌پرداختند.

(علوم و فنون ادبی (۲)، تاریخ ادبیات، صفحه ۶۳)

۱۴۷-

(فرهاد علی‌نژاد)

در قرن دهم، همزمان با رشد ادبیات در هند، اصفهان نیز که پایتخت و محل اجتماع فضلا و شعرا بود، از دیدگاه ادبی توسعه یافت و به «مادرشهر» مبدل شد.

(علوم و فنون ادبی (۲)، تاریخ ادبیات، صفحه ۶۱)

۱۴۸-

(فرهاد علی‌نژاد)

- وحشی بافقی، باباغانی شیرازی و محتشم کاشانی از شاعران قرن دهم هجری هستند.

- بهزاد و رضا عباسی از مفاخر دیگر هنرها در عصر صفوی (قرن دهم) هستند.

- کلیم کاشانی و بیدل دهلوی از شاعران معروف قرن یازدهم هجری می‌باشند.

(علوم و فنون ادبی (۲)، تاریخ ادبیات، صفحه ۶۲)

۱۴۹-

(کتاب آبی)

این که لب معشوق به آب بقا (آب حیوان، مایه جاودانگی) تشبیه شود مضمونی است که در اشعار سبک عراقی زیاد استفاده می‌شود و تصویر دیگر این بیت (تشبیه خال لب لعل یار به هندو) خیلی دور از ذهن نیست؛ در حالی که سایر گزینه‌ها تصویری کاملاً بدیع و مضامینی پیچیده را دربردارند که با استعاره‌های خیال‌انگیز بیان شده‌اند. (ویژگی عمده شعر بیدل دهلوی)

تشریح سایر گزینه‌ها:

گزینه «۱»: خجل شدن سرو از قد بلند یار (تشخیص مبالغه‌آمیز) و تشبیه خجلت سرو به موجی از شراب که از مینا (جام شراب) بیرون می‌ریزد.

گزینه «۲»: تشبیه «خیال قامت معشوق» به عصایی که «آه ضعیفان» آکه به عنوان یک انسان تصویر شده است [از آن استفاده می‌کند. در ضمن مصراع دوم این بیت با توجه به معانی مختلف «جوش» معانی متفاوتی دربردارد. (جوش: جوشش، غلیان، سر و صدا، شورش، پیوند و یا حتی ضایعه پوستی!)

گزینه «۴»: «هوا» در مصراع دوم به صورت انسانی تصویر شده است که از چیزی عبرت گرفته و «خاک بر سر کرده» می‌آید (استفاده از تصویر هوای غبارآلود برای انتقاد از گلشن می‌باشد که گويا شاعر آن را خوش ندارد).

(علوم و فنون ادبی (۲)، سبک‌شناسی، صفحه‌های ۶۳ و ۶۴)

۱۵۰-

(کتاب آبی)

شعر سبک هندی مضمون‌های پیچیده و خیال‌انگیز و رنگین دارد و سرشار از ابهام است. ابیات گزینه‌های «۱»، «۲» و «۳» این ویژگی‌ها را دارند؛ در حالی که بیت گزینه «۴»، با وجود هم‌ردیف بودن با سایر ابیات، زبانی ساده و عاری از پیچیدگی دارد.

(علوم و فنون ادبی (۲)، سبک‌شناسی، صفحه ۶۳)

عربی زبان قرآن (۳)

۱۵۶- (رضا معصومی)

با توجه به حدیث داده شده در صورت سؤال (خداوند رحم نمی‌کند به کسی که به مردم رحم نکند!) بیت اول مناسب است.

(عربی (۳)، مفهومی، صفحه ۱۲)

۱۵۷- (رضا معصومی)

«مبشیرین» از نظر محلّ اعرابی، حال محسوب می‌شود.

(عربی (۳)، تحلیل صرفی و اعراب، صفحه ۲۵)

۱۵۸- (سید ممدعلی مرتضوی)

ترجمه: «انسان عاقل نباید به چیزی که سریع از بین می‌رود، افتخار کند!»
«لا» از نوع ناهیه (برای ساخت فعل نهی) است. دقت کنید کسرۀ آخر فعل (یَفْتخِرْ) در واقع علامت ساکن (جزم) است که برای راحتی تلفظ به صورت کسرۀ درآمده است.

(عربی (۳)، انواع جملات، ترکیبی)

۱۵۹- (درویشعلی ابراهیمی)

کلمۀ «نادمۀ: پشیمان، با پشیمانی» حال و منصوب است.

تشریح سایر گزینه‌ها:

در گزینه «۱»، کلمۀ «النشیطین» صفت و منصوب است، نه حال.

در گزینه «۲»، کلمۀ «محترمون» با توجه به علامت رفع واو، مرفوع است و نمی‌تواند حال باشد.

در گزینه «۴»، کلمۀ «مسروان» خبر و مرفوع است.

(عربی (۳)، حال، صفحه ۲۳)

۱۶۰- (ممدصارق مهنی)

صورت سؤال، فعلی را می‌خواهد که بر استمرار دلالت داشته باشد. (یعنی ماضی استمراری باشد). همانطور که می‌دانید در صورتی که قید حالت به صورت جمله اسمیه آمده و در آن، یک فعل مضارع وجود داشته باشد که قبل از آن هم یک فعل ماضی قرار دارد، فعل مضارع به صورت ماضی استمراری ترجمه می‌شود.

ترجمۀ عبارت: «احسان را دیدم، در حالی که معلمانش را ستایش می‌کرد و از آن‌ها تشکر می‌نمود!»

(عربی (۳)، حال، صفحه ۲۵)

۱۵۱- (ممدصارق مهنی)

«بما رَحمةٍ من الله»: به رحمتی از خدا/ «لِيتَ لهم»: با آنان نرمخو شدی/ «و لو كنت»: و اگر بودی/ «فَطَلًا»: تندخو/ «غَلِيظَ القلب»: سنگدل/ «لَأَنْفَصُوا»: (آ) نشانه تأکید قطعاً پراکنده می‌شدند/ «مِن خَوْلِكَ»: از اطرافت

(عربی (۳)، ترجمه، صفحه ۳۳)

۱۵۲- (فاطمه منصور فاکلی)

«نادانی»: (نادی+ن+ی) مرا صدا زد/ «صدیقی»: دوستم/ «رؤوفاً»: (حال) با مهربانی/ «لا تَحزنُ»: غم مخور/ «ستفوز»: موفق خواهی شد/ «فی الامتحان»: در امتحان/ «لَأتَّك»: زیرا تو/ «قَد سعيت»: تلاش کرده‌ای/ «كثيراً»: بسیار

۱۵۳- (سید ممدعلی مرتضوی)

«تَحملُ» جمله فعلیه‌ای است که پس از یک اسم نکره قرار گرفته است؛ پس جمله وصفیه است و باید با «که» ترجمه شود، نه «درحالی که». ترجمۀ صحیح عبارت: «که نماد صلح، کبوتری است که با خود شاخه زیتونی حمل می‌کند!»

(عربی (۳)، ترجمه، صفحه ۲۹)

۱۵۴- (ممدصارق مهنی)

«الأنفاق» (به معنی «تونل‌ها») - مفرد: النَّفَق

(عربی (۳)، مفهومی، ترکیبی)

۱۵۵- (سید ممدعلی مرتضوی)

ترجمه: «هرگاه انسان بین اینکه مالش برود یا فرزندش را از دست دهد، اختیار داده شود، رفتن مال را برمی‌گزیند!»؛ دقت کنید فعل «خَيَّرَ: اختیار داد» به صورت معلوم با مفهوم جمله متناسب نیست و باید صورت مجهول استفاده شود. (دلیل رد گزینه ۱)

(عربی (۳)، مفهومی، صفحه ۳۵)

تاریخ (۳)

-۱۶۶ (مریم بوستان)

برخوردهای تند برخی از مشروطه خواهان و روزنامه نگاران افراطی با شاه و خانواده او، روابط دربار و مجلس را خصمانه تر کرد و امکان سازش دو طرف و توافق میان آن‌ها را از بین برد.

(تاریخ (۳)، انقلاب مشروطه ایران، صفحه ۶۹)

-۱۶۷ (بهرز یثی)

نمایندگان دومین دوره مجلس شورای ملی چاره رفع مشکلات را در استخدام کارشناسان خارجی دیدند. از این رو چندین کارشناس امور اداری - مالی به ریاست مورگان شوستر از کشور آمریکا و تعدادی کارشناس نظامی سوئدی برای تأسیس نیروی ژاندارمری به استخدام دولت ایران درآمدند.

(تاریخ (۳)، انقلاب مشروطه ایران، صفحه ۷۴)

-۱۶۸ (بهرز یثی)

امپراتوری اتریش - مجارستان که نفوذ فراوانی بر اتحادیه آلمانی داشت، مخالف وحدت آلمان بود و شکل گیری آلمان متحد و نیرومند را تهدیدی برای خود می دانست.

(تاریخ (۳)، جنگ جهانی اول و ایران، صفحه ۷۹)

-۱۶۹ (بهرز یثی)

بر اساس قرارداد ۱۹۱۵، دو دولت روسیه و انگلستان، ایران را به دو قسمت تقسیم کردند؛ نیمه شمالی متعلق به روسیه و نیمه جنوبی سهم انگلستان شد.

دلایر مردان تنگستانی، دشتستانی و دشتی به فرماندهی رئیسعلی دلواری و مردم کازرون به رهبری ناصر دیوان کازرونی با شجاعت و شهامت با نیروهای انگلیسی نبرد کردند و ضربه‌های سنگینی به آنان وارد آوردند.

(تاریخ (۳)، جنگ جهانی اول و ایران، صفحه ۸۶)

-۱۷۰ (علی محمد کریمی)

به موجب قرارداد ۱۹۱۹، اداره امور دارایی و برخی از ادارات و وزارتخانه‌های ایران در اختیار انگلستان قرار می گرفت و آیت الله سید حسن مدرس یکی از جدی ترین مخالفان این قرارداد بود.

(تاریخ (۳)، جنگ جهانی اول و ایران، صفحه ۸۹)

-۱۶۱ (آزاده میرزایی)

انگلستان در زمان محمد شاه و ناصرالدین شاه، از حاکم نافرمان هرات و دیگر امیران شورشی افغان حمایت کرد.

انگلستان، با تحمیل معاهده «پاریس»، به حکومت قاجار، افغانستان و هرات را از ایران جدا کرد.

(تاریخ (۳)، سیاست و حکومت در عصر قاجار، صفحه ۴۴)

-۱۶۲ (علی محمد کریمی)

حکومت قاجار برای کاستن از نفوذ و دخالت‌های روزافزون روسیه و انگلستان در امور ایران، تلاش می کرد که با کشورهای دیگر مانند آمریکا، اتریش، ایتالیا و بلژیک ارتباط برقرار کند، اما به سبب سنگ اندازی روس‌ها و انگلیسی‌ها و بی رغبتی این کشورها، در این باره موفقیت چندانی به دست نیاورد.

(تاریخ (۳)، سیاست و حکومت در عصر قاجار، صفحه ۴۶)

-۱۶۳ (آزاده میرزایی)

در شیوه تولید خرده کالایی دولتی و خصوصی، کارگران و اصناف و تولیدکنندگان شهری، در کارگاه‌ها و مراکز تولید شهری به کار اشتغال داشتند.

در دوره صدارت امیرکبیر تلاش‌های زیادی برای احیای صنایع دستی در ایران صورت گرفت اما با مرگ او این تلاش‌ها پیگیری نشد.

(تاریخ (۳)، اوضاع اجتماعی، اقتصادی و فرهنگی عصر قاجار، صفحه‌های ۴۹ و ۵۰)

-۱۶۴ (مریم بوستان)

حاج ملاهادی سبزواری، یکی از فیلسوفان نامدار دوره قاجار، کتاب اسرارالحکم را به درخواست ناصرالدین شاه قاجار به زبان فارسی نوشت.

(تاریخ (۳)، اوضاع اجتماعی، اقتصادی و فرهنگی عصر قاجار، صفحه ۵۵)

-۱۶۵ (مریم بوستان)

گزینه «۴» مربوط به «زمینه‌های اقتصادی» انقلاب مشروطه می باشد.

(تاریخ (۳)، انقلاب مشروطه ایران، صفحه‌های ۶۲ و ۶۳)

جغرافیا (۳)

۱۷۶-

(بعروز یعنی)

صاحب نظران، حمل و نقل را کلید توسعه اقتصادی و رکن زیربنایی اقتصاد کشورها می‌دانند.

تشریح سایر گزینه‌ها:

گزینه «۱»: از پنج شیوه حمل و نقل، چهار دسته به جابه‌جایی بار و مسافر و یک دسته (حمل و نقل لوله‌ای) فقط به جابه‌جایی بار اختصاص دارد.

گزینه «۳»: ماهیت حمل و نقل اساساً جغرافیایی است.

گزینه «۴»: جغرافیای حمل و نقل شاخه‌ای از جغرافیای اقتصادی است.

(جغرافیا (۳)، جغرافیای حمل و نقل، صفحه‌های ۴۴ و ۴۵)

۱۷۷-

(آزاده میرزایی)

تشریح عبارتهای نادرست:

الف) حمل و نقل جاده‌ای برای مسافت‌های کوتاه (کمتر از ۴۰۰ کیلومتر) مناسب‌تر است.

ب) در نیمه دوم قرن بیستم، ساختن آزادراه‌ها و بزرگراه‌ها متداول شد.

پ) لوکوموتیوهای الکتریکی بهترین نوع لوکوموتیوها از نظر سازگاری با محیط زیست‌اند.

(جغرافیا (۳)، جغرافیای حمل و نقل، صفحه‌های ۴۵، ۴۶ و ۴۸)

۱۷۸-

(مهمد علی فطیعی باگی)

«ایالات متحده آمریکا» دارای طولانی‌ترین خطوط ریلی در جهان است و طولانی‌ترین خط قطار تندروی جهان متعلق به کشور «چین» است.

تنها خط برقی کشور ایران، در حال حاضر، مسیر «جلفا - تبریز» است.

نکته: برقی کردن راه‌آهن «تهران - مشهد» از پروژه‌های در دست اجرای شرکت راه‌آهن جمهوری اسلامی ایران است.

(جغرافیا (۳)، جغرافیای حمل و نقل، صفحه‌های ۳۹ و ۵۰)

۱۷۹-

(فاطمه سقایی)

کشتی‌های مسافربری انواع مختلفی دارند. کشتی‌های کروز، کشتی‌های تفریحی گردشگری هستند که مسافران را مدت محدودی روی آب گردش می‌دهند و دوباره به مبدأ باز می‌گردانند.

تشریح سایر گزینه‌ها:

گزینه «۱»: کشتی‌های مسافربری اقیانوس پیما (این کشتی‌ها تفریحی نیستند).

گزینه «۲»: کشتی‌های رو - رو

گزینه «۴»: کشتی‌های کانتینری

(جغرافیا (۳)، جغرافیای حمل و نقل، صفحه ۵۲)

۱۸۰-

(مهمد ابراهیم مازنی)

امروزه ایران با در اختیار داشتن بیش از ۱۴۰۰۰ کیلومتر خط لوله نفت و حدود ۳۸۰۰۰ کیلومتر خطوط لوله اصلی (فشار قوی) گاز، طولانی‌ترین خطوط لوله نفت و گاز را در میان کشورهای عضو اوپک دارد.

(جغرافیا (۳)، جغرافیای حمل و نقل، صفحه‌های ۵۷ و ۵۸)

(فاطمه سقایی)

۱۷۱-

مهم‌ترین مشکلات روستاها به دو گروه تقسیم می‌شود: از یک سو، مشکلات اقتصادی، نداشتن درآمد کافی و بیکاری و از سوی دیگر، فقدان یا کمبود تجهیزات و خدمات، مانند آب آشامیدنی سالم، راه و ... که امروزه این دو گروه از مشکلات، تحت عنوان «فقر روستایی» بررسی می‌شوند.

چنین برآورد شده است که ۶۳ درصد فقر جهان مربوط به نواحی روستایی است.

(جغرافیا (۳)، جغرافیای سکونتگاه‌ها، صفحه‌های ۳۲ و ۳۳)

(فاطمه سقایی)

۱۷۲-

از وظایف مهم «بنیاد مسکن انقلاب اسلامی» تهیه و اجرای طرح‌های هادی روستایی است. در این طرح، راهکارهایی برای بهبود وضعیت اقتصادی و اجتماعی روستاها ارائه می‌گردد.

(جغرافیا (۳)، جغرافیای سکونتگاه‌ها، صفحه ۳۵)

(آزاده میرزایی)

۱۷۳-

داده‌ها و اطلاعات در جغرافیا دارای دو مؤلفه هستند: موقعیت جغرافیایی دارند (داده‌های مکانی) و دارای ویژگی‌هایی هستند (داده‌های توصیفی).

سامانه اطلاعات جغرافیایی، در واقع، سامانه‌ای رایانه‌ای برای مدیریت و تجزیه و تحلیل اطلاعات مکانی و جغرافیایی است که با سرعت و دقت زیاد، حجم زیادی از اطلاعات را پردازش می‌کند و در علوم و رشته‌های مختلف از آن استفاده می‌شود.

(جغرافیا (۳)، فنون و مهارت‌های جغرافیایی، صفحه ۳۸)

(آزاده میرزایی)

۱۷۴-

پردازش و تحلیل اطلاعات با GIS به تصمیم‌گیری می‌انجامد و به روند آن کمک می‌کند؛ به همین سبب، امروزه این سامانه در امور متعددی کاربرد دارد.

در مرحله پردازش از مراحل کار در سامانه اطلاعات جغرافیایی، اطلاعات با توجه به اهداف و نیاز کاربر، پردازش، تجزیه و تحلیل فضایی و مدل‌سازی می‌شود.

(جغرافیا (۳)، فنون و مهارت‌های جغرافیایی، صفحه‌های ۳۸ و ۳۹)

(مهمد علی فطیعی باگی)

۱۷۵-

«در اوایل قرن بیستم» اختراع و تولید انبوه خودرو، چهره فضاها را شهری و خارج از شهرها را تغییر داد.

(جغرافیا (۳)، جغرافیای حمل و نقل، صفحه‌های ۴۲ و ۴۳)

تاریخ (۱)

۱۸۶- (میلاد هوشیار)

مهم‌ترین پیامدهای کشاورزی در زندگی نخستین جوامع انسانی:

۱- کشاورزان به منظور کاشت، داشت و برداشت محصول، از دوره‌گردی دست برداشتند و نخستین روستاها را به عنوان سکونتگاه‌های دائم ایجاد کردند.

۲- به دلیل تولید اضافه بر نیاز، عده‌ای به فعالیت دیگری غیر از تولید خوراک مانند ابزارسازی، سفالگری و پارچه‌بافی روی آوردند و در تولید این محصولات مهارت و تخصص یافتند.

۳- در نتیجه تولید مازاد بر نیاز، دادوستد میان روستاهای دور و نزدیک به تدریج آغاز شد. رونق دادوستد، زمینه‌آشنایی مردم مناطق مختلف را با آداب و رسوم، مهارت‌ها و اندیشه‌های یکدیگر فراهم آورد.

(تاریخ (۱)، جهان در عصر باستان میراث بشری، صفحه ۳۴)

(سید علی‌رضا امیری)

۱۸۷-

فرآیند شکل‌گیری تمدن‌ها: کشاورزی و دامداری ← یکجانشینی و به وجود آمدن روستاها ← تولید مازاد بر نیاز ← تخصصی شدن کارها ← شکل‌گیری تجارت ← شکل‌گیری شهرها و تمدن‌ها

(تاریخ (۱)، جهان در عصر باستان میراث بشری، صفحه ۳۴)

(بهرروز یحیی)

۱۸۸-

با انتشار خبر مرگ اسکندر، یکی از فرماندهان هندی به نام چندرا گوپتا بر ضد یونانیان سر به شورش برداشت. او با به اطاعت درآوردن شماری از حاکمان محلی شمال هند، سلسله موریایا بنیان گذاشت.

(تاریخ (۱)، جهان در عصر باستان میراث بشری، صفحه ۴۵)

(بهرروز یحیی)

۱۸۹-

از هشت راه مقدس می‌توان به نیروانا رسید. این هشت راه، صداقت‌ورزی در ایمان، نیت، گفتار، کردار، زندگانی، کوشش، پندار و مراقبه است.

(تاریخ (۱)، جهان در عصر باستان میراث بشری، صفحه ۴۴)

(علی‌محمد کریمی)

۱۹۰-

شهروند رومی به منصب دولتی برگزیده نمی‌شد مگر آنکه در ده نبرد شرکت کرده باشد.

(تاریخ (۱)، جهان در عصر باستان میراث بشری، صفحه ۵۸)

۱۸۱- (آزاده میرزایی)

در مرحله گردآوری و تنظیم اطلاعات، پژوهشگر اطلاعات مربوط به موضوع تحقیق را از منابع و اسناد تاریخی استخراج می‌کند.

(تاریخ (۱)، تاریخ‌شناسی، کاوش در گذشته، صفحه‌های ۶ و ۷)

۱۸۲- (سید علی‌رضا امیری)

تحلیل و تفسیر اطلاعات از مراحل پژوهش در تاریخ است، نه فواید و کارکردهای مطالعه آن. (توجه داشته باشید که تحلیل و تفسیر اطلاعات علوم انسانی از کارکردهای مطالعه تاریخ محسوب می‌شود نه تمام علوم)

(تاریخ (۱)، تاریخ‌شناسی، کاوش در گذشته، صفحه‌های ۹ و ۱۰)

(آزاده میرزایی)

۱۸۳-

تشریح سایر گزینه‌ها:

گزینه «۱»: در گاه‌شماری خورشیدی - قمری هر سه سال، یک ماه به سال می‌افزودند.

گزینه «۲»: در گاه‌شماری مصری پنج روز اضافی، به آخر ماه دوازدهم افزوده می‌گردید.

گزینه «۳»: در گاه‌شماری مصری، این چنین محاسبه‌ای صورت می‌گرفت.

(تاریخ (۱)، تاریخ‌شناسی، کاوش در گذشته، صفحه ۱۳)

۱۸۴- (سید علی‌رضا امیری)

جغرافیای تاریخی به مطالعه مناطق و سرزمین‌های مختلف در گذشته می‌پردازد و تأثیر محیط طبیعی و عوامل جغرافیایی را بر رویدادهای تاریخی مانند شکل‌گیری تمدن‌ها، مهاجرت‌ها، پیروزی‌ها و شکست‌ها و ... مطالعه می‌کند.

(تاریخ (۱)، تاریخ‌شناسی، کاوش در گذشته، صفحه ۱۷)

(مریم بوستان)

۱۸۵-

مطالعه و شناخت دوران بسیار طولانی «پیش از تاریخ» عمدتاً متکی بر کاوش‌های باستان‌شناسی است.

(تاریخ (۱)، تاریخ‌شناسی، کاوش در گذشته، صفحه ۲۷)

جغرافیای ایران

۱۹۶- (بهر روز یعنی)
- چون میانگین سالانه بارش، دما و رطوبت هوا در نقاط مختلف کشور یکسان نیست، کارشناسان، اقلیم کشور ایران را به چهار ناحیه مختلف آب‌وهوایی تقسیم کرده‌اند.
- بارش کم و خشکی هوا، اختلاف شدید دما، فقر پوشش گیاهی و تبخیر و تعرق زیاد از ویژگی‌های آب‌وهوای گرم و خشک محسوب می‌شوند.
(*جغرافیای ایران، جغرافیای طبیعی ایران، صفحه‌های ۴۰ و ۴۱*)

۱۹۷- (بهر روز یعنی)
کوهستان‌های البرز و زاگرس هم‌چون سدی در مقابل عبور توده‌های هوای مرطوب به نواحی داخلی کشور قرار گرفته‌اند، بنابراین، نواحی داخلی کشورمان بارش بسیار کمی دارد و مناطق خشکی مانند بیابان دشت کویر را به وجود آورده است.
طبق شکل صفحه ۴۲ کتاب درسی، زمستان‌های دشت کویر، سرد است.
(*جغرافیای ایران، جغرافیای طبیعی ایران، صفحه ۴۲*)

۱۹۸- (فاطمه سقایی)
با افزایش ارتفاع، دمای هوا کاهش می‌یابد اما در وضعیتی که با افزایش ارتفاع، دمای هوا به‌طور ناگهانی افزایش یابد، وارونگی دما رخ می‌دهد.
نکته مهم درسی: در حالت وارونگی، هوای سرد و سنگین در سطح زمین قرار گرفته و اجازه نمی‌دهد که آلودگی به سمت بالا حرکت کند. در این شرایط، نمودار حرکت صعودی و جابه‌جایی هوا صورت نمی‌گیرد.
(*جغرافیای ایران، جغرافیای طبیعی ایران، صفحه ۴۵*)

۱۹۹- (فاطمه سقایی)
رودهایی که از کوهستان‌های بلند و برف‌گیر تغذیه می‌شوند، دائمی هستند و اگر این رودها در نواحی مرطوب جریان یابند، مقدار آب آن‌ها بیش‌تر خواهد بود.
(*جغرافیای ایران، جغرافیای طبیعی ایران، صفحه ۴۹*)

۲۰۰- (مهم‌علی فطیعی باگی)
دریاچه ارومیه که نام دیگر آن «کبودان» است، بزرگ‌ترین دریاچه ایران محسوب می‌شود و رودهای تلخ‌رود (آجی‌چای)، باراندوز چای، سیمینه‌رود و زرینه‌رود به آن می‌ریزند.
نکته مهم درسی: دریای خزر بزرگ‌ترین دریاچه جهان است اما به‌طور کامل متعلق به ایران نیست.
(*جغرافیای ایران، جغرافیای طبیعی ایران، صفحه ۵۶*)

۱۹۱- (آزاده میرزایی)
چگونگی شکل‌گیری محیط‌های جغرافیایی که حاصل «ابطال متقابل انسان و محیط» است، سبب می‌شود جغرافی‌دان با «دید ترکیبی یا کل‌نگری» موضوعات را بررسی کند؛ زیرا «اجزاء و عوامل محیط جغرافیایی در ارتباط با یکدیگر عمل می‌کند».
(*جغرافیای ایران، جغرافیا پیست، صفحه ۶*)

۱۹۲- (مهم‌ابراهیم مازنی)
حذف اطلاعات غیرضروری و حفظ اطلاعات مرتبط با پژوهش در مرحله «پردازش اطلاعات» صورت می‌گیرد اما طبقه‌بندی اطلاعات مربوط به قبل از شروع پردازش می‌باشد.
تشریح سایر گزینه‌ها:
گزینه ۱: همه موارد مربوط به مرحله «تدوین فرضیه» می‌باشد.
گزینه ۲: همه موارد مربوط به مرحله «طرح سؤال و بیان مسئله» می‌باشد.
گزینه ۴: همه موارد مربوط به مرحله «نتیجه‌گیری و ارائه پیشنهادت» می‌باشد.
(*جغرافیای ایران، جغرافیا پیست، صفحه‌های ۹ و ۱۱*)

۱۹۳- (آزاده میرزایی)
ایران در عرض جغرافیایی ۲۵ تا ۳۹ درجه در جنوب منطقه معتدله نیمکره شمالی قرار گرفته و همچنین در ۴۴ تا ۶۳ درجه طول شرقی واقع شده است.
(*جغرافیای ایران، جغرافیای طبیعی ایران، صفحه ۱۱۳*)

۱۹۴- (مهم‌ابراهیم مازنی)
طی دوره کوتاه‌تر ناهمواری‌های کشور ما شکل نهایی یافته و از آن پس تحت تأثیر عوامل فرسایش (آب‌های روان، باد، اختلاف دما) به‌همراه عملکرد انسان (بهره‌برداری از محیط)، سرعت تغییرات در ناهمواری‌ها افزایش یافته و موجب تغییر شکل ناهمواری‌های ایران شده است.
(*جغرافیای ایران، جغرافیای طبیعی ایران، صفحه ۲۲*)

۱۹۵- (فاطمه سقایی)
دشت‌ها به دو صورت شکل گرفته‌اند؛ یکی این‌که عوامل فرسایشی مانند باد و باران، ناهمواری را هموار کرده است؛ مانند دشت فرسایشی لوت و دیگر این‌که مواد حاصل از فرسایش، بین کوه‌ها رسوب کرده و سطح همواری را به وجود آورده است؛ مانند دشت تراکمی نهاوند.
(*جغرافیای ایران، جغرافیای طبیعی ایران، صفحه ۲۹*)

جامعه‌شناسی

۲۰۱-

(آزیتا بیدرقی)

جامعه‌شناسان از امور آشنا و مأنوس، آشنایی‌زدایی می‌کنند؛ یعنی به موضوعات آشنا و روزمره اطراف خود از دید یک فرد غریبه نگاه می‌کنند.

(جامعه‌شناسی (۳)، نظم اجتماعی، صفحه‌های ۲۰ و ۲۱)

۲۰۲-

(آزیتا بیدرقی)

عبارت اول ← حفظ حیات نظام اجتماعی و تغییرات نظام اجتماعی در خود
عبارت دوم ← نظم اجتماعی

عبارت سوم ← یکسان‌انگاری طبیعت و جامعه

(جامعه‌شناسی (۳)، نظم اجتماعی، صفحه‌های ۲۱، ۲۴، ۲۵، ۲۷، ۲۹ و ۳۱)

۲۰۳-

(آزیتا بیدرقی)

از نظر جامعه‌شناسان پوزیتیویست، جامعه صرفاً یک پدیده طبیعی پیچیده است.

(جامعه‌شناسی (۳)، نظم اجتماعی، صفحه ۲۹)

۲۰۴-

(پارسا مبینی)

مشکلات و مسائل اجتماعی، بیرون از دایره نفوذ و تأثیر ما نیستند و این‌گونه نیست که فقط افراد خاصی، مثل مسئولان و مدیران بتوانند بر آن تأثیر بگذارند.

تأکید بیش از اندازه بر نظم اجتماعی به حذف اراده و خلاقیت، ارزش و اخلاق و آگاهی و معنا در زندگی اجتماعی می‌انجامد.

(جامعه‌شناسی (۳)، کنش اجتماعی، صفحه‌های ۳۵، ۳۶ و ۴۱)

۲۰۵-

(پارسا مبینی)

نظم اجتماعی که گویا هدفی جدا از انسان‌ها و نیازهای واقعی دارد: قفس آهنین

قابل فهم نبودن ارزش‌های مهربانی و فداکاری و ضد ارزش بودن کینه‌توزی و خودخواهی: استفاده از روش تجربی

محدود شدن مطالعات پوزیتیویستی به توصیف خصوصیات و رفتارهای قابل مشاهده: نادیده گرفتن معنای کنش

(جامعه‌شناسی (۳)، کنش اجتماعی، صفحه‌های ۳۸ و ۳۹)

۲۰۶-

(پارسا مبینی)

برای فهم انگیزه جوانان و نوجوانان نمی‌توان از روش‌های تجربی استفاده کرد.

کنش اجتماعی، خشت بنای جامعه است.

حکومت ترکیه با تأیید نفوذ اسلام در جامعه و با هدف نوعی مذهب که مورد تأیید حکومت باشد و اصول سکولار را تهدید نکند، مدارس امام خطیب را بنا کرد.

(جامعه‌شناسی (۳)، کنش اجتماعی، صفحه‌های ۳۴، ۳۶، ۳۷ و ۴۰)

۲۰۷-

(پارسا مبینی)

جامعه‌شناسی پوزیتیویستی با تأکید بسیار بر نظم اجتماعی، موجب سرکوب روحیه خلاق انسان‌ها در بسیاری از عرصه‌ها می‌شود.

نظام اداری کشور ما نارسایی‌هایی دارد و فرصت‌ها و محدودیت‌هایی برای کنشگران ایجاد می‌کند.

(جامعه‌شناسی (۳)، کنش اجتماعی، صفحه‌های ۳۴، ۳۸ و ۳۹)

۲۰۸-

(پارسا مبینی)

جامعه‌شناسان تفهیمی با تأکید بیش از اندازه بر نظم اجتماعی و یکسان دانستن نظم اجتماعی و نظم طبیعی، اراده و خلاقیت انسان‌ها را نادیده می‌گیرند.

(جامعه‌شناسی (۳)، کنش اجتماعی، صفحه‌های ۳۸ تا ۴۰)

۲۰۹-

(آزیتا بیدرقی)

عبارت اول ← مطالعه موردی

عبارت دوم ← معانی متفاوت

عبارت سوم ← رجوع به زمینه فرهنگی کنشگر

(جامعه‌شناسی (۳)، معنای زندگی، صفحه‌های ۴۶، ۴۸ و ۵۰)

۲۱۰-

(آزیتا بیدرقی)

رویکرد تفهیمی در تقابل با رویکرد تفسیری معتقد است که کنشگران بر اساس معنایی که در ذهن دارند، دست به عمل می‌زنند؛ بنابراین برای فهم زندگی اجتماعی باید از ظاهر پدیده‌های اجتماعی، عبور کرد و به معنای نهفته در کنش‌ها راه یافت.

برخی رویکردها برای دستیابی به پاسخ‌های ساده، سراسر است و کاملاً قابل پیش‌بینی درباره چرایی وقوع پدیده‌های اجتماعی، پیچیدگی و عمق این پدیده‌ها را نادیده می‌گیرند و از پدیده‌های اجتماعی و انسانی، هویت‌زدایی می‌کنند.

(جامعه‌شناسی (۳)، معنای زندگی، صفحه‌های ۴۷ و ۴۸)

۲۱۱-

(اعظم رهبری)

به مجموعه فعالیت‌هایی که برای پذیرش فرهنگ جامعه و انطباق افراد با انتظارات جامعه انجام می‌گیرد، کنترل اجتماعی می‌گویند.

(جامعه‌شناسی (۱)، هویت، صفحه ۶۸)

۲۱۲-

(اعظم رهبری)

جامعه‌پذیری همان انتقال فرهنگ از نسلی به نسل دیگر است، جهان اجتماعی برای بقا و تداوم، اعتقادات، ارزشها و شیوه زندگی خود را به فرد آموزش می‌دهد. فرد نیز برای مشارکت در جهان اجتماعی، شیوه زندگی در آن را می‌آموزد و به تدریج با موقعیتش در جهان اجتماعی و حقوق و تکالیفی که برعهده دارد، آشنا می‌شود. همواره افرادی هستند که جذب عقاید و ارزش‌های جهان اجتماعی خود نمی‌شوند و نقشی را که نهادها و سازمان‌های مختلف جامعه از آن‌ها انتظار دارند، نمی‌پذیرند. این افراد به حقوق و تکالیف خود پایبند نیستند و رفتارهای مخالف انجام می‌دهند.

هر جهان اجتماعی که روش‌های مناسبی برای کنترل اجتماعی نداشته باشد، در معرض آسیب‌های بیشتری قرار می‌گیرد؛ بازتولیدش با مشکل مواجه می‌شود و دوام و بقای آن تهدید می‌شود.

(جامعه‌شناسی (۱)، هویت، صفحه‌های ۶۸، ۷۰ و ۷۱)

(ارغوان عبدالملکی)

-۲۱۷

چالش بلوک شرق و غرب از نوع چالش‌هایی بود که درون یک تمدن واحد به وجود می‌آید.

ریکارδο از اقتصاددانان کلاسیک مخالف دخالت دولت در اقتصاد، معتقد بود که دولت باید اجازه دهد که سرمایه، پرسودترین راه خود را دنبال کند و استعداد و تلاش، پاداش طبیعی خود و بلاهت، مجازات طبیعی خود را ببیند تا پیشرفت کشور به بهترین وجه، تأمین شود.

(جامعه‌شناسی (۲)، پالاش‌های یوانی، صفحه‌های ۷۹ و ۸۳)

(اعظم ربیعی)

-۲۱۸

مالتوس، جمعیت‌شناس انگلیسی در نفی حق حیات کسانی که در فقر متولد می‌شوند، گفته است: انسانی که در دنیای از قبل تملک‌شده به دنیا می‌آید، اگر نتواند قدرت خود را از والدینش دریافت کند و اگر جامعه، خواهان کار او نباشد، هیچ‌گونه حقی برای دریافت کمترین غذا یا چون و چرا در مورد مقام و موقعیت خود ندارد. بر سر سفره گسترده طبیعت، جایی برای او وجود ندارد، طبیعت حکم به رفتن او می‌دهد و خود، این حکم را اجرا می‌کند.

لردجان راسل، پدربزرگ برتراند راسل، فیلسوف مشهور از هر اقدامی برای مقابله با قحطی ایرلند خودداری کرد. این قحطی بیش از یک میلیون نفر مهاجر و قریب به یک و نیم میلیون نفر تلفات جانی داشت.

جامعه آرمانی مارکس از فردگرایی لیبرالیستی و اقتصاد سرمایه‌داری عبور می‌کرد، مالکیت خصوصی را از بین می‌برد و صورتی سوسیالیستی و کمونیستی پیدا می‌کرد.

(جامعه‌شناسی (۲)، پالاش‌های یوانی، صفحه‌های ۷۹ تا ۸۱)

(آزر مغموری)

-۲۱۹

به بهانه عدالت اقتصادی، نه تنها آزادی‌های معنوی، بلکه آزادی‌های دنیوی افراد نیز از بین رفت.

(جامعه‌شناسی (۲)، پالاش‌های یوانی، صفحه‌های ۸۱ و ۸۲)

(فاطمه ربیعی)

-۲۲۰

جهان اجتماعی به هنگام تولد هر فرد، بخشی از هویت اجتماعی او را تعیین می‌کند. به فرآیندی که هر فرد برای مشارکت در زندگی اجتماعی دنبال می‌کند و مسیری که برای شکل‌گیری هویت اجتماعی افراد طی می‌شود، جامعه‌پذیری می‌گویند.

(جامعه‌شناسی (۱)، هویت، صفحه ۶۸)

(آزیتا پیرقی)

-۲۱۳

(الف) اثر انگشت) ← هویت فردی، انتسابی، ثابت

(ب) (نوع پوشش ایرانی، اسلامی) ← هویت اجتماعی، اکتسابی، متغیر

(جامعه‌شناسی (۱)، هویت، صفحه ۵۸)

(اعظم ربیعی)

-۲۱۴

شیوه رسمی پاداش و مجازات، بیش‌تر توسط سازمان‌ها و مؤسسات اجتماعی مانند ادارات، پلیس، دادگاه و زندان صورت می‌گیرد.

فرهنگ‌هایی که ظرفیت منطقی و عقلانی بیش‌تری دارند و با فطرت آدمیان سازگارترند، از قدرت اقلانی بیش‌تری برخوردارند.

(جامعه‌شناسی (۱)، هویت، صفحه‌های ۶۸، ۷۰ و ۷۱)

(ارغوان عبدالملکی)

-۲۱۵

- لیبرالیسم با تکیه بر شعار آزادی و خصوصاً آزادی اقتصادی، راه استثمار را برای صاحبان ثروت، باز کرده و عدالت را در عرصه حیات انسانی نادیده انگاشته بود و به این ترتیب، نخستین چالش و تضاد که چالش فقر و غناست، در بطن کشورهای غربی شکل گرفت.

- لیبرالیسم قرن هجدهم و نوزدهم را لیبرالیسم متقدم می‌نامند. رویکرد لیبرالیسم متقدم، بیش‌تر رویکردی فردی و اقتصادی است. لیبرالیسم متقدم، نظام ارباب - رعیتی و ارزش‌های اجتماعی مربوط به آن را در هم ریخت.

- جوامع سوسیالیستی با انتقاد از لیبرالیسم متقدم، عدالت اجتماعی و توزیع مناسب ثروت را شعار خود قرار می‌دادند؛ اما آن‌ها نیز با دو مشکل اساسی مواجه شدند:

(الف) از بین رفتن آزادی افراد: به بهانه عدالت اقتصادی، نه تنها آزادی‌های معنوی، بلکه آزادی دنیوی افراد نیز از بین رفت.

(ب) پیدایش طبقه جدید: طبقه جدیدی در دامن کشورهای سوسیالیستی شکل گرفت که بر مدار قدرت، سازمان می‌یافت.

(جامعه‌شناسی (۲)، پالاش‌های یوانی، صفحه‌های ۷۸، ۸۰ و ۸۲)

(اعظم ربیعی)

-۲۱۶

لیبرالیسم با تکیه بر شعار آزادی و خصوصاً آزادی اقتصادی، راه استثمار را برای صاحبان ثروت باز کرده و عدالت را نادیده گرفته بود.

جوامع سوسیالیستی با دو مشکل اساسی مواجه شدند:

(الف) از بین رفتن آزادی افراد: به بهانه عدالت اقتصادی، نه تنها آزادی معنوی، بلکه آزادی دنیوی افراد نیز از بین رفت.

(ب) پیدایش طبقه جدید: با این‌که مارکس و مارکسیست‌ها طبقه و نظام طبقاتی را محصول سرمایه‌داری می‌دانستند و مورد انتقاد قرار می‌دادند، در دامن کشورهای سوسیالیستی طبقه جدیدی شکل گرفت که نه بر اساس ثروت بلکه بر مدار قدرت، سازمان می‌یافت.

(جامعه‌شناسی (۲)، پالاش‌های یوانی، صفحه‌های ۸۰ و ۸۲)

فلسفه دوازدهم

-۲۲۵ (عمیر مهرئی)

هرچند فارابی به شعر و شاعری مشهور نبوده، اشعاری به زبان فارسی و عربی به وی نسبت داده‌اند. «مابعدالطبیعه» اثر ارسطو و «رساله اغراض مابعدالطبیعه» اثر فارابی و شرحی بر کتاب «مابعدالطبیعه» است.

(فلسفه، کلمت مشاء، صفحه ۶۲)

-۲۲۶ (موسی اکبری)

هدف اصلی اجتماع و مدینه دستیابی به سعادت دنیا و آخرت است نه آن که مدینه صرفاً این هدف را دنبال کند. در ضمن بعضی مدینه‌ها مانند مدینه جاهله درصد دستیابی به آن هدف نیستند.

(فلسفه، کلمت مشاء، صفحه‌های ۶۳ و ۶۴)

-۲۲۷ (موسی اکبری)

سیاست، فعل و تدبیر زعیم است که نتیجه اجرای آن «۱- تأسیس و گسترش نظام خیر و عدل ۲- تقسیم صناعات و حرف برحسب استعدادها ۳- آراسته شدن مردم به فضایل و دریافت شایستگی سعادت دنیا و آخرت» است.

(فلسفه، کلمت مشاء، صفحه‌های ۶۵ و ۶۶)

-۲۲۸ (فرهار علی‌نژاد)

علم به احکام الهی و مصالح مردم از اوصاف رئیس مدینه فاضله است اما «علم مطلق» برای انسان‌ها قابل دسترسی نیست و فقط خدا واجد آن است.

(فلسفه، کلمت مشاء، صفحه ۶۵)

-۲۲۹ (کنکور سراسری ۹۷)

برقراری نظام عدل و توزیع عادلانه امکانات اجتماعی همان هدف اجتماعی است که زعیم مدینه به دنبال آن است.

(فلسفه، کلمت مشاء، صفحه‌های ۶۵ و ۶۶)

-۲۳۰ (فرهار علی‌نژاد)

دلیل اصلی اعطای این لقب به فارابی، تأسیس فلسفه نبوی می‌باشد که گزینه «۱» با این مورد هم‌سوتر است.

- گزینه‌های «۲» و «۳» را می‌توان جزء مقدمات این تأسیس معرفی نمود.

(فلسفه، کلمت مشاء، صفحه ۶۷)

-۲۲۱ (موسی اکبری)

علت در معنای خاص = علت تامه (شرط کافی)

علت در معنای عام = علت تامه و ناقصه

تشریح سایر گزینه‌ها:

گزینه «۱»: علت تامه برای ایجاد معلول کافی می‌باشد.

گزینه «۲»: علت ناقصه به خودی خود معلول را از حد تساوی خارج نمی‌کند.

گزینه «۴»: علت در معنای عام هم علت تامه را دربرمی‌گیرد و هم ناقصه.

(فلسفه، کلمت مشاء، صفحه‌های ۳۰ و ۳۱)

-۲۲۲ (موسی اکبری)

از نظر متکلمان براهینی که حکم می‌کند، واجب‌الوجود واحد است اجازه نمی‌دهد وجود ماسوی را واجب بدانیم؛ بنابراین بیش از یک قدیم وجود ندارد و هرچه غیر از اوست (از جمله فرشتگان) حادث است.

تشریح سایر گزینه‌ها:

گزینه «۱»: فلاسفه این اعتقاد را نداشته‌اند.

گزینه «۲»: متکلمان تنها ظرف زمان را معیار نیازمندی شی می‌دانستند.

گزینه «۳»: نقطه اشکال فلاسفه این است که برای بررسی ملاک نیازمندی نمی‌توان به گذشته شیء رجوع کرد، بلکه باید در خود آن به جست‌وجو پرداخت.

(فلسفه، کلمت مشاء، صفحه‌های ۳۹ و ۴۰)

-۲۲۳ (موسی اکبری)

در نظام هستی، موجوداتی مجرد از ماده وجود دارند که گرچه ما با حواس قادر به درک آن‌ها نیستیم و اوصاف آن‌ها را به درستی نمی‌توانیم بشناسیم، اما جهان با وساطت آن‌ها تدبیر می‌شود.

(فلسفه، کلمت مشاء، صفحه‌های ۵۳ و ۵۴)

-۲۲۴ (فارج از کشور ۹۳)

کلیت و ضرورت را تنها می‌توان در اصول عقلانی جست‌وجو کرد نه در آزمون‌های تجربی. عقل به کمک بدیهیات اولیه عقلی می‌تواند در شناخت به اصولی دست یابد که جنبه کلی و ضروری دارند و سپس بر اساس همین اصول کلی و ضروری، به تدوین قوانین علمی بپردازد.

تشریح سایر گزینه‌ها:

گزینه «۱»: به این دلیل که شناخت‌های تجربی و غیرتجربی از اصول عقلانی استفاده می‌کنند ضرورتاً با یقین همراه هستند.

گزینه «۲»: هریک از علوم قسمت‌هایی از سنن هستی یا به عبارت دیگر قوانین علمی را کشف می‌کنند.

گزینه «۳»: فلسفه به تحکیم اصول و مبانی علوم می‌پردازد.

(فلسفه، کلمت مشاء، صفحه ۵)

منطق و فلسفه یازدهم

-۲۳۱

(عمید مهرئی)

اگر موضوع قضیه، یک شخص یا یک شیء یا یک مجموعه خاص باشد، به آن قضیه «شخصیه» می‌گویند. اگر موضوع قضیه، شخص یا چیز یا مجموعه معینی نباشد و شامل افراد و چیزهای متعدد شود به آن قضیه، «محصوره» می‌گویند.

تشریح سایر گزینه‌ها:

گزینه ۱: «۱»: محصوره - محصوره

گزینه ۲: «۲»: محصوره - شخصیه

گزینه ۴: «۴»: شخصیه - شخصیه

(منطق، استرلال، صفحه ۳۶)

-۲۳۲

(عمید مهرئی)

قضیه شرطی منفصل در این گزینه از نوع منفصل حقیقی است در حالی که در سایر گزینه‌ها از نوع منفصل مانع‌الجمع است.

(منطق، استرلال، صفحه‌های ۴۰ و ۴۱)

-۲۳۳

(موسی آکبری)

اگر دو مفهوم نقیض یکدیگر باشند، می‌توان با کمک آن‌ها قضیه شرطی منفصله حقیقی ساخت.

مانند = ناطق (حاکمی از انسان) ≠ غیرانسان

(منطق، استرلال، صفحه ۴۰)

-۲۳۴

(موسی آکبری)

شرطی منفصل قضیه‌ای است که در آن به جدایی و انفصال دو یا چند نسبت حکم می‌شود.

تشریح سایر گزینه‌ها:

گزینه ۱: «۱»: قالب کلی هر دو ثابت است.

گزینه ۳: «۳»: هر دو حکم مشروط دارند.

گزینه ۴: «۴»: ماهیت آن‌ها متفاوت است.

(منطق، استرلال، صفحه‌های ۳۸ تا ۴۰)

-۲۳۵

(طنین زاهدی‌کیا)

«هر که آمد به جهان، نقش خرابی دارد» یک قضیه حملی است؛ زیرا در آن هیچ شرطی مطرح نشده است بلکه از چیزی خبر داده می‌شود.

(منطق، استرلال، صفحه ۳۹)

-۲۳۶

(موسی آکبری)

- نشانه‌هایی که باعث می‌شوند دایره مصادیق محدود گردد سور نام دارند.
- هر دو نوع قضایای حملی از جهت نسبت به دو دسته تقسیم می‌شوند.

(منطق، استرلال، صفحه ۳۶)

-۲۳۷

(سید علیرضا امیری)

در هر دو قضیه درست بودن و نادرست بودن توأمان دو طرف محال است و این نوع قضیه شرطی منفصل حقیقی نامیده می‌شود.

نکته مهم درسی: علل یا واجب‌الوجودند یا ممکن‌الوجود؛ بنابراین رابطه محمول وجود با آن‌ها (موضوع قضیه) یا امکانی است یا وجوبی.

(منطق، استرلال، صفحه‌های ۴۰ و ۴۱)

-۲۳۸

(سید علیرضا امیری)

سقراط: «شاید شما (آنتیان) گمان برید که علت محکوم شدن من ناتوانی از سخن گفتن و دفاع از خود بود. بلی! من از گفتن سخنانی که شما خواهان شنیدن آن بودید ناتوان بودم؛ زیرا در شأن من نیست که لابه و زاری کنم و برای فرار از خطر تن به خواری دهم.»

(فلسفه یازدهم، نخستین فلاسفه یونان، صفحه ۵۴)

-۲۳۹

(فرهاد علی‌نژاد)

سقراط از قبول این پیشنهاد سرباز زد و تأکید کرد که نمی‌خواهد به پیرانه سری متهم شود که زندگی دنیا را بسیار دوست دارد و می‌خواهد بیشتر از آن بهره‌مند گردد. او می‌گفت: «یک حکیم به دنیا دلبستگی ندارد و آزادگی و سربلندی خود را برای اینکه چند صباحی بیشتر زنده بماند فدا نمی‌کند و لذا من نیز اگر خواهان چند روز عمر بیشتر باشم، گویی خود را مسخره کرده‌ام چون در گفتار از بی‌اعتنایی به دنیا دم زده‌ام و در عمل خود را مشتاق توقف در دنیا نشان می‌دهم.»

(فلسفه یازدهم، نخستین فلاسفه یونان، صفحه ۵۵)

-۲۴۰

(موسی آکبری)

این مورد مربوط به گام سوم از گام‌های چهارگانه فلسفی می‌باشد.

(فلسفه یازدهم، نخستین فلاسفه یونان، صفحه ۶۱)

<p>۲۴۶- (کتاب آبی)</p> <p>قضیه شرطی متصل: قضیه‌ای است که در آن به پیوستگی و اتصال یا عدم پیوستگی و اتصال دو نسبت حکم شده است.</p> <p>قضیه شرطی منفصل غیرقابل جمع در صدق: قضیه‌ای که محال است هر دو طرف آن درست باشد، اما می‌تواند هر دو طرف آن غلط باشد و یا یک طرف درست و طرف دیگر غلط باشد.</p> <p>قضیه شرطی منفصل حقیقی: قضیه‌ای است که در آن، هم درست بودن دو طرف قضیه محال است و هم غلط بودن آن‌ها.</p> <p>(منطق، استرلال، صفحه‌های ۳۸ تا ۴۱)</p>	<p>۲۴۱- (فارج از کشور ۹۵)</p> <p>بنابر حصر عقلی قضایای حملی دو دسته‌اند یا «شخصیه» یا «محصوره».</p> <p>حال چون صورت سؤال به شخص یا شی یا مجموعه خاصی اشاره ندارد پس نمی‌توان آن را تعریف قضیه شخصیه دانست بلکه تعریفی از قضیه محصوره است که ممکن است کلیه باشد یا جزئی، سالبه باشد یا موجه.</p> <p>(منطق، استرلال، صفحه ۳۶)</p>
<p>۲۴۷- (کتاب آبی)</p> <p>قضیه ذکر شده یک قضیه محصوره «سالبه کلی» است و موضوع آن ظلم می‌باشد.</p> <p>(منطق، استرلال، صفحه‌های ۳۶ و ۳۷)</p>	<p>۲۴۲- (کتاب آبی)</p> <p>اگر موضوع قضیه، یک شخص یا یک شی یا مجموعه‌ای خاص باشد، به آن قضیه «شخصیه» می‌گویند و اگر موضوع قضیه یک شخص یا مجموعه‌ای معین نباشد و شامل افراد و چیزهای متعدد شود، آن قضیه محصوره نام دارد.</p> <p>(منطق، استرلال، صفحه ۳۶)</p>
<p>۲۴۸- (کتاب آبی)</p> <p>اساساً نوعی رابطه میان مقدم و تالی برقرار است؛ به آن معنا که مقدم مستلزم تالی و تالی تابع مقدم است و این رابطه اساس و ماهیت قضایای شرطی متصل را تشکیل می‌دهد.</p> <p>(منطق، استرلال، صفحه‌های ۳۴ و ۳۶)</p>	<p>۲۴۳- (فارج از کشور ۹۴)</p> <p>قضیه منفصل مانع‌الجمع، قضیه‌ای است که محال است هر دو طرف آن درست باشد اما می‌تواند هر دو طرف آن نادرست باشد و یا یک طرف درست و طرف دیگر نادرست باشد، مثلاً: یک مفهوم محال است که هم ذاتی باشد و هم عرض عام اما می‌تواند نه ذاتی باشد و نه عرض عام (مثلاً عرض خاص باشد) و یا این‌که یا ذاتی باشد و یا عرض عام.</p> <p>(منطق، استرلال، صفحه‌های ۴۰ و ۴۱)</p>
<p>۲۴۹- (کنکور سراسری ۹۱)</p> <p>نمی‌دانم سقراط در واقع آوای خویشتن‌شناسی و آگاه شدن از گوهر تابناک انسانیت است و هرگز با «نمی‌دانم سوفسطاییان» که معنایی جز «نمی‌توانم بدانم» دربرنداشت، قابل مقایسه نیست.</p> <p>(فلسفه، نفستین فلاسفه یونان، صفحه‌های ۵۷ و ۵۸)</p>	<p>۲۴۴- (کتاب آبی)</p> <p>در قضیه شرطی منفصل حقیقی حکم می‌شود که هر دو جزء نمی‌توانند با هم صادق یا با هم کاذب باشند، بلکه همواره یکی صادق و دیگری کاذب است؛ به همین دلیل انفصال میان دو طرف را انفصال حقیقی و تام دانسته‌اند.</p> <p>(منطق، استرلال، صفحه ۴۰)</p>
<p>۲۵۰- (فارج از کشور ۸۶)</p> <p>سقراط با فریاد «خود را بشناس» پرده چهل مرکب را از مقابل چشم‌ها فرو می‌اندازد و فرد را بر کرسی تواضع می‌نشانند و به او می‌آموزد که با تکیه بر «عقل خدادادی» می‌توان از وسوسه شک و گمان خلاصی یافت و راه حقیقت را پیمود.</p> <p>(فلسفه، نفستین فلاسفه یونان، صفحه ۵۸)</p>	<p>۲۴۵- (کنکور سراسری ۹۲)</p> <p>در قضیه «الف، ب یا ج است»، اگر «یا» حذف شود به دو قضیه حملی می‌رسیم: «الف ب است» و «الف ج است».</p> <p>(منطق، استرلال، صفحه‌های ۳۹ و ۴۰)</p>

روان‌شناسی

۲۵۶-

(معمد ابراهیم مازنی)

- تجربه گذشته بر توانایی ما در حل مسئله تأثیر می‌گذارد. کسی که روش‌های حل مسئله را می‌داند، در موقعیت‌های جدید از آن‌ها برای حل مسئله استفاده می‌کند. تأثیر یادگیری‌های گذشته بر حل مسئله را «انتقال» گویند. اثر تجربه گذشته، همیشه آسان کردن راه‌حل نیست؛ انتقال منفی زمانی رخ می‌دهد که یادگیری گذشته، موجب عدم موفقیت در حل مسئله جدید می‌شود.

- کودکان به دلیل اینکه تجربه کمتری دارند، کمتر در معرض پدیده انتقال قرار می‌گیرند.

(روان‌شناسی، تفکر (I) حل مسئله، صفحه‌های ۱۲۴ و ۱۲۵)

۲۵۷-

(موتا مصیبی)

تشریح گزاره‌های نادرست:

الف) ناتوانی در حل مسئله، وضعیت عاطفی ناخوشایندی را ایجاد می‌کند که «ناکامی» نام دارد.

د) آشنایی مردم یک جامعه با «مهارت‌های حل مسئله»، احتمال استفاده از روش‌های تهاجمی و پرخاشگرانه را کاهش می‌دهد.

تذکر: بسیاری از افرادی که احساس شکست می‌کنند، مشکلات عاطفی جدی دارند و بسیاری از آن‌ها، مشکلات عاطفی جدی ندارند، بلکه مهارت‌های حل مسئله را نمی‌دانند.

(روان‌شناسی، تفکر (I) حل مسئله، صفحه‌های ۱۲۹ و ۱۳۰)

۲۵۸-

(نسرین حق پرست)

در مثال سؤال، همانند مثال «فراموشی رمز قفل»، فرد سعی می‌کند با کاستن تفاوت وضعیت موجود با وضعیت مطلوب، مسئله را حل کند.

(روان‌شناسی، تفکر (I) حل مسئله، صفحه ۱۲۶)

۲۵۹-

(فرهاد علی نژاد)

پرخاشگری، نتیجه ناکامی است و ناتوانی در حل مسئله، با ایجاد ناکامی، می‌تواند باعث پرخاشگری شود، نه به طور مستقیم.

(روان‌شناسی، تفکر (I) حل مسئله، صفحه‌های ۱۲۷، ۱۲۹ و ۱۳۰)

۲۶۰-

(معمد ابراهیم مازنی)

- مسئله‌هایی که در علوم انسانی با آن مواجه هستیم (گزینه‌های ۲ و ۳) عمدتاً از نوع «بدتعریف‌شده» هستند؛ درحالی‌که مسئله‌های علوم دیگر (گزینه‌های ۱ و ۴) این‌گونه نیست. دستیابی به راه‌حل «مسائل بدتعریف‌شده» دشوارتر است.

- شاخص‌های تقسیم‌بندی مسائل، به دو گروه «خوب تعریف‌شده» و «بدتعریف‌شده»: شناسایی موقعیت اولیه، فهرست اقدامات یا راهبردهای در دسترس، تعریف دقیق هدف، امکان تضمین دستیابی یا عدم دستیابی به هدف.

(روان‌شناسی، تفکر (I) حل مسئله، صفحه‌های ۱۱۸ و ۱۱۹)

۲۵۱-

(فرهاد علی نژاد)

- مزایای روش تحلیلی: ۱- تضمین دستیابی به راه‌حل مسئله ۲- مورد قبول همگان بودن ۳- پیروی از قواعد مشخص

- محدودیت روش تحلیلی: زمان‌بر بودن

(روان‌شناسی، تفکر (I) حل مسئله، صفحه‌های ۱۲۴ و ۱۲۵)

۲۵۲-

(سوفیا فرفی)

- روش مهندسی معکوس نمونه‌ای از روش‌های شروع از آخر است که در آن به تدریج و با «گذشت زمان»، از قسمت ساده‌تر به قسمت پیچیده‌تر مسئله می‌رویم.

- مسئله «برج هانوی» از مصادیق روش کاهش تفاوت وضعیت موجود با وضعیت مطلوب است.

(روان‌شناسی، تفکر (I) حل مسئله، صفحه‌های ۱۲۶ تا ۱۲۹)

۲۵۳-

(موسا عفتی)

- وقتی هدف مسئله روشن نباشد، درک آن ناقص خواهد بود.

- عدم شناسایی دقیق توانمندی‌ها، باعث استفاده از راه‌حل‌های غیرمنطقی می‌شود.

- شناخت موانع احتمالی در حل مسئله، ناشی از علم به موقعیت فعلی یا مبدأ است.

(روان‌شناسی، تفکر (I) حل مسئله، صفحه ۱۱۶)

۲۵۴-

(فرهاد علی نژاد)

با توجه به مبهم بودن وضعیت فعلی، عدم تعیین دقیق راهبردهای در دسترس و ... مسئله مورد نظر از نوع بد تعریف‌شده است، در نتیجه احتمال دستیابی یا عدم دستیابی به هدف (موفقیت در جلسه)، مشخص نیست و تعیین آن دشوار است.

تشریح سایر گزینه‌ها:

گزینه «۱»: مسئله‌های خوب تعریف‌شده هم ممکن است پیچیده باشند.

گزینه «۲»: نرفتن به جلسه به نوعی فرار از حل مسئله است نه راه‌حل آن.

گزینه «۴»: قوانین استاندارد برای رسیدن به هدف در مسئله‌های بدتعریف‌شده وجود ندارد.

(روان‌شناسی، تفکر (I) حل مسئله، صفحه ۱۱۸)

۲۵۵-

(سوفیا فرفی)

در روش‌های «کاهش تفاوت وضعیت موجود با وضعیت مطلوب» و روش «خرد کردن»، یک مسئله بزرگ به چندین مسئله کوچک‌تر تقسیم می‌شود. به همین دلیل این دو روش برای حل مسائل بزرگ مناسب‌تر هستند.

(روان‌شناسی، تفکر (I) حل مسئله، صفحه‌های ۱۲۵ تا ۱۲۹)